

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över avsnittet Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor i proposition 2012/13: 1 Budgetpropositionen för 2013 samt de motioner som kan komma att väckas i anslutning till detta avsnitt.

Utskottet har behandlat ramarna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i yttrande 2012/13:SkU2y Ramar för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

I detta yttrande behandlar utskottet övriga frågor i det aktuella avsnittet.

Sammanfattning

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken, tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram i propositionen och har ingen invändning mot att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2013 godkänns.

Utskottets ställningstaganden innebär att bl.a. följande förändringar på skatteområdet beslutas eller aviseras.

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer sänks inkomstskatten för de som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år eller mer med sammanlagt 1,15 miljarder kronor fr.o.m. den 1 januari 2013. Regeringen avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter.

Beloppsgränsen för skattefria minnesgåvor till anställda höjs från 10 000 kronor till 15 000 kronor.

RUT-avdraget kommer den 1 januari 2013 att preciseras så att det omfattar läxhjälp till barn och unga som är elever i grundskolan och gymnasieskolan.

Bolagsskatten och expansionsfondsskatten sänks från 26,3 procent till 22 procent. Reglerna om begränsning av avdragsrätten för ränta utvidgas till att gälla alla skulder inom en intressegemenskap.

Ett särskilt investeraravdrag kommer att införas för fysiska personer som förvärvar andelar i ett mindre företag. Bedömningen är att ett system med investeraravdrag kan träda i kraft tidigast den 1 september 2013.

Den kommunala fastighetsavgiften för bostäder med värdeår 2012 eller senare slopas helt under de första 15 åren. Den kommunala fastighetsavgiften för hyreshusenheter sänks.

Schablonavdraget för privatpersoners uthyrning av den egna bostaden höjs från 21 000 kronor till 40 000 kronor.

Skattebefrielsen för hållbara motorbränslen som framställs av biomassa regleras direkt i energiskattelagen. Användningen av biodrivmedel stimuleras genom viss befrielse från koldioxidskatt. En beskattning av låginblandade biodrivmedel införs för att minska risken för överkompensation och att göra skattereglerna mer hållbara gentemot unionsrätten. Hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter (HVO) ges fortsatt befrielse från koldioxidskatt och energiskatt upp till viss inblandning i dieselolja.

Koldioxidskatten slopas för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeanläggningar inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Koldioxidskatten slopas även för bränslen som förbrukas i kraftvärme- eller fjärrvärmeanläggningar för framställning av värme som levereras till industriverksamheter inom handelssystemet.

Villkoren för den femåriga befrielsen från fordonsskatt för nya bilar med bättre miljöegenskaper ändras. Personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar som tas i bruk för första gången fr.o.m. den 1 januari 2013 befrias från fordonsskatt under fem år om bilens koldioxidutsläpp inte överstiger ett beräknat högsta koldioxidutsläpp i förhållande till fordonets tjänstevikt.

Kraven för skattebefrielse för bilar som är utrustade med teknik för drift med etanolbränsle och annat gasbränsle än gasol ändras från krav på bränsleförbrukning till krav på koldioxidutsläpp relaterat till bilens vikt. Elbilar och laddhybridens förbrukning av elektrisk energi får högst vara 37 kWh per 100 kilometer.

Fordonsskatten höjs för flertalet personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar i den koldioxidbaserade fordonsskatten genom att utsläppsnivån för när koldioxidbeloppet tas ut sänks. Motsvarande höjning genomförs i den vikt-baserade fordonsskatten. Den bränslefaktor som tillämpas vid fordonsskattningen av bilar som drivs med dieselolja sänks.

Tobaksskattesatserna och energiskattesatserna på el för 2013 kommer att räknas om med hänsyn till förändringen av konsumentprisindex.

För att försvåra ett omfattande fusk som Skatteverket upptäckt vid kontroller inom skrotbranschen införs omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet har lämnat var sin avvikande mening. I yttrandet finns också ett särskilt yttrande av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden	7
Riktlinjerna för skattepolitiken	7
Budgetpropositionen	7
Motionerna	10
Utskottets ställningstagande	17
Förhöjt grundavdrag för pensionärer, jobbskatteavdrag m.m.	20
Budgetpropositionen	21
Motionerna	21
Utskottets ställningstagande	22
Särskild löneskatt för pensionärer	23
Bakgrund	23
Motionen	24
Utskottets ställningstagande	24
Höjd värdegräns för skattefrihet för minnesgåvor	25
Bakgrund	25
Budgetpropositionen	25
Utskottets ställningstagande	25
Skattereduktion för HUS-arbete	26
Bakgrund	26
Budgetpropositionen	26
Motionerna	27
Utskottets ställningstagande	28
Kommunal fastighetsavgift för hyreshusenheter och småhusenheter	29
Bakgrund	29
Budgetpropositionen	29
Motionerna	30
Utskottets ställningstagande	30
Ökad nedsättning av fastighetsavgiften för nybyggda bostäder	32
Budgetpropositionen	32
Utskottets ställningstagande	32
Höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder	33
Bakgrund	33
Budgetpropositionen	33
Motionerna	34
Utskottets ställningstagande	34
Investeraravdrag	34
Budgetpropositionen	34
Motionen	35
Utskottets ställningstagande	35
Skattereduktion för gåvor till ideella föreningar	36
Bakgrund	36
Motionerna	36
Utskottets ställningstagande	36
Avdrag för fackföreningsavgift och a-kasseavgift	37
Bakgrund	37
Motionen	37

Utskottets ställningstagande	38
Förmånsbeskattnng av miljöbilar	38
Bakgrund	38
Motionen	39
Utskottets ställningstagande	39
Sänkt bolagsskatt	40
Budgetpropositionen	40
Motionerna	41
Utskottets ställningstagande	41
Sänkt expansionsfondsskatt	42
Bakgrund	42
Budgetpropositionen	42
Motionerna	43
Utskottets ställningstagande	43
Effektivare ränteavdragsbegränsningar	44
Bakgrund	44
Budgetpropositionen	44
Motionen	45
Utskottets ställningstagande	46
Engångsskatt på storbankerna	47
Motionen	47
Utskottets ställningstagande	47
Utredning om förenklad beskattning för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare	47
Budgetpropositionen	47
Utskottets ställningstagande	48
Frågan om tonnageskatt och andra stöd till sjöfarten	48
Budgetpropositionen	48
Motionen	49
Utskottets ställningstagande	49
Uttagsbeskattnng av vindkraftskooperativ	50
Bakgrund	50
Motionen	50
Utskottets ställningstagande	51
Beskattningen vid generationsskiften i fåmansföretag	52
Budgetpropositionen	52
Utskottets ställningstagande	52
Kapitalvinstbeskattnng av fastigheter	53
Bakgrund	53
Motionen	54
Utskottets ställningstagande	54
Skattereduktion för FoU, små och medelstora företag	54
Bakgrund	54
Motionen	55
Utskottets ställningstagande	55
Skatt på förmögenhet, arv och gåva	56
Bakgrund	56
Motionen	56
Utskottets ställningstagande	57

Framtida hantering av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel	57
Budgetpropositionen	57
Utskottets ställningstagande	58
Slopad koldioxidskatt för viss värmeproduktion inom EU:s system för handel med utsläppsrätter	59
Budgetpropositionen	59
Motionen	59
Utskottets ställningstagande	59
Befrielse från fordonsskatt för nya bilar med bättre miljöegenskaper	60
Budgetpropositionen	60
Motionerna	61
Utskottets ställningstagande	61
Övriga ändringar i fordonsbeskattningen	62
Budgetpropositionen	62
Motionerna	62
Utskottets ställningstagande	63
Energiskatten på el	64
Budgetpropositionen	64
Motionen	64
Utskottets ställningstagande	65
Reklamskatt	65
Budgetpropositionen	65
Utskottets ställningstagande	65
Omräkning av tobaksskatt efter prisutveckling	66
Budgetpropositionen	66
Utskottets ställningstagande	66
Koldioxidskatt	66
Motionerna	66
Utskottets ställningstagande	67
Effektskatt på kärnkraftverk och fastighetsskatt på vattenkraftverk	68
Motionen	68
Utskottets ställningstagande	68
Övriga förslag rörande punktskatter	69
Motionerna	69
Utskottets ställningstagande	70
Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller	72
Budgetpropositionen	72
Utskottets ställningstagande	73
Mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster	74
Motionerna	74
Utskottets ställningstagande	75
Reglerna om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid lokaluthyrning ses över	75
Budgetpropositionen	75
Utskottets ställningstagande	76
Skatteförfarandet m.m.	76
Budgetpropositionen	76

Utskottets ställningstagande	77
Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto	78
Bakgrund	78
Motionen	78
Utskottets ställningstagande	78
Den offentliga sektorns skatteintäkter	79
Budgetpropositionen	79
Motionerna	79
Utskottets ställningstagande	79
Avvikande meningar	80
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (S)	80
2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (MP)	83
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (SD)	86
4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (V)	89
Särskilt yttrande	95
Höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder (S, MP, V)	95

Utskottets överväganden

Riktlinjerna för skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken och föreslår att Socialdemokraternas, Miljöpartiets, Sverigedemokraternas och Vänsterpartiets förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Grunden i regeringens politik är sunda offentliga finanser. Kombinationen av bräckliga banksystem och sköra statsfinanser i flera euroländer gör att det finns en påtaglig risk för en negativ utveckling och därmed ett fortsatt behov av säkerhetsmarginaler för att kunna föra en mer expansiv finanspolitik vid en fördjupad kris i euroområdet. Sammantaget bedöms ett reformutrymme på ca 23 miljarder kronor vara välavvägt för 2013.

För att rusta Sverige för en allt tuffare internationell konkurrens är det nödvändigt att investera för framtiden, för fler i arbete och för att ytterligare förstärka Sveriges starka position. Svenska företag ska konkurrera på världsmarknaden genom kunskap och kvalitet, inte genom låga löner och dåliga villkor. Politiken måste fortsätta att verka för ett minskat utanförskap och för att skapa fler vägar till jobb för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det svenska samhället ska hålla ihop.

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer föreslår regeringen att inkomstskatten för de som är 65 år eller äldre sänks med sammanlagt 1,15 miljarder kronor fr.o.m. den 1 januari 2013. Regeringen avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter.

Företagens skattemässiga villkor har stor betydelse för investeringar och tillväxt i Sverige. Sverige ska ha en konkurrenskraftig bolagsskatt som ger goda förutsättningar för jobb och investeringar. Bolagsskattesatsen sänks till 22 procent, vilket innebär att den hamnar strax under genomsnittet i EU. Sänkningen ger starka incitament för näringslivet att öka sina investeringar, vilket leder till ökad produktivitet, högre reallöner och en högre sysselsättning. För enskilda näringsidkare sänks expansionsfondsskatten på motsvarande sätt. Reglerna för begränsning av ränteavdrag utvidgas för att

bolagsskatten ska betalas på lika villkor och skattebasen värnas. Villkoren för företagande och investeringar förbättras genom ett investeraravdrag som stimulerar tillgången på kapital i nystartade och växande företag.

Det ska vara enkelt och lönsamt att driva företag i Sverige, oavsett i vilken form som verksamheten bedrivs. För att uppmuntra fler personer att våga ta steget och bli företagare är det viktigt att ha ett enkelt och förutsebart regelsystem. En särskild utredare kommer lämna förslag till förenklningar av skattereglerna för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare och möjligheterna att förenkla skatteredovisningen kommer att analyseras. Beskattningen av överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiftet kommer att ses över. Reglerna om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av verksamhetslokaler har kritiserats för att vara komplicerad och administrativt betungande. Regeringen avser att göra en bredare översyn med syfte att förenkla regelverket. Möjligheten att införa ett system med tonnageskatt och frågor om andra stöd till sjöfarten kommer att utredas.

Arbetet med att utreda möjligheterna att förbättra de skattemässiga förutsättningarna för företagande fortsätter. Företagsskattekommittén (dir. 2011:1) ska presentera sitt slutbetänkande under hösten 2013. I uppdraget ingår bl.a. att ta fram förslag som ytterligare breddar skattebasen för att göra det möjligt att sänka de skattesatser som betalas av bolagssektorn samtidigt som befintliga snedvridningar inom skattesystemet reduceras.

För att ytterligare stärka rättssäkerheten vid beskattningen föreslås ett översynsarbete. En utredning ser över förhandsbeskedsinstitutet och analyserar om det behövs någon annan form av bindande besked i enskilda fall. Skatteverket får i uppdrag att förbättra sin hantering av ärenden i syfte att stärka rättssäkerheten samt att förbättra sin service till och kommunikation med företag. En utredning får i uppdrag att ta fram ytterligare förslag för att skapa en modern, effektiv och rättssäker förvaltningsprocess. En stor uppgift kommer att vara att se över om det finns behov av att stärka rättssäkerheten avseende skattemål ytterligare, framför allt genom specialisering av skattemål i domstol.

Brist på bostäder och boendetillfällen är en begränsande faktor för såväl en fungerande arbetsmarknad som en väl fungerande högre utbildning – och därmed begränsande för tillväxten både i ett kortare och ett längre perspektiv. För att göra det mer attraktivt att bygga och förvalta hyresbostadsfastigheter sänks fastighetsavgiften för hyres- och bostadsrätter. I syfte att öka drivkrafterna för nybyggnation föreslås att perioden för helt undantag från fastighetsavgift förlängs till 15 år. En utredning har i uppdrag att lämna förslag på hur marknaden för uthyrning av bostäder kan utvecklas. Utredaren ska analysera hur villkoren för boende i hyresrätt kan främjas och lyfta fram skillnader i villkoren mellan upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad. Även beskattningen av bostäder som upplåts med hyresrätt, bostadsrätt i oäkta bostadsföretag eller kooperativ hyresrätt utreds.

Klimatfrågan är regeringens högst prioriterade miljöfråga. De klimat- och energipolitiska målen ska nås på ett kostnadseffektivt sätt. Miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel är centrala i arbetet. Visionen är att Sverige 2030 har en fordonsflotta som är oberoende av fossila drivmedel. Arbetet fortsätter under mandatperioden med att göra skatterna på klimat- och energiområdet mer träffsäkra och ändamålsenliga. Vid en kontrollstation 2015 ska en samlad analys och bedömning göras av den fortsatta vägen för att nå de energi- och klimatpolitiska målen för 2020. En särskild utredare har fått i uppdrag att identifiera åtgärder för att reducera transportsektorns utsläpp och beroende av fossila bränslen.

I arbetet med att se över skatterna på klimat- och energiområdet är den framtida hanteringen av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel angelägen. Regeringen lägger bl.a. fram förslag om ändringar av skattereglerna på biodrivmedelsområdet för 2013 samt redovisar sin bedömning om utformningen för tiden därefter. Ett kvotpliktssystem, dvs. krav på viss inblandning av biobränsle i bensin och diesel, ska utgöra en del av den framtida beskattningen av biodrivmedel.

För att skapa långsiktiga och förutsägbara villkor för företagen på biodrivmedelsmarknaden regleras omfattningen av skattebefrielsen för hållbara motorbränslen som framställs av biomassa direkt i energiskattelagen i stället för genom dispensbeslut. En viss beskattning av låginblandade biodrivmedel införs för att minska risken för framtida överkompensation och därmed göra skattereglerna mer hållbara gentemot unionsrätten.

Regeringen lägger också fram andra skatteförslag som ska bidra till ökad kostnadseffektivitet i klimat- och energipolitiken. Det handlar om förändringar av energibeskattningen som innebär mer likvärdiga konkurrensvillkor för kraftvärmeproduktion inom EU:s utsläppshandelssystem. Vidare föreslås ändrade krav för befrielse från fordonsskatt för nya bilar med bättre miljöegenskaper i form av en skärpt miljöbilsdefinition. Viktrelaterade koldioxidutsläppskrav införs för att även gynna bilar med energieffektiv teknik. Vissa andra ändringar föreslås också i fordonsbeskattningen.

Skattefusk motverkas genom förslaget om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller. Förslaget har en brottsförebyggande och brottsbekämpande effekt och begränsar snedvridningen mellan företag när det gäller konkurrensvillkor.

Det är regeringens målsättning att de särskilda inkomstskattereglerna för den ideella sektorn ska moderniseras och få en mer tidsenlig utformning. Regeringen har därför för avsikt att gå vidare med Stiftelse- och föreningskatteutredningens (SOU 2009:65) förslag i fråga om huvuddelen av förslagen om förändrade ändamåls-, fullföljds-, verksamhets- och öppenhetskrav, med ikraftträdande den 1 januari 2014.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 9 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Svenska hushåll ska ha stabila planeringsförutsättningar och skatter kan bara sänkas i den takt ekonomin tillåter. Utrymme för reformer måste skapas genom en kombination av förändrade skatter och besparingar.

Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Den som har högre inkomster ska bidra med mer än den som har lägre. Men alla ska få del av välfärden oavsett inkomst. Detta minskar klyftorna. Skatten ska således höjas för dem som tjänar allra mest och sänkas för pensionärer. Skattesystemet ska inte användas för att styra människors och företags beteende. Ett undantag är miljöområdet där det kan vara klokt att använda skatterna för att styra beteenden.

Pension ska beskattas som lön. Nästa år bör skatten för pensionärer sänkas med ett dubbelt så stort belopp som i regeringens alternativ vilket innebär att en garantipensionär får ca 100 kronor i månaden i sänkt skatt. Jobbskatteavdraget avskaffas för dem som tjänar allra bäst. Det tas bort steg för steg så att det är helt borta vid miljoninkomster. Avtrappningen görs från 60 000 kronor i månaden.

Sverige ska ha en konkurrenskraftig bolagsskatt och skatten bör sänkas när det finns ett ekonomiskt utrymme. En sådan framtida sänkning ska vägas mot andra angelägna reformer. För 2013 sänker motionärerna bolagsskatten till 24 procent, vilket bedöms motsvara det utrymme som skapas genom ränteavdragsbegränsningarna. Regeringens sänkning till 22 procent avvisas eftersom finansiering saknas och sänkningen dessutom innebär att Sverige får en av de lägsta bolagsskatterna i Europa. Sverige bör inte ta täten i en tävling om vem som kan ha den lägsta bolagsskattesatsen. Om ekonomin under de kommande åren utvecklas på ett sådant sätt att ett varaktigt reformutrymme uppstår kan ytterligare sänkningar övervägas.

RUT-avdraget kvarstår men begränsas till 25 000 kronor per år. ROT-avdraget behålls eftersom det är en väletablerad skattereduktion som därtill är extra viktig när arbetslösheten ökar. På sikt vill motionärerna se över möjligheten att utöka ROT-avdraget med inriktning mot energieffektivisering.

Skatteavdraget för de som skänker pengar till vissa ideella organisationer slopas eftersom det gör skattesystemet krångligt och det inte är rimligt att staten ska subventionera enskilda individers gåvor till ideella organisationer.

Eftersom flera miljöstyrande skatter inte har höjts sedan 2006 är det lämpligt att dessa skatter följer den allmänna prisutvecklingen. Motionärerna lägger därför fram förslag om en höjning av en rad sådana skatter. Även skatterna på alkohol och tobak höjs.

Skatten på handelsgödsel återinförs. Jordbruket är i dag den största källan till kväveutsläpp till haven och det finns behov av en beskattning som ger incitament att minska jordbrukets utsläpp. En del av intäkterna från en återinförd skatt på handelsgödsel återförs till sektorn.

Sänkningen av mervärdesskatten på restaurang- och cateringtjänster har gjort skattesystemet mindre likformigt och återställs för att skapa utrymme för effektivare reformer.

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som redovisas.

Målet för skattepolitiken är att de skatter som behövs för att finansiera den gemensamma välfärden ska tas in på ett rättvist och rättssäkert sätt. Skatten ska beräknas utifrån bärkraft och på ett sätt som så långt möjligt undviker oönskade snedvridningar av ekonomin. Genom skatter på miljö- och hälsoskadliga varor och beteenden ska samhällskostnader som annars inte syns i priset synliggöras för att styra konsumtion och investeringar i en mer hållbar riktning. Grön skatteväxling, dvs. ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp, gynnar i kombination med stimulanser som sänkt skatt på arbete både klimatet, jobben och ekonomin och är ett viktigt långsiktigt mål för Miljöpartiets skattepolitik.

Skattepolitiken ska vara omfördelande. Omfördelningen i samhället sker genom de allmänna socialförsäkringarna och skattesystemet tillsammans. Miljöpartiet anser att det är rimligt med ett progressivt skattesystem så att de som tjänar mest också betalar en större andel av sin inkomst i skatt. Samtidigt är det viktigt att systemet bidrar till incitament för egen försörjning.

Det är viktigt att människor har goda och stabila förutsättningar för att kunna planera sin privatekonomi. Det är också positivt att göra det mer lönsamt att arbeta och att skapa goda villkor för löntagare. De senaste årens sänkningar av inkomstskatten för vanliga löntagare ska därför behållas. Däremot bör jobbskatteavdraget trappas av med 2,5 procent på månadsinkomster från 40 000 kronor. Det är helt avtrappat vid en månadslön på 117 000 kronor.

För att underlätta för ensamstående föräldrar med barn föreslås en ny skattereduktion på 5 000 kronor per år. Den utgår till alla föräldrar som i sin skattedeklaration ansöker om skattereduktionen och kan styrka att deras barn bor hos sig hela eller delar av året. Syftet är att förbättra för ensamstående och samtidigt undvika negativa marginaleffekter.

Förslaget om RUT-avdrag för läxhjälp avvisas. I stället avsätts 30 miljoner kronor för stöd till ideella organisationers arbete med läxhjälp så att alla barn får tillgång till läxhjälp oavsett föräldrarnas inkomst. ROT-avdraget utvidgas och energianpassas och ett energismart ROT-avdrag införs för ägare av flerfamiljshus. Det nya ROT-avdraget ska också kunna gå till skollokaler.

Avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer som bedriver hjälpverksamhet slopas eftersom den är begränsad till hjälporganisationer och inte gäller andra organisationer som idrottsföreningar, rättighets- eller miljöorganisationer.

Bolagsskattesatsen har betydelse för multinationella företags investerings- och lokaliseringsbeslut och för var företagen väljer att redovisa och beskatta vinst. Skattenivåns relation till övriga Norden och Europa har därmed betydelse för produktion och sysselsättning i Sverige. Sverige behöver inte ha Europas lägsta bolagsskatt, men dagens nivå kan vara skadlig för industrins konkurrenskraft. Bolagsskatten sänks därför med 1 procentenhet.

Problemet med uttagsbeskattning av vindkraftverk löses genom en förändring av begreppet marknadspris för kooperativ el, vilket avgör om elen ska uttagsbeskattas.

Fastighetsavgiften för studentkorridorer bör sänkas genom att en studentkorridor beskattas som en enda bostad.

Den lägre mervärdesskatten för restaurang- och cateringtjänster är positiv och bör breddas så att den även omfattar reparation av cyklar, kläder och skor.

Klokt utformade ekonomiska styrmedel som miljöskatter är kostnadseffektiva verktyg, och det mest effektiva styrmedlet i klimatpolitiken är koldioxidskatten. Den bör användas mer aktivt för att minska utsläppen av koldioxid och därmed skapa möjligheter för Sverige att ta sitt klimatansvar, att nå klimatmålen och att begränsa den globala uppvärmningen. Även andra klimat-, miljö- och energiskatter måste användas på ett klokt sätt. För att hålla uppe omvandlingstrycket i samhället och ge tydliga signaler om att en fortsatt klimatomställning är prioriterat föreslås att koldioxidskatten höjs med 24 öre 2013. Torv beskattas på samma vis som andra fossila bränslen. Regeringens förslag om att avskaffa koldioxidskatt på kraftvärme avvisas.

Sverige bör verka för att flyget ges en särskild utsläppsbulle inom ramen för EU:s handel med utsläppsrätter. I väntan på en sådan lösning föreslås en flygskatt som kompenserar för den del av flygets klimatpåverkan som inte täcks av utsläppshandeln. Avgiften baseras på att flyget ska betala sina koldioxidutsläpp på samma nivå som biltrafiken.

Effektskatten på kärnkraft höjs så att nettointäkten för staten blir 3 miljarder kronor årligen. Fastighetsskatten på vattenkraft höjs så att nettointäkten för staten blir 1 miljard kronor årligen.

Konstgödselskatten återinförs. Skatten behövs för att minska utsläppen av näringsämnen och miljögifter från jordbruket. Medlen ska återföras till näringen i form av ersättning för miljöåtgärder. Skatten på bekämpningsmedel dubblas för att bryta den fortfarande höga användningsnivån. På så sätt får näringen betala kostnaden för sin miljöpåverkan och övergången till ekologiskt lantbruk stimuleras.

En ny skatt på fluorerade växthusgaser införs. Syftet är att stimulera utbyte av stora kyl- och frysanläggningar och luftkonditioneringsanläggningars köldmedium.

En skatt på förbränning av avfall införs för att stimulera källsortering och materialåtervinning. Den gamla skattemodellen införs tills vidare i avvaktan på en förutsättningslös och grundlig utredning om nya styrmedel i avfallspolitiken.

Lastbilstrafikens miljökostnader ska synas i priset på transporter. En differentierad lastbilsskatt på i genomsnitt 1:40 kronor per kilometer införs. Den är lägre i områden där möjlighet för båt- eller järnvägstransporter saknas. Detta gäller inte minst skogsindustrins timmertransporter. I samband med att lastbilsskatten införs avskaffas eurovinjettskatten.

Energiskatten på diesel är i dag lägre än den på bensin. Energiskatten på diesel höjs med 20 öre per liter 2015 och fordonsskatten sänks samtidigt för dieselbilar.

Det är dags att ersätta miljöbilssystemet med ett system som kan skynda på omställningen av den svenska bilparken. Systemet bygger på att bilar som släpper ut lite fossil koldioxid får en bonus som bekostas av bilar som släpper ut mycket koldioxid. Systemet utformas så att det är statsfinansiellt neutralt. Den nuvarande fordonsskattebefrielsen för bränselnåla bilar fasas ut på ett sådant sätt att det inte drabbar dem som redan köpt bil. Förmånsbeskattningen anpassas genom att den koldioxidrelateras så att den som väljer en förmånsbil med låga koldioxidutsläpp premieras. En komponent som styr mot förnybara bränslen, likt dagens nedsättning för gas- och elbilar, kommer att finnas kvar.

En ny bred skatteöversyn genomförs. Stora förändringar har skett både i samhället och i skattesystemet under de senaste 20 åren.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner de riktlinjer som redovisas i motionen.

Sysselsättning är grunden för hela vår välfärd. Sverigedemokraternas absoluta målsättning är därför full sysselsättning. Varje enskilt arbete är viktigt och betydelsefullt. Det är eftersträvansvärt att kunna försörja sig själv och stå på egna ben.

Utgångspunkten är att politikens roll ska vara att skapa optimala förutsättningar för full sysselsättning snarare än att försöka lindra symtomen på en i grunden felaktig sysselsättningspolitik. Sysselsättningspolitiken har fyra övergripande syften: att skapa starkare drivkrafter för att arbeta, göra det enklare och billigare att anställa, råda bot på den mismatchning som tilltagit på arbetsmarknaden och minska utbudet av okvalificerad invandrad arbetskraft.

Det första steget i en förnuftig sysselsättningsskapande politik är att skapa incitament för att vara just sysselsatt. Sverigedemokraterna förordar därmed en utveckling av jobbskatteavdraget i form av ett femte steg. Denna åtgärd är sannolikt den mest effektiva för att skapa sysselsättning

mätt per enskild krona. Den skapar mer än tre gånger så mycket sysselsättning som regeringens generella sänkning av de sociala avgifterna, trots att jobbskatteavdraget är billigare att genomföra.

Pension bör huvudsakligen betraktas som uppskjuten lön och ambitionen vara att kraftigt reducera skatteskillnaden mellan inkomstlagen tjänst och pension till 2016 genom en successiv höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år. En genomsnittlig pensionär får på detta sätt sin skatt sänkt med motsvarande 13 800 kronor.

RUT-avdraget är i grunden positivt. Reformen har inte enbart haft sysselsättningsskapande effekter, den har även gett vanliga människor möjligheter att få mer tid över till annat än hushållsarbete. Sverigedemokraternas ambition är därmed att utveckla avdraget för personer som fyllt 65 år.

Skapandet av en uthållig, bärkraftig och miljövänlig tillväxt fordrar teknologiska landvinningar. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en kraftig men hållbar tillväxt, där Sverige återigen står som en stark industri-, innovations- och kunskapsnation. Av kostnadsskäl, för tillförlitlighet i produktionen och av miljöhänsyn ställer sig Sverigedemokraterna positiva till kärnkraft och vill på sikt ersätta befintliga reaktorer med nya reaktorer. Motionerna avskaffar även effektskatten på kärnkraft för att på så vis stimulera byggandet av nya och moderniserade reaktorer.

Inom bostadsområdet ska andrahandsuthyrningen underlättas genom att dels skattebefria andrahandsuthyrning helt, dels skattebefria uthyrning av halva bostaden. Byggandet av studentbostäder ska stimuleras genom att klassa dem som elevhem så att den kommunala fastighetsavgiften bortfaller.

Inom miljöområdet är visionen ett hållbart jordbruk och en levande landsbygd där den inhemska livsmedelsproduktionen bevaras genom exempelvis höjd återbetalning av koldioxidskatt för jord- och skogsbruksmaskiner.

Elpriserna måste sänkas så att hushållen kan hålla sina boendekostnader på en rimlig nivå.

Sänkningen av mervärdesskatten på restaurang- och cateringtjänster är kostsam och bör återställas.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1 i denna del, 2 och 18 ett tillkännagivande om skattepolitikens inriktning.

Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden, skapa förutsättningar för en hållbar utveckling och utjämna inkomstskillnaderna. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft, och välfärd fördelas efter behov.

Skattesystemet måste vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Det är viktigt att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har så få undantag som möjligt. På så sätt minimeras också möjligheterna till skatteplanering. Genom att kraftfullt bekämpa skattefusk stärks välfärden och skapas rättvisa konkurrensvillkor för företagen.

En rad förslag som syftar till att öka rättvisan i skattesystemet och därmed i samhället i övrigt läggs fram. Skatteintäkterna behöver öka, och motionärerna konstaterar att viljan att betala skatt är god om det finns en koppling till satsningar på t.ex. sjukvård, äldreomsorg och en bra skola.

Skatteuttaget måste upplevas som rättvist för att få acceptans. Därför krävs en ökad progressivitet i systemet med höjd skatt vid högre inkomster. Jobbskatteavdraget trappas av från en månadsinkomst på 30 000 kronor och upphör vid 50 000 kronor i månaden. Detta är ett första steg mot en likformig beskattning. Uppräkningen av skiktgränserna för uttag av statlig inkomstskatt begränsas.

Vänsterpartiet värnar principen om lika skatt vid lika inkomst och tar ett steg i den riktningen genom att avsätta 2 miljarder kronor för att sänka inkomstskatten för de grupper som hittills inte fått del av regeringens skattesänkningar. Regeringens sänkning av inkomstskatten för pensionärer välkomnas.

De fackliga organisationerna är de viktigaste aktörerna i arbetet för att förbättra villkoren i arbetslivet och öka arbetstagarnas inflytande på arbetsplatserna. För att fler ska välja att organisera sig i facket införs en avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation. En avdragsrätt för medlemsavgift till a-kassa införs.

RUT-avdraget rivs upp. Det används i första hand av höginkomsttagare och kostar oerhört mycket för ett fåtal, lågproduktiva arbetstillfällen med djupt problematiska arbetsvillkor. Pengarna används till satsningar på förskolan, fler platser i barnomsorg m.m.

Skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort. Väl fungerande statliga och kommunala stöd till ideella organisationer är ett mer demokratiskt sätt att stödja denna sektor än skattereduktioner till enskilda givare.

Nedsättningen av den särskilda löneskatten för äldre slopas eftersom syftet att göra det mer attraktivt för arbetsgivare att behålla och anställa äldre arbetskraft inte kommer alla till del. Människor med låga löner och försämrade arbetsuppgifter orkar sällan arbeta fram till dagens pensionsålder.

Regeringens förslag om sänkt bolagsskatt avvisas. Nivån på den svenska bolagsskatten är konkurrenskraftig och det finns utrymme att höja skatten ytterligare. En undersökning visar att Sverige ligger i den nedre delen av de jämförda länderna vad gäller den genomsnittliga effektiva bolagsskatten. Bolagsskatten bör höjas till 28 procent. Vidare bör det tas ut en engångsskatt på 5 procent av landets fyra storbanker. Det finns all anledning att ta in en del av de övervinster de gör och sätta dem i produktiv användning.

Regelsystemet bör vara enhetligt och likformigt med få undantag, och vara enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden

konkurrens. Restaurangmomsen bör höjas till 25 procent. Erfarenheter från Finland, där man sänkt momsens på såväl restaurang- som frisörverksamhet, visar att sysselsättningseffekterna är närmast obefintliga.

Fastigheter är tillgångar som ska beskattas. Fastigheter är också en viktig och stabil skattebas. Beskattningen måste utformas med krav på förutsägbarhet, men också uppfattas som rättvis. Därför bör marknadsvärdet tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Med utgångspunkt i dagens regler bör villor med ett taxeringsvärde på 3 miljoner kronor eller mer förutom fastighetsavgiften även beskattas med 1 procent av den del av taxeringsvärdet som överstiger 3 miljoner kronor. Det innebär att ca 8 procent av småhusen får höjd skatt jämfört med dagens regler. Samtidigt bör begränsningsregeln utvidgas till att omfatta alla.

Möjligheten till uppskov med reavinstskatten vid försäljning av bostad bör på sikt tas bort. I ett första steg sänks taket till 1 miljon kronor.

Skattemässig neutralitet ska råda mellan olika kategorier av bostäder med olika upplåtelseformer. Vänsterpartiet välkomnar förslaget om en sänkning av fastighetsskatten för hyreshusenheter men vill gå längre och helt slopa fastighetsskatten för hyreslägenheter inklusive studentlägenheter. Förslag om att höja schablonavdraget vid uthyrning i andra hand avvisas.

Vänsterpartiet vill utreda utformningen av en förmögenhetsskatt som kan införas 2014. Samtidigt som den förra förmögenhetsskatten hade brister kan vi konstatera att de som tidigare betalade förmögenhetsskatt tillhörde de övre inkomstskikten. På motsvarande sätt hade den tidigare arvs- och gåvoskatten en utjämnande effekt på inkomst- och förmögenhetsfördelningen. Vi föreslår därför att det från 2014 införs arvsbeskattning som betalas av dödsboet innan ett arv skiftas. Även utformningen av en sådan skatt bör utredas väl.

Regeringen aviserar ett s.k. investeraravdrag i syfte att stimulera tillgången på kapital i mindre företag. Vänsterpartiets preliminära bedömning är att avvisa förslaget, framför allt på grund av de risker för skatteundandragande som förslaget medför och som regeringen också själv lyfter.

Skatter och avgifter är nödvändiga och viktiga styrmedel i klimat- och miljöomställningen. Vänsterpartiet menar att den som orsakar negativ miljö- och klimatpåverkan också ska stå för kostnaderna, enligt principen att förorenaren betalar. Priset på transporter ska t.ex. inkludera kostnader för miljöskador, hälsoeffekter, trafikolyckor och andra samhällsekonomiska kostnader.

Koldioxidskatten är ett effektivt ekonomiskt styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. Vänsterpartiet bedömer därför att det finns ett behov av att höja koldioxidskatten varje år fram till 2015. Koldioxidskatten höjs med 7 öre årligen. Eftersom höjningar av drivmedelsskatterna skapar oönskade effekter för personer med låga inkomster och för boende

på landsbygden sänks fordonsskatten i 35 glesbygdskommuner. Vidare införs bidrag till efterkonvertering av äldre fordon så att de kan köras på mer hållbara bränslen.

För att motverka ytterligare en ökning av den tunga trafiken och stimulera till bränsleeffektivare fordon krävs åtgärder. Därför införs en kilometerskatt för tunga fordon. Förutom miljöperspektivet kan en kilometerskatt även bidra till kostnadsneutralitet mellan svenska och utländska åkare.

Även flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Utgångspunkten är att nivån på koldioxid- och energiskatt på flygfotogen ska motsvara den nivå som gäller för bensin för bilar. Därför införs en skatt på inrikesflyg i form av en schabloniserad start- och landningsavgift. En sådan konstruktion skulle öka incitamentet att fylla planen med resenärer och därmed minska påverkan på miljön.

Vi välkomnar att regeringen nu föreslår en miljöbilsdefinition som skärper utsläppsgränsen för en femårig befrielse av fordonsskatt. Förslaget är ett steg i rätt riktning även om koldioxidutsläppen inte borde vara kopplade till tjänstevikten på bilen. Om man i stället inför en platt gräns som kontinuerligt sänks uppmuntras köp av mindre och energisnålare bilar. Dessutom bör en s.k. bonus malus-modell som försäljningsskatt kopplad till miljöbilsdefinitionen införas.

Vänsterpartiet värnar både jobben inom rederinäringen och de relativt sett miljövänliga transporter till sjöss och vill därför lagstifta om tonnageskatt, men befarar att ett införande av en tonnageskatt kommer att försenas ytterligare genom den utredning som regeringen aviserar i budgetpropositionen.

Det är nödvändigt att införa en skatt på handelsgödsel och höja skatten på bekämpningsmedel.

Skattesystemets grunder och principen om skatt efter bärkraft har allvarligt urholkats genom en rad förändringar som jobbskatteavdraget, skattereduktionen för hushållsnära tjänster, nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och äldre m.m. Skattesystemet behöver därför ses över. Detta behov finns också utifrån klimatfrågans avgörande utmaning. Översynen bör genomföras av en parlamentarisk utredning.

Utskottets ställningstagande

Den motståndskraft som svensk ekonomi har visat mot den globala konjunkturnedgången under en period och det starka förtroende som svensk ekonomi och Sveriges offentliga finanser åtnjuter gör att regeringen bedömer att det finns ett reformutrymme på ca 23 miljarder kronor för strukturella åtgärder som bidrar till att stärka svensk ekonomi på lång sikt och stöder konjunkturåterhämtningen. Detta samtidigt som tillräckliga säkerhetsmarginaler upprätthålls framöver för att kunna hantera en mer besvärlig ekonomisk utveckling än den som antas i huvudscenariot.

För att rusta Sverige för en allt tuffare internationell konkurrens är det enligt utskottets uppfattning nödvändigt att investera för framtiden, för fler i arbete och för att förstärka Sveriges starka position ytterligare. Svenska företag ska konkurrera på världsmarknaden genom kunskap och kvalitet, inte genom låga löner och dåliga villkor. Politiken måste fortsätta att verka för ett minskat utanförskap och för att skapa fler vägar till jobb för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det svenska samhället ska hålla ihop.

Människor ska känna att Sverige är ett bra och tryggt land att åldras i. För att förbättra välfärden för Sveriges pensionärer har riksdagen 2009, 2010 och 2011 sänkt skatten för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Utskottet delar regeringens bedömning att en del av det finansiella utrymme som bedöms vara tillgängligt bör användas för att sänka inkomstskatten för dem som är 65 år eller äldre vid årets ingång med sammanlagt 1,15 miljarder kronor fr.o.m. den 1 januari 2013. Den skattesänkning som regeringen föreslår berör alla inkomstnivåer, och regeringen avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter.

Regeringen prioriterar reformer för bättre tillväxtförutsättningar och konkurrenskraft. I budgetpropositionen föreslås stora investeringar i infrastruktur för att skapa förutsättningar för ett robust, effektivt och pålitligt transportsystem som tillgodoser medborgarnas behov av arbetspendling och näringslivets behov av transporter. Ytterligare satsningar görs för att stärka Sveriges position som ledande forskningsnation. Satsningarna syftar till att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft.

För att upprätthålla Sveriges konkurrenskraft krävs ett dynamiskt näringsliv i hela landet där nya företag tillkommer och växer, samtidigt som olönsamma företag struktureras om eller avvecklas. Hindren för att starta och utveckla företag ska vara så låga som möjligt, samtidigt som en väl fungerande konkurrens upprätthålls. Företagsklimat och tillgång på riskkapital är enligt utskottets mening viktiga faktorer för investerings- och produktionsbeslut och påverkar därmed företagets konkurrenskraft och den långsiktiga tillväxten.

I studier om skatter och tillväxt gör OECD bedömningen att bolagsskatten är den skatt som är mest skadlig för tillväxten. Den svenska bolagsskattesatsen har tidigare haft en konkurrenskraftig utformning, men under de senaste två decennierna har bolagsskattesatserna sänkts i vår omvärld. En sänkning av bolagsskattesatsen och expansionsfondsskatten stärker enligt utskottet incitamenten för näringslivet att öka sina investeringar i Sverige, vilket leder till ökad produktivitet, högre reallöner och en högre sysselsättning. För att bolagsskatten ska betalas på lika villkor och skattebasen värnas finns det anledning att utvidga de befintliga reglerna för begränsning av ränteavdrag.

Internationella jämförelser visar att det finns förhållandevis gott om statligt och privat riskkapital i Sverige. I relation till flera andra jämförbara länder är dock relativt lite kapital tillgängligt i de tidigaste faserna av ett företags etablering. Under de senaste åren har finansieringen till företag från den privata marknaden i de allra tidigaste skedena dessutom minskat i omfattning. Här har de statliga finansieringsinsatserna en viktig marknadskompletterande uppgift att fylla. Utskottet ser positivt på att regeringen har för avsikt att förbättra villkoren för företagande och investeringar genom ett investeraravdrag som ska stimulera tillgången på kapital i nystartade och växande företag.

För att uppmuntra fler personer att våga ta steget och bli företagare är det viktigt att ha ett enkelt och förutsebart regelsystem och regeringen aviserar kommande förslag på detta område. Det handlar om en förenklad skatteredovisning för småföretag, om överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiftet och om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av verksamhetslokaler. Möjligheten att införa ett system med tonnageskatt och frågor om andra stöd till sjöfarten kommer att utredas. Möjligheten att stärka rättssäkerheten för enskilda genom att ytterligare förbättra möjligheterna att få snabba och korrekta besked i skattefrågor kommer att ses över. Skatteverket ska se över sin hantering för att stärka rättssäkerheten och för att förbättra sin service och kommunikation med företag, och en utredning om specialisering av skattemål i domstol tillsätts.

Tillgången på bostäder påverkar människors valfrihet i livet och möjligheterna att flytta för studier eller arbete. För att öka utbudet av bostäder behöver utnyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet förbättras och nybyggnationen öka. Regeringen lämnar en rad förslag med denna inriktning, bl.a. en sänkning av fastighetsavgiften för hyres- och bostadsrätter, samt åtgärder för att stimulera uthyrning av privatbostäder. En utredning (dir. 2011:108) ska analysera hur villkoren för boende i hyresrätt kan främjas och lyfta fram skillnader i villkoren mellan upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad. En viktig utgångspunkt för utredningen är att villkoren för de olika boende- och upplåtelseformerna ska vara så likvärdiga som möjligt med hänsyn till de olika boende- och upplåtelseformernas skilda förutsättningar.

Den ideella sektorn bedriver ett viktigt arbete i det svenska samhället. Det är regeringens målsättning att de särskilda inkomstskattereglerna för den ideella sektorn ska moderniseras och få en mer tidsenlig utformning. Regeringen har därför för avsikt att gå vidare med Stiftelse- och föreningskatteutredningens (SOU 2009:65) förslag när det gäller huvuddelen av förslagen om förändrade ändamåls-, fullföljds-, verksamhets- och öppenhetskrav, med ikraftträdande den 1 januari 2014.

Klimatförändringarna tillhör vår tids största utmaningar, och det är viktigt att ha en långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv energi-, klimat- och miljöpolitik. Regeringens vision är att Sverige 2030 har en fordonsflotta

som är oberoende av fossila drivmedel. I arbetet med att se över skatterna på klimat- och energiområdet är den framtida hanteringen av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel angelägen. Ett kvotpliktssystem, dvs. krav på viss inblandning av biobränsle i bensin och diesel, ska utgöra en del av den framtida beskattningen av biodrivmedel.

För att skapa långsiktiga och förutsägbara villkor för företagen på biodrivmedelsmarknaden bör omfattningen av skattebefrielsen för hållbara motorbränslen som framställs av biomassa regleras direkt i energiskattelagen i stället för genom dispensbeslut. För att göra skattereglerna mer hållbara gentemot unionsrätten finns det skäl att införa en viss beskattning av låginblandade biodrivmedel.

I regeringens alternativ ingår också skatteförslag som ska bidra till ökad kostnadseffektivitet i klimat- och energipolitiken. Det handlar om förändringar av energibeskattningen som innebär mer likvärdiga konkurrensvillkor för kraftvärmeproduktion inom EU:s utsläppshandelssystem. Vidare ändras kraven för befrielse från fordonsskatt för nya bilar med bättre miljöegenskaper i form av en skärpt miljöbilsdefinition. Viktrelaterade koldioxidutsläppskrav införs för att även gynna bilar med energieffektiv teknik.

Skattefusk motverkas genom regeringens förslag om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller. Förslaget har positiva effekter både ur ett brottsförebyggande och brottsbekämpande perspektiv, samtidigt som snedvridningen mellan företag begränsas.

Utskottet ställer sig bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen har förordat och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena.

I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag och bedömningar som ingår i de olika budgetalternativen.

Förhöjt grundavdrag för pensionärer, jobbskatteavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förhöjt grundavdrag för personer som är 65 år eller äldre vid beskattningsåret ingång. Utskottet avstyrker motionsförslagen om ytterligare förhöjda grundavdrag för denna grupp. Utskottet avstyrker även i övrigt motionsförslagen om förändringar i beskattningen av förvärvsinkomster.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att alla som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år och som betalar inkomstskatt får en skattesänkning, med olika procent-satser för olika specificerade inkomstintervall. Skattesänkningen kan som mest uppgå till ca 1 300 kronor per år och beror på den fastställda inkomst-ens storlek samt personens marginalsatt.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget beräknas till 1,15 miljarder kronor för 2013. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas första gången vid beskattningen 2014.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 7 i denna del och 11 att skatten för pensionärer ska sänkas nästa år med ett dubbelt så stort belopp som i regeringens alternativ. Det betyder att en garantipensionär får ca 100 kronor i månaden i sänkt skatt nästa år.

Vidare föreslår motionärerna att jobbskatteavdraget ska kvarstå fullt ut för löntagare med en lön upp till 60 000 kronor i månaden. För inkomster därutöver föreslår man att jobbskatteavdraget tas bort steg för steg så att det är helt borta vid miljoninkomster.

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 30 respektive 31 i denna del en avtrappning av jobbskatteavdraget med 2,5 procent på månadsinkomster från 40 000 kronor. Vid en månadslön på 45 000 kronor minskas jobbskatteavdraget med drygt 100 kronor i månaden. Jobbskatteavdraget är helt avtrappat vid en månadslön på 117 000 kronor.

Vidare föreslår motionärerna en ny skattereduktion för att underlätta den ekonomiska situationen för ensamstående föräldrar med barn. Skattereduktionen är 5000 kronor per år och utgår till alla ensamstående föräldrar med försörjningsansvar som i sin skattedeklaration ansöker om skattereduktionen och kan styrka att deras barn bor hos dem hela eller delar av året.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1 att man kraftigt reducerar skatteskillnaden mellan inkomstslagen tjänst och pension till 2016 genom en successiv höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år. Under perioden 2012–2016 ska en genomsnittlig pensionär få sin skatt sänkt med motsvarande 13 800 kronor.

Vidare föreslår motionärerna att man sänker skatten ytterligare på låg- och medelinkomster. Sverigedemokraterna avsätter 12 miljarder kronor årligen för att sänka inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 att jobbskatteavdraget trappas av från en månadsinkomst på 30 000 kronor. Om man tjänar mer än 50 000 kronor i månaden får man inget jobbskatteavdrag.

Vidare föreslår motionärerna en långsammare uppräknig av skiktgränserna, med utgångspunkt i konsumentprisindex med tillägg av 1 procent, för uttag av statlig inkomstskatt.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag ca 1,8 miljoner personer i Sverige som är 65 år eller äldre. Inom de närmaste tio åren beräknas antalet öka till närmare 2 miljoner personer. Medellivslängden har de senaste åren stigit med mellan 30 och 40 dagar per år. Det finns därmed allt fler pensionärer högre upp i åldrarna, varav en stor del är ensamstående. Kvinnor lever i genomsnitt längre än män och utgör därmed en större andel av ålderspensionärerna ju högre upp i åldrarna man kommer.

Den genomsnittliga åldern för uttag av ålderspension är ca 65 år och har i princip inte ändrats trots stigande medellivslängd. År 2005 fick drygt hälften av alla ålderspensionärer garantipension till någon del. Av dem som i dag beviljas ålderspension får ca 35 procent garantipension till någon del. Den genomsnittliga disponibla inkomsten för pensionärer understiger motsvarande inkomst för personer som är under 65 år.

Regeringens politik syftar till att Sverige ska vara ett bra och tryggt land att åldras i. Som ett led i att förbättra välfärden för ålderspensionärer har skatten hittills sänkts i tre omgångar, senast den 1 januari 2011, genom att grundavdraget höjts. Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1) att man hade ambitionen att gå vidare genom att ytterligare förbättra villkoren för pensionärerna, särskilt för dem med låga pensioner, när de offentliga finanserna var i balans.

Jobbskatteavdraget har genomförts i fyra steg fr.o.m. den 1 januari 2007. Avdraget infördes med syftet att sänka trösklarna vid inträde på arbetsmarknaden för låg- och medelinkomsttagare, men också att sänka marginalskatterna för dem som redan förvärvsarbetar och som i annat fall snabbt skulle få en marginalskatt som minst motsvarar den kommunala skattesatsen. Skattereduktionen är utformad så att den disponibla inkomsten procentuellt ökar mest för låg- och medelinkomsttagare. En fördel med jobbskatteavdraget som bör lyftas fram är att individernas självbestämmande över den egna inkomsten ökar och att fler kan försörja sig på sin lön. En ytterligare förstärkning av avdraget skulle öka antalet arbetade timmar genom såväl ytterligare sänkta trösklar för inträde på arbetsmarknaden som fler arbetade timmar för dem som redan finns på arbetsmarknaden. En politik för ökad sysselsättning gynnar också pensionärerna eftersom pensionerna numera är knutna till utvecklingen av genomsnittsinkomsten. Pensionärerna gynnas också av att en varaktigt högre sysselsättning ger en stabilare bas för välfärdssystemen.

Miljöpartiet har föreslagit att ensamstående ska få en särskild skattereduktion efter ansökan hos Skatteverket. En sådan åtgärd kan emellertid förväntas innebära administrativa bördor för såväl målgruppen som Skatte-

verket. Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen har föreslagit åtgärder för att förstärka ekonomin för barnhushåll genom höjd föräldrapenning och man aviserar kommande förslag om att förbättra möjligheterna för ensamstående föräldrar att använda föräldrapenningen. Om denna grups ekonomi ska stärkas ytterligare är enligt utskottet förändringar i socialförsäkringssystemet att föredra framför förändringar i skatte- reglerna.

Regeringen aviserar nu att det finns utrymme i de offentliga finanserna för en skattesänkning för pensionärerna med sammanlagt 1,15 miljarder kronor. Utskottet ser positivt på att regeringen går vidare med en fjärde sänkning av pensionärernas skatter och har ingen invändning mot förslaget. Utskottet ser också positivt på att regeringen avser att återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer för 2014 om de offentliga finanserna så tillåter.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag om ytterligare en höjning av det förhöjda grundavdraget för pensionärer, och avstyrker i övrigt motionärernas förslag om förändringar av beskattningen av förvärvs- inkomster.

Särskild löneskatt för pensionärer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om slopad nedsättning av den särskilda löneskatten för äldre.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Den särskilda löneskatten på förvärvsinkomster infördes i samband med 1991 års skattereform. Skatten skulle i sin ursprungliga utformning tas ut på alla inkomster som inte grundar rätt till socialförsäkringsförmåner. Skattesatsen var beräknad så att den skulle motsvara skatteinslaget i socialavgifterna, dvs. svara mot den del av socialavgifterna som inte ger någon motsvarande socialförsäkringsförmån.

När det gäller personer som är födda 1938 eller senare och som vid årets ingång fyllt 65 år gäller enligt socialavgiftslagen (2000:980) att endast ålderspensionsavgift men inte övriga socialavgifter betalas på lön och andra avgiftspliktiga inkomster. Av denna anledning gällde före år 2007 att särskild löneskatt på förvärvsinkomster skulle betalas på ersättning till sådana anställda och på inkomst av aktiv näringsverksamhet som sådana personer hade. Med hänsyn till att ålderspensionsavgift betalades togs dock den särskilda löneskatten ut med 16,16 procent i stället för med annars gällande 24,26 procent.

Personer som är födda 1937 eller tidigare omfattas inte av det reformerade ålderspensionssystemet. Det framgår av punkterna 5 och 6 i övergångsbestämmelserna till lagen om socialavgifter (2000:980) att ålderspensionsavgift inte ska betalas på ersättning till dessa personer. Som en konsekvens har den särskilda löneskatten för dessa anställda bestämts till en högre skattesats, dvs. till 24,26 procent. För att göra det mer attraktivt för företagen att behålla och nyanställa äldre medarbetare slopades den 1 januari 2007 den särskilda löneskatten på lön och annan ersättning samt på inkomst av aktiv näringsverksamhet m.m. för personer som fyllt 65 år och som är födda 1938 eller senare, dvs. personer som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet (prop. 2006/07:1).

För att uppmuntra arbetsgivare att i än högre grad ta till vara de äldres erfarenhet och kunskap och för att uppmuntra äldre som vill fortsätta att arbeta i det egna företaget slopades den 1 januari 2008 den särskilda löneskatten även för personer som inte omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet, dvs. personer som är födda 1937 och tidigare (prop. 2007/08: 24).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att man slopar nedsättningen av den särskilda löneskatten för äldre. Syftet var enligt regeringen att göra det mer attraktivt för arbetsgivare att behålla och anställa äldre arbetskraft. Denna möjlighet kommer dock inte alla till del. Människor med låga löner och förslitande arbetsuppgifter orkar sällan arbeta fram till dagens pensionsålder, varför förslaget i stället bidrar till orättvisa mellan olika grupper av äldre.

Utskottets ställningstagande

Pensionärer är ingen enhetlig grupp. Somliga har god ekonomi och god hälsa, medan andra har små marginaler och behov av en trygg omsorg för att få vardagen att fungera. Enligt utskottets mening är avsikten med de aktuella reglerna inte att skapa en förmån för de berörda utan i stället att stimulera till fortsatt deltagande i arbetslivet för att stärka Sveriges möjligheter att möta de påfrestningar som den demografiska utvecklingen kommer att leda till. Det finns i dag en potentiell efterfrågan och ett potentiellt utbud av äldre arbetskraft som inte tas till vara. Såväl ur ett samhällsekonomiskt perspektiv som ur ett individperspektiv är det önskvärt att det skapas möjligheter för äldre att – om de så önskar – fortsätta göra en arbetsinsats. Kombinationen av de senaste årens förstärkta jobbskatteavdrag och den slopade särskilda löneskatten ger enligt utskottets mening goda förutsättningar för denna grupp att fortsätta göra en arbetsinsats. I en utvärder-

ing från IFAU (Rapport 2012:16), konstateras också att dessa reformer har ökat sysselsättningen för dem som fyllt 65 år. Utskottet anser att detta undantag bör behållas.

Med det anförda avstyrker utskottet det aktuella motionsyrkandet.

Höjd värdegräns för skattefrihet för minnesgåvor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att värdegränsen för skattefrihet för minnesgåvor höjs till 15 000 kronor.

Bakgrund

Enligt 11 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska minnesgåvor till varaktigt anställda inte tas upp till beskattning om gåvans värde inte överstiger 10 000 kronor och den ges i samband med att den anställda uppnår en viss ålder eller efter viss anställningstid eller när en anställning upphör, dock vid högst ett tillfälle förutom när anställningen upphör. Om gåvans värde överstiger 10 000 kronor ska förmånen beskattas i sin helhet. Värdegränsen för skattefria minnesgåvor höjdes senast fr.o.m. 2001.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att man med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen och till prisutvecklingen för ädla metaller höjer värdegränsen till 15 000 kronor. Detta innebär att minnesgåvor med ett värde upp till 15 000 kronor får ges skattefritt.

Förslaget bedöms medföra en offentligfinansiell kostnad om ca 5 miljoner kronor för 2013. Kostnaden beror på minskade bolagsskatteintäkter som en följd av att företagen kan göra ett högre avdrag för sina kostnader vid en höjning av värdegränsen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot förslaget att värdegränsen för skattefrihet för minnesgåvor höjs till 15 000 kronor fr.o.m. 1 januari 2013.

Skattereduktion för HUS-arbete

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det tydligare bör framgå av reglerna i inkomstskattelagen att skattereduktion för hushållsarbete är tillämpligt på läxhjälp.

Utskottet avstyrker i övrigt motionsförslagen om förändringar i reglerna om skattereduktion för hushållsarbete.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 4 (V).

Bakgrund

Den 1 juli 2007 infördes en skattereduktion för fysiska personer som har haft utgifter för hushållsarbete (prop. 2006/07:94, bet. 2006/07:SkU15). Det hushållsarbete som omfattas av skattereduktionen kan avse städarbete, vård av kläder, matlagning, omsorg och tillsyn som en fysisk person behöver, såsom barnpassning inklusive hämtning och lämning av barn på förskola. Även snöskottning och skötsel av tomt eller trädgård i form av häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning kan omfattas.

Skattereduktionen för hushållsarbete omfattar sedan den 30 juni 2009 även reparationer, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder (s.k. ROT-arbeten). Det huvudsakliga syftet till införandet var att motverka svartarbete inom byggsektorn och öka arbetsutbudet. För att skattereduktion ska kunna medges ska ROT-arbetet avse ett småhus, en ägarlägenhet eller en bostadsrätt som ägs respektive innehågs av den som ansöker om eller begär skattereduktion. Skattereduktion ges bara för arbetskostnaden.

Den totala skattereduktionen för HUS-avdrag (hushållsarbete och ROT-arbete) är 50 000 kronor per beskattningsår och person.

Budgetpropositionen

Enligt 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) omfattas bl.a. barnpassning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden av skattereduktionen för hushållsarbete.

Det har visat sig att den nuvarande regeln om skattereduktion för barnpassning medför tillämpningssvårigheter i fråga om vad bestämmelsen är avsedd att omfatta när det gäller läxhjälp. Regeringen bedömer därför att det uttryckligen bör framgå att hjälp med läxor och annat skolarbete ska omfattas av skattereduktionen, för att tydliggöra och underlätta tillämpningen av nuvarande regler. Läxhjälp och annat skolarbete bör avse normalt skolarbete för barn och unga som är elever i grundskolan och gymnasieskolan eller i motsvarande skolformer. I likhet med vad som gäller för övrigt hushållsarbete ska arbetet utföras i eller i nära anslutning till bostaden.

De offentligfinansiella effekterna av det aviserade förslaget bedöms medföra minskade skatteintäkter med 10 miljoner kronor för 2013. Den varaktiga minskningen av skatteintäkterna beräknas till 25 miljoner kronor per år.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 12 i denna del att RUT-avdraget kvarstår, dock med begränsad skattereduktion till 25 000 kronor per år. Det innebär att taket för köp ska vara 50 000 kronor per år, att jämföra med dagens tak på 100 000 kronor per år. Med ett lägre tak riktas avdraget mer till vanliga barnfamiljers och pensionärers behov av hushållsservice.

Motionärerna anför vidare att hjälp med läxorna inte ska vara förunnat bara några barn, utan alla barn ska erbjudas läxhjälp. Om elever kan få hjälp med läxorna eller inte ska inte avgöras av om de har föräldrar som har förmågan att hjälpa dem eller vid varje tillfälle tidsmässigt får ihop det. Det ska vara upp till skolan att organisera läxhjälpen på det sätt som skolan ser fungerar bäst. För de yngre barnen ser motionärerna att läxhjälpen företrädesvis kommer att bedrivas inom ramen för fritidshemmen då drygt åtta av tio elever på lågstadiet går på fritis under eftermiddagarna.

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 5 och 31 i denna del avslag på regeringens förslag om RUT-avdrag för läxhjälp och föreslår i stället att 30 miljoner kronor avsätts för stöd till ideella organisationers arbete med läxhjälp; på så sätt får alla barn tillgång till läxhjälp oavsett föräldrarnas inkomst.

Vidare föreslår motionärerna att det befintliga ROT-avdraget utvidgas och energianpassas. Man föreslår även att ett energismart ROT-avdrag införs för ägare av flerfamiljshus. Det nya ROT-avdraget ska också kunna gå till skollokalerna.

När det gäller lokaler, bostäder och service vill motionärerna göra ändringar i ROT-avdraget så att det styr mot klimatvänliga och energieffektiva ombyggnader, införa ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner samt vita certifikat som gör det lönsamt att spara energi.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1 i denna del och 12 att regeringens förslag avvisas och att skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas. Vidare yrkar man att dagens ROT-avdrag för villor och bostadsrätter tidsbestäms så att det finns kvar t.o.m. utgången av 2013 och att den maximala skattereduktionen sänks till 15 000 kronor för 2013. I ett läge där byggkonjunkturen viker menar Vänsterpartiet att det är viktigt att hålla uppe efterfrågan och att det nu är dags att styra om subventionerna till att bygga bort bostadsbristen och renovera miljonprogrammen. De inför därför ett upprustningsprogram för flerfamiljshus. För denna skattereduktion avsätts 1 500 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Regeringen överlämnade den 11 oktober 2012 proposition 2012/13:14 Skattereduktion för läxhjälp, med förslag till ändring i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229).

En utgångspunkt för utformningen av skattereduktionen för HUS-arbeten har varit att skattereduktionen ska ges för tjänster som hushållen utför själva eller köpt svart i större omfattning. Den reducerade skatten på HUS-arbeten har ökat arbetsutbudet och gjort det lättare för den vita marknaden på området att konkurrera med den svarta marknaden. Grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan få vita arbeten med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Det handlar enligt utskottets mening om en långsiktig och strukturell åtgärd som är nödvändig om man som utskottet ser allvarligt på svartarbete och dess följder i form av otrygga jobb, brister i försäkringsskydd, obefintligt konsumentskydd etc. Utvidningen av det permanenta HUS-avdraget till ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturamodellen har förstärkt effekterna ytterligare. Utskottet anser att möjligheten till skattereduktion för utgifter som omfattas av HUS-avdraget har visat sig ha stora fördelar för såväl samhället som hushållen.

Skattereduktionen är riktad till hushållen och avser arbeten som är utförda i bostaden. I förarbetena till reglerna om skattereduktion för hushållsarbete framhölls i fråga om barnpassning att i de fall en barnvakt hjälper barnet med läxor eller annat skolarbete bör det omfattas av skattereduktionen, eftersom hjälp med skolarbetet har ett nära samband med själva barnpassningen.

När det gäller frågan om vem som kan få skattereduktion för ROT-arbete anser utskottet att rätten till avdrag bör vara begränsad till den som har underhållsansvaret för bostaden, dvs. ägaren av ett småhus eller ägarlägenhet respektive innehavaren av en bostadsrätt. Någon utvidgning av kretsen avdragsberättigade är således inte aktuell.

Utskottet delar regeringens bedömning att reglerna bör preciseras så att läxhjälp tydligt innefattas i skattereduktionen för hushållsarbete. Utskottet bedömer inte att det i övrigt finns skäl att vare sig avskaffa, utöka eller på annat sätt förändra reglerna för HUS-avdrag eller att införa en särskild skattereduktion för upprustning av flerfamiljshus, och avstyrker därför motionerna på området.

Kommunal fastighetsavgift för hyreshusenheter och småhusenheter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en sänkning av den kommunala fastighetsavgiften för hyreshus och avstyrker motionsförslagen om andra och mer genomgripande förändringar vid uttaget av fastighetsavgift.

Jämför avvikande meningarna 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Bakgrund

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kronor per värderingsenhet, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Den sänkning av fastighetsskatteuttaget som skedde i och med övergången till systemet med kommunal avgift finansieras inom bostadssektorn genom dels höjd kapitalvinstskatt på bostäder, dels förändrade regler om uppskov med kapitalvinst knuten till avyttring av privatbostad.

Genom riksdagens beslut hösten 2009 utvidgades systemet med kommunal fastighetsavgift fr.o.m. den 1 januari 2010 så att det även omfattar fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde, dvs. hus för vilka värdet understiger 50 000 kronor, och tomtmark för småhus som är bebyggd med småhus på ofri grund, t.ex. bostadshus på en tomt som arrenderas. Utvidgningen finansierades genom att taket för uppskopsbelopp sänktes från 1,6 till 1,45 miljoner kronor (prop. 2009/10:33, bet. 2009/10:SkU15).

Den kommunala fastighetsavgiften för en permanentbostad är begränsad om den innehas av en pensionär eller en person som får sjuk- eller aktivitetsersättning. Om avgiften överstiger ett fastställt belopp (2 922 kronor 2011) begränsas den till 4 procent av summan av beskattningsbar förvärsinkomst och överskott av kapital (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3).

Fastighetsavgiften räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. För 2012 uppgår beloppet till 1 365 kronor. För 2013 beräknas beloppet uppgå till 1 414 kronor.

Budgetpropositionen

En utredning har i uppdrag att lämna förslag om hur marknaden för uthyrning av bostäder kan utvecklas (dir. 2011:108). Utredaren ska analysera hur villkoren för boende i hyresrätt kan förbättras och lyfta fram skillnader i villkoren mellan upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad. Även beskattningen av bostäder som upplåts med

hyresrätt, bostadsrätt i oäkta bostadsföretag eller kooperativ hyresrätt utreds (dir. 2012:32). I kommitténs uppdrag ingår bl.a. att se över olika regelverk med syfte att öka utbudet av bostäder. Kommitténs uppdrag ska redovisas senast den 15 oktober 2013.

I avvaktan på förslag från kommittén föreslår regeringen att den kommunala fastighetsavgiften för hyreshusenheter sänks fr.o.m. den 1 januari 2013. Detta är framför allt viktigt för att stärka hyresrättens ställning och stimulera nyproduktionen av hyresrätter. Åtgärden kommer även bostäder som är upplåtna med bostadsrätt till godo. Sänkningen sker dels genom att beloppet per bostadslägenhet sänks till 1 210 kronor för 2013, dels genom att den procentsats av taxeringsvärdet med vilken beloppet jämförs sänks från 0,4 till 0,3 procent av taxeringsvärdet. Genom att både taket och procentsatsen sänks får åtgärden genomslag för samtliga hyreshusenheter. En del av sänkningen tillfaller hyresgästerna i form av lägre hyra och en del hyresvärdarna i form av högre vinster.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2013.

Nettoeffekten för offentlig sektor där effekten på bolagsskatten beaktas är 0,41 miljarder kronor.

Motionerna

I *Miljöpartiets* partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 31 i denna del sänker motionärerna fastighetsavgiften för studentkorridorer genom att ändra reglerna så att fastighetsavgiften tas ut per korridor i stället för per rum.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1 i denna del att studentkorridorer ska klassas som ej skattepliktiga elevhem.

I *Vänsterpartiets* partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17 i denna del föreslås att fastighetsavgiften för hyreslägenheter inklusive studentlägenheter slopas helt. Motionärerna föreslår vidare att det ska tas ut en extra skatt på småhus med höga taxeringsvärden. Skatten utgår med 1 procent av den del av taxeringsvärdet som överstiger 3 miljoner kronor. Samtidigt begränsas fastighetsskatten så att ingen betalar mer än 4 procent av sin inkomst i fastighetsavgift.

Utskottets ställningstagande

Regeringen lägger i budgetpropositionen fram förslag som syftar till att öka användningen av det befintliga bostadsbeståndet och stimulera nybyggnation av bostäder. Schablonavdraget vid beskattning av inkomster från privatpersoners uthyrning höjs och det blir möjligt för ägaren att täcka de egna kostnaderna för bostaden. Nybyggnation underlättas genom att nya bostäder befrias från fastighetsavgift i 15 år och genom att perioden för marknadsmässig hyra vid nyproduktion förlängs från dagens 10 år till 15 år. Åtgärder föreslås också för att korta länsstyrelsernas handläggningstider

för överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen (2010:900). Nybyggnation av studentbostäder stimuleras genom dels förbättrad information om vilka byggregler som är relevanta vid tidsbegränsade bygglov, dels undersökning av tillgången på lämplig mark för tillfälliga studentbostäder. Universitet och högskolor har inom en försöksverksamhet getts möjlighet att tillhandahålla bostäder för studenter. Regeringen föreslår att försöksverksamheten förlängs med 1 år, till utgången av 2016, för att underlätta universitetens och högskolornas planering samt möjliggöra utvärdering av verksamheten. Åtgärder vidtas också för att främja konkurrensen på byggmarknaden.

Utskottet anser att det är viktigt att ansträngningar görs för att öka användningen av det befintliga bostadsbeståndet och stimulera nyproduktionen av bostäder. Utskottet har inte heller någon invändning mot att den kommunala fastighetsavgiften för hyreshus sänks i avvaktan på att den kommitté som nu ser över reglerna i syfte att öka utbudet av bostäder slutför sitt arbete.

När det gäller Vänsterpartiets förslag om att helt slopa fastighetsavgiften för bostäder som innehas med hyresrätt bör det framhållas att kommitténs arbete är inriktat på att analysera hur villkoren för boende i hyresrätt kan förbättras och att lyfta fram skillnader i villkoren mellan upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad. En viktig utgångspunkt för utredningen är att villkoren för de olika boende- och upplåtelseformerna ska vara så likvärdiga som möjligt med hänsyn tagen till de olika boende- och upplåtelseformernas skilda förutsättningar. Utbud och efterfrågan ska inte styras av att staten på ett omotiverat sätt gynnar eller missgynnar någon särskild form. Utskottet är inte berett att tillstyrka motionärernas förslag utan anser att resultatet av kommitténs arbete bör avvaktas.

När det gäller Vänsterpartiets förslag om ett högre årligt skatteuttag för vissa egnahem innebär detta åtminstone delvis en återgång till det tidigare systemet med ett högt löpande skatteuttag av vissa bostäder i storstadsområden och andra områden där fastighetspriserna är höga. För dem som skulle drabbas av den föreslagna skärpningen uppstår, utöver det högre skatteuttaget, samma problematik med oförutsebarhet som var kännetecknande för den tidigare statliga fastighetsskatten på boendet. Dessutom kan förslaget ses som ett första steg till ett återinförande av den tidigare fastighetsskatten, något som skulle drabba betydligt fler personer än de som äger villor med taxeringsvärden som överstiger 3 miljoner kronor. Utskottet vill inte medverka till en sådan omläggning som motionärerna förespråkar.

När det gäller förslagen om särregler för studentkorridorer beräknas fastighetsavgiften för hyreshusenheter med studentbostäder på samma sätt som för andra hyreshus utifrån antalet bostadslägenheter. Vad som menas med bostadslägenhet knyter an till definitionen av bostadslägenhet i jordabalken. Att bryta ut vissa bostäder från denna definition skulle enligt utskottets mening innebära en lång rad nya gränsdragningsproblem och

dessutom innebära ett avsteg från principen om en likformig beskattning. Utskottet är inte berett att tillstyrka motionsförslagen om att införa olika former av särregleringar i syfte att skattebefria vissa typer av bostäder. I sammanhanget kan framhållas att regeringen föreslår att alla bostäder med värdeår 2012 eller senare ska vara helt befriade från fastighetsavgift under 15 år.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionerna i dessa delar.

Utökad nedsättning av fastighetsavgiften för nybyggda bostäder

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att bostäder ska vara befriade från kommunal fastighetsavgift i 15 år om de har beräknat värdeår 2012 eller senare.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den tioåriga nedsättningen av fastighetsavgiften för nybyggda bostäder utvidgas genom att fastighetsavgiften sätts ned helt även år 6–15 efter värdeåret. Utvidgningen gäller för byggnader med beräknat värdeår 2012 eller senare. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2013.

Förslaget är ett led i de åtgärder som vidtas i syfte att stimulera nyproduktionen av bostäder. Rätten till skattereduktion för ROT-arbete, dvs. reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad, är begränsad för nybyggda småhus. För att inte försämra möjligheten till skattereduktion för ROT-arbete föreslås en justering som innebär att rätten till skattereduktion för om- och tillbyggnad för nybyggda småhus alljämt bara gäller för de första fem åren av avgiftsfrihet. Kommunsektorn bör kompenseras för den minskning av intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften som föranleds av förslaget. Effekten uppkommer fr.o.m. 2018.

För 2018 beräknas intäkterna minska med ca 0,06 miljarder kronor. Från och med 2027 beräknas minskningen till 0,96 miljarder kronor uttryckt i 2013 års prisnivå.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens förslag och tillstyrker propositionen i denna del.

Höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att höja schablonavdraget vid uthyrning av bostäder.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om övriga förändringar av schablonavdraget.

Jämför avvikande meningarna 3 (SD) och 4 (V) samt särskilt yttrande (S, MP, V).

Bakgrund

Enligt 42 kap. 30 § inkomstskattelagen ska ersättningar för upplåtelser respektive avyttringar av privatbostadsfastigheter och privatbostäder samt ersättningar när produkter från sådana fastigheter eller bostäder avyttras redovisas i inkomstslaget kapital. Utgifter för upplåtelsen eller produkterna får inte dras av. I stället ska avdrag göras med ett fast schablonbelopp som uppgår till 21 000 kronor per år. Samma bestämmelser gäller ersättningar när en bostad som innehas med hyresrätt (hyreslägenhet) upplåts.

Beloppets storlek höjdes den 1 januari 2009 från 4 000 kronor till 12 000 kronor med motiveringen att det hade varit oförändrat under lång tid och att det fanns mycket som talade för att en större skattelättnad skulle komma att stimulera andrahandsmarknaden för bostäder (prop. 2008/09:47 s. 18 f.). Beloppet har därefter höjts ytterligare och är nu 21 000 kronor per år (prop. 2011/12:1).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att schablonavdraget vid upplåtelse av privatbostadsfastighet, privatbostad eller hyreslägenhet samt vid försäljning av produkter från privatbostadsfastigheter eller privatbostäder höjs från 21 000 till 40 000 kronor per år.

Förslaget beräknas minska skatteintäkterna med 0,17 miljarder kronor 2013. I beräkningen har förväntade effekter av regeringens förslag om ökad uthyrning av privatbostäder beaktats (se utg.omr. 18 avsnitt 4.7). Den samlade effekten av ett höjt schablonbelopp och ändrade regler för privatuthyrning förväntas öka antalet uthyrda lägenheter över tiden. Varaktigt beräknas intäkterna därför minska med 0,20 miljarder kronor då effekten av reformerna får fullt genomslag.

Höjningen tillämpas första gången på det beskattningsår som börjar den 1 januari 2013.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 i denna del dels att andrahandsuthyrning skattebefrias helt, dels att uthyrning av halva bostaden skattebefrias.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7 i denna del att förslaget om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder avvisas.

Utskottets ställningstagande

För att stimulera uthyrningen av privatbostäder föreslår regeringen att schablonavdraget vid beskattning av inkomst för privatpersoners uthyrning av den egna bostaden höjs.

En utredning (dir. 2011:108) har i uppdrag att lämna förslag om hur marknaden för uthyrning av bostäder kan utvecklas. Utredaren ska analysera hur villkoren för boende i hyresrätt kan förbättras och lyfta fram skillnader i villkoren mellan upplåtelseformer som innebär hinder mot en väl fungerande bostadsmarknad. Även beskattningen av bostäder som upplåts med hyresrätt, bostadsrätt i oäkta bostadsföretag eller kooperativ hyresrätt utreds (dir. 2012:32). I kommitténs uppdrag ingår bl.a. att se över olika regelverk med syfte att öka utbudet av bostäder.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att stimulera uthyrningen av privatbostäder genom höjt schablonavdrag. Samtidigt avvisar utskottet motionärernas förslag om såväl en utvidgning som ett slopande av schablonavdraget.

Investeraravdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att ett investeraravdrag bör införas för att underlätta kapitalanskaffningen för mindre företag.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att avvisa regeringens förslag.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Budgetpropositionen

Regeringen aviserar att ett investeraravdrag kommer att införas för att stimulera tillgången på kapital för mindre företag. Investeraravdraget ska ges till fysiska personer som förvärvar andelar i ett mindre företag i samband med att företaget bildas eller vid en nyemission. Avdraget ska ges i inkomstslaget kapital med hälften av anskaffningsutgiften för andelarna, dock med högst 650 000 kronor per person och beskattningsår.

Regeringen avser att under 2013 återkomma till riksdagen med ett förslag. Innan ett system med investeraravdrag kan träda i kraft måste det anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen. Mot denna bakgrund bedöms ett system med investeraravdrag kunna träda i kraft tidigast den 1 september 2013.

Investeraravdraget innebär att en fysisk person som förvärvar andelar i ett mindre företag i samband med att företaget bildas eller vid en nyemission får göra avdrag med hälften av anskaffningsutgiften för andelarna i inkomstslaget kapital. Avdrag medges dock med högst 650 000 kronor per person och beskattningsår. De tillskott som ger rätt till investeraravdrag får uppgå till högst 20 miljoner kronor per företag och beskattningsår. Avdraget ger investeraren en omedelbar skattesänkning genom att det kan kvittas mot inkomster i kapital. Om investeraren i stället har ett underskott i kapital ska hela den delen av underskottet som motsvarar investeraravdraget minska skatten med 30 procent. Som villkor för avdraget gäller bl.a. att företaget har ett löneunderlag som för betalningsåret eller för det beskattningsår som följer närmast efter betalningsåret uppgår till minst 300 000 kronor. Investeraren får inte heller ha tagit emot någon värdeöverföring, t.ex. utdelning, som överstiger årets vinst från företaget under de två åren närmast före betalningsåret (karenstid). Om investeraren under de fem år som följer närmast efter betalningsåret säljer andelarna eller tar emot en värdeöverföring som överstiger årets vinst från företaget, ska hela avdraget återföras (kvalificeringstid). Vid beräkning av gränobeloppet för kvalificerade andelar ska endast 85 procent av omkostnadsbeloppet som legat till grund för investeraravdrag beaktas.

Ett införande av investeraravdrag bedöms minska skatteintäkterna med 0,70 miljarder kronor 2013. Varaktigt beräknas intäkterna minska med 0,80 miljarder kronor då effekten av avdraget stabiliseras.

Regeringen har aviserat att en uppföljning av investeraravdraget ska ske efter utgången av det andra kalenderåret efter det kalenderår då förslaget träder i kraft.

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1 i denna del att förslaget avvisas, framför allt på grund av de risker för skatteundragande som förslaget medför.

Utskottets ställningstagande

Tillgången till kapital är en avgörande framgångsfaktor i nystartade och mindre företag samt i expansiva och innovativa företag. Dessa företag kan dock ha svårt att finna extern finansiering av sin verksamhet. Det gäller såväl externa lån som externt kapital, och det finns flera orsaker till detta.

Utskottet ställer sig bakom regeringens bedömning att ett investeravdrag bör införas för att underlätta kapitalanskaffningen för mindre företag. Utskottet anser inte att en eventuell risk för skatteundandragande innebär att förslaget av denna anledning bör avvisas, och avstyrker därför motionen på området.

Skattereduktion för gåvor till ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om slopad skattereduktion för gåvor till ideella föreningar.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 4 (V).

Bakgrund

Den 1 januari 2012 infördes en skattereduktion för penninggåvor till ideell verksamhet (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1, ytr. 2011/12:SkU1y). Skattereduktionen är 25 procent och uppgår till högst 1 500 kronor för ett beskattningsår. För att den enskilde ska kunna få skattereduktion måste varje gåva uppgå till minst 200 kronor, och årets sammanlagda gåvor får inte understiga 2 000 kronor. Detta motsvarar ett underlag för skattereduktion om 6 000 kronor per år. Understiger underlaget 2 000 kronor ett år görs ingen skattereduktion. Förmån av lämnad gåva och gåvor som utdelningsbeskattas ska också berättiga till skattereduktion.

Att ge skattelättnaden i form av en skattereduktion innebär en markering av att reglerna i princip ligger vid sidan av den vanliga beskattningen samtidigt som den bara belastar den statliga budgeten.

Motionerna

Socialdemokraterna yrkar i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 13 att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning om slopad avdragsrätt för gåvor i enlighet med vad som anförs i motionen.

Miljöpartiet yrkar i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 31 i denna del att avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer som bedriver hjälpverksamhet slopas.

Vänsterpartiet yrkar i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13 att skattereduktionen för gåvor till ideella föreningar tas bort.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade frågan vid bestämmelsens införande i yttrande 2011/12:SkU1y (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Utskottet fann då i likhet med regeringen att en stark och livaktig ideell sektor är av stor bety-

delse för samhällslivet, demokratin samt den sociala välfärden, och att det fanns skäl att underlätta för den ideella sektorn att samla in medel från andra aktörer. En stimulans för privatpersoner att lämna gåvor till denna sektor kan stärka den ideella sektorn och öka dess självständighet.

Utskottet instämde även i regeringens bedömning att det fanns anledning att vara försiktig vid utformningen av de ändamål som berättigar till skattereduktion. Utskottet hade ingen invändning mot att skattereduktion endast skulle beviljas för gåvor som lämnas för att främja vetenskaplig forskning eller för att bedriva hjälpverksamhet bland behövande.

Med hänvisning till att det är fråga om lagstiftning som infördes den 1 januari 2012 och att regeringen har uttalat att en utvärdering efter en tids tillämpning av de nya reglerna är naturlig (prop. 2011/12:1 s. 448) anser utskottet att man bör avvakta en sådan utvärdering innan man överväger att förändra reglerna. Mot bakgrund av detta avstyrker utskottet motionerna.

Avdrag för fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation och a-kassa.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Skattereduktionen för fackföreningsavgift och skattereduktionen för avgift till arbetslöshetskassa infördes den 1 januari 2002. Skattereduktionen för fackföreningsavgift uppgick till 25 procent av medlemsavgiften. Avgiften skulle under kalenderåret före taxeringsåret ha uppgått till minst 400 kronor för att skattereduktion skulle ges. De båda skattereduktionerna omfattade även medlemsavgifter till motsvarande utländska organisationer under förutsättning att vissa villkor var uppfyllda. Skattereduktionerna för fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassa avskaffades fr.o.m. den 1 januari 2007. Slopandet var en del av finansieringen av jobbskatteavdraget.

Motionen

Vänsterpartiet yrkar i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation införs, för att fler ska välja att organisera sig i facket. Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. De fackliga organisationerna är de viktigaste aktörerna i arbetet för

att förbättra villkoren i arbetslivet och öka arbetstagarnas inflytande på arbetsplatserna. Vidare återinförs avdragsrätten för medlemsavgift till a-kassa.

Utskottets ställningstagande

Skattereduktionen för fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassa slopades som en del av finansieringen av jobbskatteavdraget och har således finansierat en kraftig sänkning av inkomstskatten för framför allt låg- och medelinkomsttagare. Därefter har regeringen vidtagit åtgärder för att det ska vara enklare och billigare att bli medlem i en a-kassa genom att det tidigare kravet på viss arbetad tid togs bort. Numera kan därför även föräldralediga, sjuka eller arbetslösa bli medlemmar i en a-kassa.

Enligt utskottets mening finns det därför ingen anledning att överväga att återinföra skattereduktionen för fackföreningsavgift eller medlemsavgift i a-kassa. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandet.

Förmånsbeskattning av miljöbilar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att ersätta nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar med en ”snålbils-trappa”.

Jämför avvikande mening 2 (MP).

Bakgrund

De nuvarande reglerna om nedsättning av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar består av två delar och tillämpades första gången vid 2000 års taxering. Reglerna återfinns i 61 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229).

Den första delen består av en permanent nedsättning som innebär att förmånsvärdet för en bil som helt eller delvis är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med mer miljöanpassade drivmedel än bensin eller dieselolja sätts ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för en jämförbar bensin- eller dieseldriven bil.

Den andra delen består av tidsbegränsade regler som infördes första gången den 1 januari 2002. Dessa regler ger en tidsbegränsad möjlighet till ytterligare nedsättning av förmånsvärdet för vissa typer av miljöanpassade bilar. Syftet med denna nedsättning var att ytterligare underlätta introduktionen av miljöanpassade bilar och få beståndet av dessa fordon att öka. Reglerna innebär att förmånsvärdet för en bil som – helt eller delvis – är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och som därför har ett nybilspris som är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan

sådan teknik, ska sättas ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Det innebär att för bilar som är utrustade med teknik för drift med elektricitet eller med annan gas än gasol görs nedsättning till ett värde som motsvarar 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara konventionella bil (dock maximalt med 16 000 kronor per år) och för bilar som är utrustade med teknik för drift med alkohol görs motsvarande nedsättning till 80 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara konventionella bil (maximalt med 8 000 kronor per år).

Den tidsbegränsade nedsättningen har förlängts vid fyra tillfällen, senast efter regeringens förslag i prop. 2011/12:1. För närvarande gäller en gemensam tidsgräns för eldrivna bilar och för alkohol- och gasdrivna (undantaget gasol) bilar t.o.m. det beskattningsår som slutar den 31 december 2013 (prop. 2011/12:1).

Motionen

Miljöpartiet yrkar i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 31 att förmånsbeskattningen av miljöbilar anpassas till partiets förslag om ”snålbilstrappa”. Man vill avskaffa det nuvarande systemet och i stället koldioxidrelatera förmånsbeskattningen så att den som väljer en förmånsbil med låga koldioxidutsläpp premieras. En komponent som styr mot förnybara bränslen, likt dagens nedsättning för gas- och elbilar, kommer att finnas kvar i detta system.

Utskottets ställningstagande

Utskottet yttrade sig över förslag om ”snålbilstrappa” senast i yttrande 2011/12:SkU1y, i samband med att utskottet behandlade regeringens förslag om en förlängning av den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet. Utskottet delade, då som nu, regeringens bedömning att det alltjämt finns behov av sådan stimulans för vissa miljöbilar och tillstyrkte att den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet förlängdes för bilar som är utrustade med teknik för drift med elektricitet som tillförs genom laddning från yttre energikälla eller med annan gas än gasol.

Utskottet avstyrker därför motionärernas förslag om att ersätta det nuvarande systemet med en ”snålbilstrappa”.

Sänkt bolagsskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en sänkning av bolagsskatten till 22 procent och avstyrker motionsförslagen om högre nivåer för bolagsskatten.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Inkomstskatten för juridiska personer sänks med 4,3 procentenheter från 26,3 procent till 22 procent.

Juridiska personer betalar endast statlig inkomstskatt. Skatten för juridiska personer uppgår sedan 2009 till 26,3 procent (prop.2008/09:65, bet. 2008/09:SkU19, SFS 208:1343). Senaste sänkningen dessförinnan var 1993 då skattesatsen sänktes från 30 till 28 procent.

Den nominella bolagsskatten är av central betydelse för företagens investerings- och lokaliseringsbeslut. Företagens hemmamarknad är numera hela EU-området. Detta gör det möjligt även för mindre företag, som tidigare enbart verkat på den nationella marknaden, att expandera verksamheten över de nationella gränserna. Bolagsskattens relativa nivå är en av de faktorer som företagen beaktar. Genom internprissättning och vinstöverföringar påverkar skattereglerna dessutom i vilket land företagen väljer att redovisa sina vinster. En sänkt bolagsskatt värnar svensk skattebas genom att göra det relativt mer förmånligt att beskatta vinsterna i Sverige och reducera incitamenten att skatteplanera. Därutöver kan en lägre formell bolagsskatt sänka företagets kapitalkostnad, vilket i sådana fall ökar kapitalinvesteringarna och BNP. Detta kan i sin tur leda till en högre sysselsättning.

Det finns en internationell utveckling mot en mer omfattande skattekonkurrens mellan EU-länderna. De nya medlemsstaterna i EU har en avsevärt lägre bolagsskattesats än Sverige, samtidigt som även de äldre medlemsstaterna har sänkt bolagsskattesatserna under senare år. Av de 27 medlemsländerna i EU är det för närvarande endast åtta nationer som har högre skattesats än Sverige.

I propositionen föreslås också en utvidgning av de regler som begränsar rätten till ränteavdrag. Förslaget medför en ökad skattebelastning för bolagssektorn i Sverige. Detta skapar ett offentligfinansiellt utrymme för att sänka bolagssektorns skattebelastning i motsvarande mån. En sänkning av bolagsskattesatsen minskar värdet på ränteavdragen, vilket dessutom minskar incitamenten att skatteplanera med hjälp av ränteavdrag.

En sänkning av bolagsskattesatsen sänker kapitalkostnaden, men denna effekt motverkas till viss del av att det skattemässiga värdet av ränteavdragen minskar, vilket höjer avkastningskravet på lånefinansierade investeringar. Avgörande för genomslaget av en skattesatssänkning är hur företagen finansierar den marginella investeringen. Om finansieringen sker

med egna medel, dvs. med i bolagen kvarhållna vinster, ger en skattesats-sänkning större effekt på kapitalkostnaden än om investeringen finansieras med främmande kapital, dvs. lån.

I uppdraget till den företagsskattekommitté som regeringen beslutade om i januari 2011 (dir. 2011:1) ingår att se över bolagsskattebasen i syfte att finansiera sänkningar av de skatter som betalas av bolagssektorn. Behovet av en sådan översyn ändras inte genom den sänkning av bolagsskatten som nu föreslås.

Bolagsskattesänkningen från 26,3 procent till 22 procent medför minskade skatteintäkter med 16 miljarder kronor 2013.

Motionerna

Socialdemokraterna avvisar i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 7 i denna del och yrkande 9 regeringens förslag till att sänka bolagsskatten till 22 procent. Enligt motionärerna ska Sverige ha en konkurrenskraftig bolagsskatt. Sänkningen av bolagsskatten är ett strukturellt riktigt förslag men vi bedömer att ekonomin inte tillåter en fullt så stor skattesänkning som regeringen föreslår. Det finansiella sparandet uppvisar en alltför låg bana för att vara förenligt med överskottsmålet. Vi föreslår därmed att bolagsskattesatsen sänks till 24,0 procent 2013.

Också i *Miljöpartiets* partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 31 i denna del avvisas regeringens förslag till en sänkning av bolagsskattesatsen. Motionärerna anser visserligen att bolagsskattesatsen har betydelse för multinationella företags investerings- och lokaliseringsbeslut och för var företagen väljer att redovisa och beskatta vinst. Skattenivåns relation till övriga Norden och Europa har därmed betydelse för produktionen och sysselsättningen i Sverige. Sverige behöver inte ha Europas lägsta bolagsskatt men dagens nivå kan vara skadlig för industrins konkurrenskraft och motionärerna föreslår därför att bolagsskatten sänks med 1 procentenhet.

Även i *Vänsterpartiets* partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del och yrkande 7 i denna del avvisas förslaget om en sänkning av bolagsskatten. Motionärerna föreslår i stället en höjning till 28 procent, eftersom den svenska bolagsskatten är konkurrenskraftig och medger en höjning.

Utskottets ställningstagande

Goda skattemässiga villkor för investeringar är en förutsättning för att svenska företag även i framtiden ska kunna bidra till hög ekonomisk tillväxt.

Med hänsyn till bolagsbeskattnings betydelse för investeringar, tillväxt och sysselsättning i Sverige och för lokalisering och redovisning av vinster i Sverige finns det skäl att sänka bolagsskatten. Bolagsskattesänkningen bidrar till ett mer symmetriskt skattesystem med en större likabehandling av eget kapital och lån i bolagssektorn. En sänkt bolagsskatt

värnar den svenska skattebasen genom att göra det relativt mer förmånligt att beskatta vinsterna i Sverige och reducera incitamenten att skatteplanera. Sänkningen ger starka incitament för näringslivet att öka sina investeringar, vilket leder till ökad produktivitet, högre reallöner och en högre sysselsättning. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om en sänkning av bolagsskatten.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en sänkning av bolagsskatten och avstyrker motionsförslagen.

Sänkt expansionsfondsskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en sänkning av expansionsfondsskatten till 22 procent och avstyrker motionsförslagen om högre nivåer.

Jämför avvikande meningarna 1 (S) och 4 (V).

Bakgrund

Enskilda näringsidkare och svenska dödsbon som driver näringsverksamhet har samma möjligheter som aktiebolag att expandera sin verksamhet med lågbeskattade medel genom att göra en avsättning till expansionsfond. Avsättningen är avdragsgill vid beräkningen av resultatet av näringsverksamheten, men en särskild skatt (expansionsfondsskatt) tas ut på 26,3 procent på avsättningen till expansionsfonden. När avsättningen återförs till beskattning återfår man expansionsfondsskatten men måste i gengäld betala vanlig inkomstskatt och egenavgifter på beloppet, dvs. belopp motsvarande expansionsfondsskatten dras av från den slutliga skatten

Det grundläggande syftet med expansionsfonden är att åstadkomma neutralitet mellan aktiebolag och företag som drivs som enskild firma eller handelsbolag.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att som en följd av att bolagsskattesatsen föreslås sänkas från 26,3 procent till 22 procent bör expansionsfondsskatten sänkas i motsvarande mån. Expansionsfondsskatten sänks med 4,3 procentenheter från 26,3 till 22 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expansionsfond. Även befintliga avsättningar behandlas enligt de nya reglerna. Övergången till de nya reglerna sker genom att tidigare gjorda avsättningar anses återförda enligt nuvarande regler och genast återavsatta enligt de nya reglerna.

Den föreslagna sänkningen av expansionsfondsskatten innebär en skattelettning för de allra minsta företagen. Vid omvandlingen av den gamla fonden till en ny, avsatt med den nya expansionsfondsskatten, innebär förslaget dessutom en engångsförstärkning för företagen.

Den sänkta expansionsfondsskatten utformas så att den omfattar redan gjorda avsättningar till expansionsfonden. Skillnaden mellan 26,3 procent och 22 procent återförs därför till dessa företag som en engångsförstärkning 2013. Detta innebär tillfälligt minskade skatteintäkter 2013 med 0,43 miljarder kronor. År 2014–2016 beräknas intäkterna minska med 0,05 miljarder kronor per år.

Motionerna

Socialdemokraterna avvisar i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 7 i denna del sänkningen av expansionsfondsskatten. Motionärerna anser att det är ett strukturellt riktigt förslag men bedömer att ekonomin inte tillåter en fullt så stor skattesänkning som regeringen föreslår. Det finansiella sparandet uppvisar en alltför låg bana för att vara förenligt med överskottsmålet. Expansionsfondsskatten bör sänkas till 24 procent.

Även *Vänsterpartiet* avvisar i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7 i denna del förslaget om en sänkning av expansionsfondsskatten från 26,3 procent till 22 procent.

Utskottets ställningstagande

Som en följd av förslaget att sänka bolagsskattesatsen bör även expansionsfondsskatten sänkas i motsvarande mån för att åstadkomma neutralitet mellan aktiebolag och företag som drivs som enskild firma eller handelsbolag.

Utskottet ställer sig därmed bakom regeringens förslag till sänkning av expansionsfondsskatten. Motionsförslagen avstyrks.

Effektivare ränteavdragsbegränsningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker ändringarna i reglerna om ränteavdragsbegränsningar som bl.a. innebär att avdragsförbudet utvidgas till att omfatta alla ränteutgifter inom intressegemenskapen. Tioprocentsregeln kompletteras med regler för schablonbeskattade företag. Tioprocentsregeln begränsas genom att en bedömning ska göras om koncernen har fått en väsentlig skatteförmån. Ventilen begränsas vidare till att endast omfatta räntebetalningar till räntemottagare hemmahörande i EES eller, under vissa villkor, i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal. Vid bedömning av vad som är affärsmässigt motiverat enligt ventilen införs kriterier som särskilt ska beaktas vid denna bedömning. Utskottet avstyrker en motion om en konsekvensanalys av att helt avskaffa möjligheterna till ränteavdrag inom en intressegemenskap.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Av inkomstskattelagen (1999:1229) följer att ränteutgifter som huvudregel får dras av. Avdragsrätten för ränta är inte beroende av om mottagaren av räntan beskattas eller när i tiden en sådan beskattning sker. Avdrag för räntan får göras det beskattningsår som den hänför sig till enligt god redovisningssed. Räntan behöver således inte ha betalats utan avdrag får normalt göras även för upplupen ränta.

Som ett undantag från huvudregeln att ränteutgifter får dras av finns vissa begränsningar i avdragsrätten vid internt finansierade förvärv av delägarätter från ett företag i intressegemenskap. Avsikten med bestämmelserna är att förhindra skatteupplägg med interna förvärv av delägarätter inom en intressegemenskap. Bestämmelserna gäller endast för räntebetalningar mellan företag som befinner sig i intressegemenskap med varandra.

Budgetpropositionen

Trots de begränsningsregler för ränteavdrag som gäller vissa skuldförhållanden inom en intressegemenskap har företag stora möjligheter att genom skatteplanering med ränteavdrag undgå bolagsbeskattning i Sverige. Det har framkommit att koncerner i stor utsträckning skatteplanerar med hjälp av ränteavdrag vid bl.a. externa förvärv av delägarätter på samma sätt som vid interna förvärv av delägarätter. Ett problem i sammanhanget är den s.k. tioprocentsregeln enligt vilken det finns en presumtion för affärsmässighet om mottagaren av räntan beskattas med minst 10 procent.

Skatteplaneringen ger upphov till inkomstbortfall i mångmiljardklassen. Avdragsmöjligheterna för ränteutgifter bör därför begränsas för att skydda den svenska skattebasen. Förslaget ska förhindra skatteupplägg med ränteavdrag inom en intressegemenskap, s.k. räntesnurror. Ränteavdragsbegränsningsreglerna utvidgas genom förslaget till att gälla ränteutgifter avseende alla skulder inom en intressegemenskap. Därmed görs ytterligare avsteg från den allmänna regeln om avdragsrätt. I övrigt föreslås följande ändringar i reglerna om ränteavdragsbegränsningar:

- *Väsentligt inflytande*: intressegemenskapsdefinitionen i 24 kap. 10 a § inkomstskattelagen ändras.
- *Affärsmässigt motiverat*: även om förutsättningarna enligt tioprocentsregeln inte är uppfyllda får ränteutgifter inom en intressegemenskap dras av om det skuldförhållande som ligger till grund för ränteutgifterna är huvudsakligen affärsmässigt motiverat.
- *Tioprocentsregeln begränsas*: om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet uppkommit är att uppnå en väsentlig skatteförmån medges inte avdrag.
- *Tioprocentsregeln kompletteras*: med regler gällande schablonbeskattade företag.
- *Ventilen begränsas*: till att endast omfatta räntebetalningar till långgivare/räntemottagare hemmahörande i EES eller, under vissa villkor, i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal.
- *Bedömningen av vad som är affärsmässigt motiverat enligt ventilen*: det ska särskilt beaktas om finansieringen hade kunnat ske genom kapitaltillskott från det företag som innehar den aktuella fordran eller från ett företag som, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det låntagande företaget.
- *Back-to-back-bestämmelserna utvidgas*: till att omfatta förvärv av delägarätter i ett företag som efter förvärvet ingår i intressegemenskapen.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på ränteutgifter som avser tiden efter den 31 december 2012. Ändringen avser ränteutgifter för alla skulder inom en intressegemenskap oavsett när skuldförhållandet har uppkommit. Ändringen omfattar dock bara de ränteutgifter som uppkommit efter ikraftträdandet. Av konkurrensskäl är det också viktigt att samma regler gäller för nya och gamla lån.

Begränsningen i avdragsrätten för interna lån förväntas öka skatteintäkterna med 8,8 miljarder kronor 2013. Det skapar ett offentligfinansierat utrymme som ger möjlighet att sänka bolagsskattesatsen.

Motionen

I *Vänsterpartiets* kommittémotion 2012/13:Sk231 av Jacob Johnsson m.fl. (V) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om en konsekvensanalys av ett avskaffande av möjligheterna till ränteavdrag inom en intressegemenskap. Motionärerna anser att regeringens förslag är ett steg i rätt riktning men

ifrågasätter om det bör vara möjligt att även fortsättningsvis dra av räntor enligt tioprocentsregeln och ventilen. Regelverket är svåröverskådligt och kräver dessutom att affärsmässighet tolkas. En lagstiftning som helt enkelt inte medger ränteavdrag inom en intressegemenskap vore enligt motionärernas uppfattning tydligare.

Utskottets ställningstagande

Det har visat sig att det fortfarande finns stora möjligheter att undgå bolagsbeskattning i Sverige genom skatteplanering med hjälp av ränteutgifter. Enligt Skatteverket utnyttjas denna skatteplanering i stor utsträckning. Förutom minskningen av den svenska skattebasen äventyras neutraliteten i företagsbeskattningen om koncerner med stora ekonomiska resurser genom interna dispositioner har möjlighet att skaffa sig skattefördelar som verksamheter av mindre omfattning inte kan uppnå inom ramen för samma regelverk.

Utskottet anser att det är angeläget att förhindra denna form av aggressiv skatteplanering. För att komma till rätta med problematiken behövs därför en ändring av lagstiftningen.

Regeringens förslag om ytterligare begränsningar i avdragsrätten för räntor i företagssektorn syftar till att stoppa denna skatteplanering som lett till stora skattebortfall för staten. Regeringen har utformat reglerna med hänsyn till de synpunkter från bl.a. näringslivshåll som har framförts under lagstiftningsarbetet. Reglerna har utformats så att de i möjligaste mån inte ska bli ett hinder för företag som genomför etableringar och strukturaffärer som är motiverade främst av sunda företagsekonomiska överväganden och inte av skatteskal. De föreslagna reglerna begränsar möjligheterna att göra ränteavdrag för skulder inom en intressegemenskap och avser att förhindra en urholkning av den svenska bolagsskattebasen genom att minska möjligheterna att skatteplanera med ränteavdrag. Reglerna kommer att jämna ut spelplanen mellan internationellt verksamma koncerner och andra företag eller koncerner som saknar möjligheter att ta interna lån från utlandet. Även skatteplanering som kan ske inom Sverige om skattesubjekten inom intressegemenskapen beskattas enligt skilda regler motverkas. En utgångspunkt är att affärsmässigt bedriven verksamhet så långt det är möjligt inte ska påverkas.

Utskottet noterar att Skatteverket i sin tillämpning av reglerna ska säkerställa att affärsmässigt motiverad verksamhet påverkas så lite som möjligt.

Utskottet delar också regeringens bedömning att det finns anledning att även fortsättningsvis följa upp lagstiftningen i olika avseenden för att utvärdera om den valda lösningen förebygger skatteplanering på avsett sätt. Utskottet välkomnar därför att regeringen avser att ge Skatteverket i uppdrag att följa upp ränteavdragsbegränsningsreglerna. Vidare har Företagsstattekommittén, som påbörjade sitt arbete i början av 2011, fått i uppdrag

att undersöka om det är lämpligt att ta fram mer generell utformade regler som begränsar ränteavdragen och om skattelättnader för eget kapital bör införas samt lämna förslag i dessa avseenden (dir. 2011:1).

Utskottet anser att de regeländringar som föreslås väl balanserar behovet av att stödja ett investeringsvänligt företagsklimat i Sverige och behovet av att skydda bolagsskattebasen.

Utskottet tillstyrker därför propositionen och avstyrker motionsyrkandet.

Engångsskatt på storbankerna

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa en engångsskatt för landets fyra storbanker.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att det tas ut en engångsskatt på 5 procent på landets fyra storbanker. Det finns anledning att ta in en del av de övervinster de gör och sätta dem i produktiv användning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att införa en engångsskatt på landets fyra storbanker och avstyrker motionsförslaget.

Utredning om förenklad beskattning för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att en särskild utredare bör tillsättas för att utreda möjliga förenklingar av skattereglerna för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att en särskild utredare bör tillsättas för att se över och lämna förslag till förenklingar av skattereglerna för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare.

Som en del av den neutrala företagsbeskattningen har det skapats särskilda regler för enskilda näringsidkare som är frivilliga för dessa att använda och som i olika avseenden ska leda till en beskattning likvärdig med den som sker av aktiebolag och deras ägare. Reglerna kritiserades redan vid tillkomsten 1994 för att vara komplicerade. De var föremål för en översyn 1997 (SOU 1997:178), men den mynnade inte ut i några förändringar. Därefter har reglerna byggts på och förfinats ytterligare, vilket har bidragit till ett än mer komplicerat regelsystem. Regeringens målsättning är att det ska vara enkelt och lönsamt att driva företag i Sverige oavsett företagsform. För de flesta som väljer att bli företagare är enskild näringsidkare den första företagsform de väljer att etablera sig i, när de tar steget från anställd eller arbetssökande. För att uppmuntra fler människor att våga ta steget att bli företagare är det viktigt att ha ett enkelt regelsystem för den första och minsta företagsformen. Det finns enligt regeringens mening goda skäl för att göra en ny översyn av regelverket med målet att förenkla det. En av utgångspunkterna för arbetet bör vara att de förslag som lämnas så långt som möjligt upprätthåller principen om neutralitet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot regeringens avisering om en utredning om förenklningar av skattereglerna för enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare.

Frågan om tonnageskatt och andra stöd till sjöfarten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det är nödvändigt att frågan om tonnageskatt analyseras i ett bredare perspektiv där även övriga stöd till sjöfarten beaktas.

Utskottet avstyrker ett motionsyrkande om en lagstiftning om tonnageskatt.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 3 (SD) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Möjligheten att införa ett system med tonnageskatt och frågor om andra stöd till sjöfarten bör utredas. Även sjöfartens konkurrenssituation kan i detta sammanhang behöva belysas ytterligare.

Tonnagebeskattning innebär att inkomsten för sjöfartsnäringen bestäms schablonmässigt utifrån fartygens nettodräktighet (lastförmåga). Det innebär att rederierna betalar skatt bestämd på denna schabloninkomst i stället för på de faktiska inkomsterna. Förutsättningarna för att införa ett system med tonnageskatt har utretts av Tonnageskatteutredningen (SOU 2006:20

Tonnageskatt). Betänkandet har varit på remiss och därefter beretts vidare. Vid beredningen har det framkommit att både utredningens analys och de förslag som lagts fram på grundval av analysen är bristfälliga. Beslutsunderlaget liksom utredningens förslag bedöms därför inte kunna ligga till grund för lagstiftning.

Det finns ett tillkännagivande från riksdagen från 2007 (bet. 2006/07:SkU11) om att arbetet med en lagstiftning om tonnageskatt måste påskyndas. Regeringen ser det dock som nödvändigt att frågan om tonnageskatt analyseras i ett bredare perspektiv där även övriga stöd till sjöfarten beaktas. I dag är sjöfartsnäringen en skattemässigt gynnad bransch som får ett omfattande sjöfartsstöd och som har byggt upp stora latent skatteskulder genom överavskrivningar av fartyg. Den samlade effekten av sjöfartsstödet och de skattevillkor som gäller för sjöfarten får inte utformas så att andra branscher missgynnas.

Regeringen avser därför att ur ett vidare perspektiv låta utreda frågorna om tonnageskatt och andra stöd till sjöfarten. Inom Finansdepartementet pågår ett arbete med att ta fram direktiv till en sådan utredning. Detta arbete beräknas bli klart under året. Även sjöfartens konkurrenssituation kan i detta sammanhang behöva belysas ytterligare.

Motionen

Vänsterpartiet anför i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande y 2 i denna del att partiet värnar både jobben inom rederinäringen och de relativt sett miljövänliga transporterna till sjöss och därför vill lagstifta om tonnageskatt. De befärar att den utredning som regeringen aviserat i budgetpropositionen ytterligare kommer att försena införandet av en tonnageskatt.

Liknande synpunkter om behovet av lagstiftning om tonnageskatten har i andra sammanhang framförts av både *Socialdemokraterna* och *Sverigedemokraterna*.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har förståelse för att beredningen av en lagstiftning om tonnageskatt fordrar att näraliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar utreds, bl.a. hur det gällande sjöfartsstödet påverkas. En annan fråga gäller hur den latent skatteskulden för rederinäringen ska hanteras vid en övergång till tonnagebeskattning.

Utskottet delar regeringens bedömning att det är nödvändigt att göra en analys men vill samtidigt betona att det är angeläget att arbetet kan slutföras skyndsamt. De berörda rederierna har ett berättigat behov av att snarast få besked om tonnageskattens närmare utformning.

Eftersom regeringen nu agerar i frågan i enlighet med riksdagens tidigare tillkännagivanden förutsätter utskottet att arbetet med en lagstiftning om tonnageskatt fortskrider utan att det behövs något ytterligare initiativ från riksdagens sida.

Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandet.

Uttagsbeskattning av vindkraftskooperativ

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsyrkandena om undantag från uttagsbeskattning för medlemmars uttag av el från vindkraftskooperativ och om att utreda frågor som aktualiseras av uttagsbeskattningen.

Jämför avvikande mening 2 (MP).

Bakgrund

I 22 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) finns bestämmelser om beskattning vid uttag av en tillgång eller en tjänst ur näringsverksamheten. Med uttag avses att den skattskyldige tillgodogör sig en tillgång från näringsverksamheten för privat bruk eller för överföring till en annan näringsverksamhet (22 kap. 2 § inkomstskattelagen). Med uttag avses bl.a. också att den skattskyldige överlåter en tillgång utan ersättning eller mot en ersättning som understiger marknadsvärdet utan att detta är affärsmässigt motiverat (22 kap. 3 § inkomstskattelagen). Uttag av en tillgång eller en tjänst ska behandlas som om den avyttras mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet. Det är detta som kallas uttagsbeskattning (22 kap. 7 § inkomstskattelagen). Beskattning av uttag är inte begränsad till någon särskild företagsform eller typ av verksamhet. Uttagsbeskattning har funnits i svensk rätt sedan länge.

Regler som innebär undantag från uttagsbeskattning har införts för att vissa företagsbildningar som sker inom EU inte ska motverkas av skatteregler. Det är då inte fråga om definitiva skattelättnader utan avsikten är att ombildningen inte ska utlösa en omedelbar beskattning när en näringsverksamhet fortsätter i en annan verksamhet.

Fastighetsskatten för vindkraftverk är reducerad till 0,2 procent av taxeringsvärdet medan annan elproduktion beskattas med 0,5 procent av taxeringsvärdet. Undantaget är vattenkraft, där fastighetsskatt tas ut med 2,8 procent av taxeringsvärdet.

Motionen

I *Miljöpartiets* partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del finns ett förslag om slopad uttagsbeskattning av kooperativt ägda vindkraftverk för vilket partiet vill avsätta 10 miljoner kro-

nor för nästa budgetår. Därutöver vill motionärerna tillsätta en utredning för att i första hand utreda begreppet marknadspris för kooperativ el som tillämpas vid uttagsbeskattningen.

Utskottets ställningstagande

Uttagsbeskattning är ett nödvändigt inslag i skattesystemet för att upprätthålla systemets grundläggande funktion att finansiera det allmännas åtaganden och välfärden. Utan uttagsbeskattning skulle ägare till företag kunna ta ut hela eller delar av värdet av det egna företagets produktion för sin privata konsumtion och därigenom undvika beskattning av företagets inkomster.

Juridiska personer dubbelbeskattas i ekonomisk mening genom att inkomsterna först beskattas i den juridiska personen med 26,3 procent bolagsskatt och hos ägaren som beskattas för utdelning med 30 procent eller den lägre skattesats som gäller för utdelning av onoterade andelar, 25 procent, och utdelning upp till viss nivå i fåmansbolag, 20 procent. Den sammanlagda skatten vid 30 procent ägarskatt blir därför 48,4 procent. Kooperativa föreningar är till skillnad från andra juridiska personer enkelbeskattade. I en konsumentkooperativ verksamhet blir skattebelastningen ungefär hälften av skattebelastningen för andra företagsformer. En slopad uttagsbeskattning av en förening för medlemmarnas privata elförbrukning skulle öppna en möjlighet till inkomstskattefrihet för elproduktion som drivs i formen av en kooperativ förening. Detta skulle innebära ett långtgående avsteg från det neutralitets- och likformighetstänkande som varit utgångspunkten för skattereformen. Det skulle dessutom ur ett EU-perspektiv bli problematiskt från statsstödssynpunkt.

Undantag från uttagsbeskattning är av denna anledning inte en framkomlig väg i den mån vindkraftsproducerad el ska ges ytterligare samhälleligt stöd utöver det som redan ges för framställning av förnybar energi via systemet med elcertifikat.

Utskottet har tidigare uppmärksammat den komplexa prisbilden för el. Marknadspotentialen på el varierar starkt under året, och det pris som elkonsumenterna betalar är beroende av individuella avtal med leverantörerna.

Problemet med att vid uttagsbeskattning fastställa ett rimligt pris när förhållandena är sådana att något bestämt marknadspris inte kan fixeras uppmärksammades 1998 i samband med att nya skatteregler vid omstrukturering av företag antogs (prop. 1998/99:15 s. 293). Enligt motivuttalandet får man då nöja sig med en uppskattning av ett intervall inom vilket marknadspriset rimligen bör ligga. Vid uttagsbeskattning bör tillgången anses ha avyttrats till det lägsta pris som kan anses ligga i intervallet. Redan gällande rätt innehåller följaktligen riktlinjer för värderingen när ett bestämt marknadspris inte kan läggas till grund för uttagsbeskattningen. Det är en fråga för rättstillämpningen att avgöra hur priset ska bestämmas

utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall. Utskottet följer utvecklingen i rättspraxis och vill också nämna att Skatteverket har gått ut med viss information i frågan, senast i en skrivelse den 18 januari 2011.

Med hänvisning till detta avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Beskattningen vid generationsskiften i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det är angeläget att göra en översyn av beskattningen vid överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiften.

Budgetpropositionen

Beskattningen vid överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiften i fåmansföretag bör ses över.

Olika skattesatser tillämpas på förvärvs- och kapitalinkomster och det finns därför särskilda regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i företag med ett fåtal delägare där delägaren arbetar i företaget (fåmansföretag). I ett antal avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen under 2010 har det uppmärksamats att företagsöverlåtelse i samband med generationsskiften inom familjen, vid tillämpning av den s.k. karensregeln, under vissa förutsättningar kan komma att missgynnas i jämförelse med avyttringar som görs till externa köpare. För att kunna tillvarata upparbetade värden i befintliga företag med tillväxtpotential är det viktigt att det finns goda förutsättningar för generationsskiften. Samtidigt är det angeläget att förhindra kringgåenden, vilket är ett av syftena med karensregeln. Det är dock viktigt att överlåtelse av kvalificerade andelar i fåmansföretag i möjligaste mån beskattas på ett likformigt sätt oavsett om överlåtelsen sker inom eller utom familjen. Det är därför angeläget att göra en översyn av beskattningen vid överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiften.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot den aviserade översynen av beskattningen av överlåtelse av kvalificerade andelar i samband med generationsskiften i fåmansföretag.

Kapitalvinstbeskattning av fastigheter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att på sikt ta bort möjligheten till uppskov med kapitalvinstbeskattningen vid försäljning av bostad och att som ett första steg sänka uppskovstaket till 1 miljon kronor.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehaft. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 procent. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar.

När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 procent av kapitalvinsten beskattas. Nivån på beskattningen höjdes från 20 procent till 22 procent den 1 januari 2008 som en del i finansieringen av genomförandet av systemet med en kommunal fastighetsavgift i stället för en statlig inkomstskatt på boende. För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostad i småhus och s.k. äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 procents kapitalvinstskatt, kan uppskov med vinstbeskattningen medges om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid efter avyttringen. Som villkor gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden ska ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovsmöjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007, men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som gjorts under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att det ska vara möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskattade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige.

Som en del av finansieringen i den ovannämnda omläggningen av bostadsbeskattningen har uppskovsbeloppen räntebelagts fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som har fått uppskov ska ta upp en schablonintäkt i inkomstlaget kapital. Schablonintäkten beräknas till 1,67 procent av det uppskovsbelopp som finns vid ingången av inkomståret. Skatten är sedan 30 procent av schablonintäkten. Skatten motsvarar därmed ca 0,5 procent av själva uppskovsbeloppet. Vidare gäller ett tak om 1,45 miljoner kronor för hur stort ett uppskovsbelopp får vara.

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att dagens uppskovsmöjligheter med reavinstbeskattning vid försäljning av bostad upp till ett tak om 1,45 miljoner kronor på sikt ska tas bort. Uppskoven uppgår till ca 220 miljarder kronor och innebär utestående skatteintäkter på nästan 50 miljarder kronor. I ett första steg föreslår vi att taket sänks till 1 miljon kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade under hösten 2011 i yttrande 2011/12:SkU1y en liknande motion från *Vänsterpartiet* och konstaterade då att taket för uppskov med beskattning av kapitalvinst vid försäljning av en privatbostad sänktes senast den 1 januari 2010. Utskottet är inte berett att nu förorda ytterligare sänkningar.

Skattereduktion för FoU, små och medelstora företag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om utökat stöd för forskning och utveckling till små och medelstora företag bl.a. med hänvisning till att förslag bereds i Regeringskansliet.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Reglerna om avdrag för utgifter för FoU finns i 16 kap. 9 § inkomstskattelagen (1999:1229). Reglerna utökades den 1 januari 2012 till att avse även forskning och utveckling som har eller kan antas få betydelse för verksamheten i övrigt.

Utgifter för forskning och utveckling som har eller kan antas få betydelse för den huvudsakliga näringsverksamheten eller verksamheten i övrigt ska dras av. Det gäller även utgifter för att få information om sådan forskning och utveckling. Bestämmelserna i lagen om att utgifter för anskaffning av vissa tillgångar ska dras av genom årliga värdeminskningsavdrag tillämpas också på sådana utgifter. För att få avdrag krävs dels att det är fråga om en utgift för FoU, dels att utgiften har eller kan antas få betydelse för näringsverksamheten eller verksamheten i övrigt.

Lagstiftaren har inte lämnat några närmare definitioner av vilka slags kostnader som avdragsrätten avser och vilket samband med den skattskyldiges näringsverksamhet eller verksamhet i övrigt som krävs. Av förarbetena från 1970 framgår att det nästan är omöjligt att ange några exakta

gränsdragningar på grund av att den utvidgade avdragsrätten omfattar kostnader även för sådan forskning vars resultat endast indirekt och först på längre sikt kan antas ge utbyte för verksamheten.

Utöver vad som framgår av förarbetena kan man få ledning i frågan om vad som är att anse som FoU t.ex. genom den definition som används inom OECD och i den s.k. Frascatimanualen. Där avses med FoU-verksamhet sådan ”verksamhet som sker på systematisk grundval för att öka fonden av vetande, inkluderande kunskap om människa, natur och samhälle, samt att utnyttja detta vetande för nya användningsområden”.

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att medel avsätts för en ökad satsning på forskning inom små och medelstora företag. Stödet ska avse högst 30 procent av företagets kostnader upp till ett tak på 2,5 miljoner kronor. Alla företag med upp till 250 anställda ska omfattas. Forskning och utveckling är avgörande för framtida satsningar för att utveckla t.ex. miljö- och energiteknik.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen antog hösten 2011 ett förslag om utökad avdragsrätt för företags utgifter för FoU (bet. FiU 2011/12:1).

Ändringen innebar att bestämmelsen i 16 kap. 9 § inkomstskattelagen justerades så att det framgår att avdrag ska göras inte bara för forskning och utveckling som, i enlighet med nuvarande rättstillämpning, har eller kan antas få betydelse för den huvudsakliga näringsverksamheten, utan också för forskning och utveckling som har eller kan antas få betydelse för verksamheten i övrigt. Samtidigt som forskning och utveckling som har samband med företagets kärnverksamhet alltjämt berättigar till avdrag omfattar den nya bestämmelsen även annan forskning och utveckling om företaget har ett rimligt intresse av den, vid en helhetsbedömning som beaktar alla aspekter av företagets verksamhet.

Företagsskattekommittén, som bl.a. ska belysa skattereglerna för forskning och utveckling, föreslog i delbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2012:66) att det ska vara möjligt att i vissa fall få nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling. Reglerna tas in i ett nytt kapitel i socialavgiftslagen (2000:980). Förslaget bereds inom Regeringskansliet.

Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Skatt på förmögenhet, arv och gåva

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa en särskild skatt på förmögenhet, arv och gåva.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Förmögenhetsskatten slopades den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15). Dessförinnan togs förmögenhetsskatt ut med 1,5 procent av den skattepliktiga förmögenheten över ett fribelopp om 1,5 miljoner kronor för enskilda fysiska personer och 3 miljoner kronor för sambeskattade par. Sambeskattade föräldrar respektive ensamföräldrar sambeskattades med sina hemmavarande barn under 18 år. Juridiska personer var med några få undantag inte skattskyldiga till förmögenhetsskatt.

Riksdagen beslutade slopa arvs- och gåvoskatten vid utgången av 2004 (bet. 2004/05:SkU18). I samband med tsunamikatastrofen julen 2004 antog riksdagen en lag som innebar att arvs- och gåvoskatt inte skulle tas ut om skattskyldigheten inträtt mellan den 17 och 31 december 2004 (bet. 2004/05:FiU29).

Vid arvsbeskattningen kunde fysiska personer göra ett grundavdrag på 70 000 kronor och vid gåvobeskattningen på 10 000 kronor. Juridiska personer hade rätt till grundavdrag på 21 000 kronor respektive 10 000 kronor. Skatten var progressiv efter en skala som innehöll skattesatserna 10, 20 respektive 30 procent. Skiktgränserna varierade på grund av vilken klass som mottagaren tillhörde.

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 18 att man bör utreda utformningen av en förmögenhetsskatt som kan införas 2014. De som tidigare betalade förmögenhetsskatt tillhörde de övre inkomstskikten. På motsvarande sätt hade den tidigare arvs- och gåvoskatten en utjämnande effekt. Vi föreslår därför att det 2014 införs arvsbeskattning som betalas av dödsboet innan ett arv skiftas. Utformningen av en sådan skatt bör utredas väl. Införandet av en sådan arvsbeskattning kräver också att det införs en skatt på gåvor, annars är risken för skatteundandragande stor. Regeringen bör återkomma med ett förslag om införande av arvsbeskattning i enlighet med det ovan anförda. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottets ställningstagande

En viktig åtgärd för att främja tillgången på kapital, inte minst för de mindre företagen, är beslutet 2006 att slopa förmögenhetsskatten. Skatten uppmuntrade till skatteplanering och orationella transaktioner. Förmögenhetsskatten gav även upphov till problem för boende i egnahem med snabbt stigande taxeringsvärden och för människor som betalat av sina huslån.

Även arvs- och gåvoskatten var starkt kritiserad innan den avskaffades i slutet av 2004. Det handlade om olikheter i värderingen av aktier som medförde att bolag av skatteskal flyttade från börsens A-lista till O-listan. Generationsövergångar i småföretag skapade problem. Kritiken gällde också möjligheterna till skatteplanering och möjligheterna att på lagligt sätt minska skatten. Skatterna var också relativt kostsamma att administrera. Att lösa problemen med ändrade regler ansågs inte möjligt. Mot den bakgrunden tillstyrkte ett enigt skatteutskott att arvs- och gåvoskatten skulle avskaffas. Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan.

Med det sagda avstyrker utskottet motionen.

Framtida hantering av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om beskattningen av biodrivmedel under 2013 och har inte något att invända mot regeringens bedömningar när det gäller beskattningen av biodrivmedel för tiden därefter.

Budgetpropositionen

Skattebefrielsen för hållbara motorbränslen som framställs av biomassa regleras direkt i energiskattelagen. Möjligheten för regeringen att ge skattelettnader genom dispensbeslut slopas. Ändringen sker för att skapa långsiktiga och förutsägbara villkor för företagen på biodrivmedelsmarknaden.

Användningen av biodrivmedel stimuleras under 2013 genom att befrielse från koldioxidskatt medges för låginblandning av upp t.o.m. 5 volymprocent biodrivmedel i bensen eller dieselolja. Sänkning sker för att skattebefrielsen ska spegla den verkliga inblandningen, som för närvarande uppgår till lägre andelar än vad som medges enligt dispensbesluten, dvs. 6,5 volymprocent.

Befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i bensen minskas till 89 procent av den energiskatt som gäller för bensen medan befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i dieselolja minskas till 84 procent av den energiskatt som gäller för dieselolja. En

viss beskattning av dessa biodrivmedel är motiverad för att minska risken för framtida överkompensation och därmed göra skattereglerna mer hållbara gentemot unionsrätten.

För låginblandning över 5 volymprocent biodrivmedel i bensin eller dieselolja ska koldioxidskatt och energiskatt tas ut med de belopp som gäller för likvärdigt fossilt bränsle.

Hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter (HVO) ges fortsatt befrielse från koldioxidskatt och energiskatt som ska gälla upp t.o.m. 15 volymprocent HVO i dieselolja. E85 och andra höginblandade biodrivmedel samt drivmedel utan fossilt innehåll ges fortsatt full befrielse från koldioxidskatt och energiskatt.

De uppgifter som regeringen behöver för sin årliga rapportering till Europeiska kommissionen när det gäller frågan om ifall skattebefrielsen medför överkompensation ska på begäran lämnas till regeringen eller till den myndighet som regeringen bestämmer.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013. Den offentligfinansiella effekten av förslaget om den framtida hanteringen av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel för 2013 beräknas till 130 miljoner kronor brutto.

Ett kvotpliktssystem som syftar till en inblandning av 10 volymprocent etanol i låginblandad bensin och 7 volymprocent FAME i dieselolja bedöms kunna införas den 1 maj 2014 för att säkerställa låginblandade volymer av biodrivmedel på marknaden. Om höginblandade biodrivmedel och biodrivmedel utan fossilt innehåll inte inkluderas i kvotplikten bör dessa drivmedel ges goda förutsättningar även i fortsättningen. Därmed kan de bidra till den långsiktiga prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta och visionen om inga nettoutsläpp av växthusgaser.

EU:s statsstödsregler gör det inte möjligt att kombinera en kvotplikt för biodrivmedel med en beskattning som är utformad så att den innebär statsstöd. En framtida beskattning av biodrivmedel bör därför utformas så att den följer beskattningssystemets natur och logik och därigenom är förenlig med unionsrätten då den inte anses utgöra statsstöd. En sådan beskattning innebär att det s.k. tullvillkoret slopas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker de föreslagna ändringarna av beskattningen av biodrivmedel för 2013. Utskottet har heller inte något att invända mot regeringens bedömningar när det gäller beskattningen av biodrivmedel för tiden därefter.

Slopad koldioxidskatt för viss värmeproduktion inom EU:s system för handel med utsläppsrätter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att slopa koldioxidbeskattningen i kraftvärmeproduktionen inom handelssystemet och för värmeleveranser till industrin inom handelssystemet.

Utskottet avstyrker en motion om att avslå förslaget.

Jämför avvikande mening 2 (MP).

Budgetpropositionen

Koldioxidskatten slopas för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeanläggningar inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Koldioxidskatten slopas även för bränslen som i kraftvärme- eller fjärrvärmeanläggningar förbrukas för framställning av värme som levereras till industriverksamheter inom handelssystemet.

Utsläpp av växthusgaser från anläggningar inom EU:s system för handel med utsläppsrätter regleras på EU-nivå genom handelssystemet. Dessa utsläpp bör därför i princip inte vara föremål för ytterligare nationella styrmedel. Den nuvarande koldioxidbeskattningen av kraftvärmeproduktion i anläggningar inom handelssystemet riskerar att innebära konkurrensnedvridningar till följd av att kraftvärme i industrin och i fjärrvärmenäten beskattas olika. Även andra snedvridningar kan uppstå, som att bränsle som går åt till värme som kyls bort vid kondensproduktion är koldioxid-skattebefriad, medan bränsle som vid kraftvärmeproduktion går åt för framställning av värme som nyttiggörs är beskattad.

Den offentligfinansiella effekten 2013 av förslaget om slopad koldioxidskatt för viss värmeproduktion beräknas totalt till –220 miljoner kronor brutto.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013.

Motionen

Miljöpartiet motsätter sig i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del förslaget om att slopa koldioxidskatten på bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeanläggningar inom EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Utskottets ställningstagande

Förslaget om att slopa koldioxidskatten för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeproduktionen inom EU:s handelssystem innebär att dubbla styrmedel undviks och att det sker en ökad samordning mellan skatt och andra styrmedel. Förslaget innebär också att

riskan för konkurrensnedvridningar och ineffektiv produktion av värme motverkas även vid externa värmeleveranser till industriell verksamhet som omfattas av handelssystemet. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionen i denna del.

Befrielse från fordonsskatt för nya bilar med bättre miljöegenskaper

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om skattebefrielse för miljöbilar.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om alternativa sätt att stimulera inköp av bilar med låga utsläpp.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar som tas i bruk för första gången fr.o.m. den 1 januari 2013 befrias från fordonsskatt under fem år om bilens koldioxidutsläpp inte överstiger ett beräknat högsta koldioxidutsläpp i förhållande till fordonets tjänstevikt. Detta görs för att stimulera till köp av bilar med bättre miljöegenskaper. Ett genomsnittligt koldioxidutsläpp om 95 gram koldioxid per kilometer bedöms vara en väl avvägd högst-nivå. För att fastställa kraven för skattebefrielse för fordonet ska det högsta tillåtna koldioxidutsläppet beräknas enligt formeln $(95 + 0,0457 \times [\text{bilens vikt i kilogram}] - 1\,372)$.

En skattebefrielse med viktrelaterade koldioxidutsläppskrav stimulerar till köp av de bilar som har utrustats med den mest energieffektiva tekniken oavsett bilens vikt. Eftersom EU medger genomsnittliga koldioxidutsläpp för nya personbilar på 130 gram koldioxid per kilometer bör kraven för skattebefrielse vara betydligt strängare och samtidigt vara väl avvägda för att skattebefrielsen ska ha den verkan att den styr mot köp av bilar som släpper ut små mängder koldioxid i förhållande till sin storlek.

Kraven för skattebefrielse för bilar som är utrustade med teknik för drift med etanolbränsle och annat gasbränsle än gasol ändras från krav på bränsleförbrukning till krav på koldioxidutsläpp relaterat till bilens vikt. Dessa bilar får ha ett högre koldioxidutsläpp i förhållande till bilens tjänstevikt. Elbilars och laddhybridens förbrukning av elektrisk energi får högst vara 37 kWh per 100 kilometer.

Förutom kraven på koldioxidutsläpp ska en bil för att få skattebefrielse även uppfylla de senaste obligatoriska utsläppskraven.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget om ändrade krav för fordonsskattebefrielse för 2013 beräknas till 90 miljoner kronor brutto.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013.

För att kraven för skattebefrielse även fortsättningsvis ska stimulera till köp av bilar med bättre miljöegenskaper bör de successivt skärpas. En översyn bedöms ske tidigast 2014, och ytterligare skärpta krav införs därefter 2016 och 2019.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 3 i denna del att ett statsfinansierat neutralt system med en registreringsavgift och en miljöbilsbonus införs för att främja utvecklingen av en bilpark med låga utsläpp och för att klimatmålen ska kunna nås. Samtidigt avvecklas supermiljöbilspremien. Avvecklingen stärker de offentliga finanserna 2013 med 80 miljoner kronor. Socialdemokraterna beräknar 600 miljoner kronor mer än regeringen 2013 under inkomsttiteln 1470 Skatt på vägtrafik.

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 3 i denna del och 18 ett annat system i form av en s.k. snålbilstrappa för att stimulera bränslesnåla bilar. Systemet bygger på att bilar som släpper ut lite fossil koldioxid får en bonus som bekostas av bilar som släpper ut mycket koldioxid. Med det nya systemet vill motionärerna fasa ut den nuvarande fordonsskattebefrielsen för miljöbilar. Förslaget innebär ökade intäkter med 30 miljoner kronor. Miljöpartiet räknar med samma inkomster som regeringen 2013 under inkomsttiteln 1470 Skatt på vägtrafik.

Vänsterpartiet anför i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 i denna del att den föreslagna fordonsskattebefrielsen för bilar med bättre miljöegenskaper är ett steg i rätt riktning men anser att skattebefrielsen inte borde vara kopplad till bilens tjänstevikt utan till en platt gräns för koldioxidutsläppen. Gränsen ska sänkas kontinuerligt. Vänsterpartiet vill dessutom införa en försäljningsskatt i form av en s.k. bonusmalus-modell kopplad till miljöbilsdefinitionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att en skattebefrielse för miljöbilar bör stimulera till köp av de bilar som har utrustats med den mest energieffektiva tekniken. Utskottet instämmer också i att en skattebefrielse med viktrelaterade koldioxidutsläppskrav, i kombination med drivmedelsbeskattningen och supermiljöbilspremien, är ett verkningsfullt styrmedel för att minska koldioxidutsläppen från nya bilar. Det innebär att utskottet biträder regeringens förslag om skattebefrielse för miljöbilar framför motionärernas förslag för att stimulera inköp av bränslesnåla bilar.

Utskottet tillstyrker således propositionen i denna del och avstyrker motionärernas förslag i motsvarande delar.

Övriga ändringar i fordonsbeskattningen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker höjningarna av skatten i den koldioxidbaserade och viktbaserade fordonsskatten samt justeringen av bränslefaktorn för dieselbilar.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om sänkt fordonsskatt i glesbygdskommuner och vid efterkonvertering av äldre fordon samt om att införa kilometerskatt för tunga fordon.

Jämför de avvikande meningarna 2 (MP) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fordonsskatten höjs för flertalet personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar i den koldioxidbaserade fordonsskatten. Höjningen av fordonsskatten genomförs genom att man sänker utsläppsnivån för när koldioxidbeloppet tas ut från 120 till 117 gram koldioxid per kilometer. Bilars energieffektivitet har ökat under de senaste åren och allt fler bilar släpper ut mindre än 120 gram koldioxid per kilometer. Den andel av fordonsskatten som beräknas utifrån koldioxidutsläpp bör därför bli högre.

Bränslefaktorn som tillämpas vid fordonsbeskattningen av bilar som drivs med dieselolja sänks från 2,4 till 2,33. Ändringen i den koldioxidbaserade fordonsskatten medför att bränslefaktorn måste räknas om. För närvarande är bränslefaktorn 2,55. Riksdagen beslutade i december 2009 att bränslefaktorn ska sänkas från 2,55 till 2,4 som en följd av att energiskatten på dieselolja höjs med 0,20 kronor per liter den 1 januari 2013. Sammantaget innebär justeringen av bränslefaktorn en sänkning av fordonsskatten för flertalet dieselbilar.

Fordonsskatten höjs med 60 kronor per år för personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar i den viktbaserade fordonsskatten. Höjningen av fordonsskatten i den viktbaserade fordonsskatten motsvarar den genomsnittliga höjningen i det koldioxidbaserade systemet.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013.

Den offentligfinansiella effekten av förslagen för 2013 beräknas till totalt 230 miljoner kronor brutto.

Motionerna

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del och yrkande 17 att en lastbilsskatt införs från halvårsskiftet 2014 på i genomsnitt 1,40 kronor per kilometer. Syftet är att den tunga trafiken ska betala de kostnader som inte täcks av koldioxidskatten. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till en lastbilsskatt. Förslagen innebär ökade intäkter 2014 med 2,35 miljarder kronor.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 i denna del och yrkande 2 i denna del att fordonsskatten sänks i 35 glesbygdskommuner och i samband med efterkonvertering av äldre fordon så att de kan köras på hållbara bränslen. Förslagen ska kompensera för höjda drivmedelsskatter. För 2013 innebär förslagen minskade intäkter på 60 miljoner kronor respektive 400 miljoner kronor.

Vänsterpartiet vill motverka ökningen av den tunga trafiken och stimulera till bränsleeffektivare fordon och föreslår ett tillkännagivande till regeringen om att en kilometerskatt för tunga fordon bör införas. En kilometerskatt bidrar också till kostnadsneutralitet mellan svenska och utländska åkare.

Vänsterpartiet räknar med 460 miljoner kronor lägre inkomster än regeringen gör för 2013 under inkomstiteln 1470 Skatt på vägtrafik.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att den andel av fordonsskatten som beräknas utifrån koldioxidutsläpp bör öka eftersom bilar blivit alltmer energieffektiva och släpper ut mindre än 120 gram koldioxid per kilometer. Utskottet har inte något att invända mot att gränsen för när koldioxidbeloppet börjar tas ut sänks till 117 gram koldioxid per kilometer. Utskottet har heller inte något att invända mot den föreslagna sänkningen av bränslefaktorn till 2,33 för bilar som drivs med diesel som en följd av justeringen av den koldioxidbaserade fordonsskatten.

När det gäller motionsförslaget om sänkt fordonsskatt i glesbygdskommuner erinrar utskottet om att fordonsskatten redan är nedsatt i ett antal kommuner i norra Sverige.

Sverige är sedan den 1 januari 1998 tillsammans med ett antal andra EU-länder anslutet till Eurovinjettsamarbetet som innebär ett gemensamt uttag av vägavgift för tunga godstransporter vid användandet av vissa vägar. Vägavgift tas ut för motorfordon och motorfordonskombinationer med en totalvikt på minst 12 ton. Utformningen av vägavgiften regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG och i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

Riksdagen har under en följd av år avvisat förslag om att införa en kilometerskatt i Sverige. Skälet har varit att en kilometerskatt är dyr att administrera både för företagen och för Skatteverket eftersom den kräver utrustning för att registrera var och när ett fordon kör. Den samhällsekonomiska vinsten har därför ifrågasatts.

Utskottet anser att invändningarna mot kilometerskatt fortfarande är giltiga. Utskottet tillstyrker propositionen i denna del och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Energiskatten på el

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att energiskattesatserna för el för 2013 bör räknas om motsvarande förändringen av konsumentprisindex.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om sänkt energiskatt på hushållsel.

Jämför avvikande mening 3 (SD).

Budgetpropositionen

Sedan 1994 görs en årlig indexomräkning av såväl energiskattesatserna för el som koldioxid- och energiskattesatserna för bränslen för att realvärdesäkra skattesatserna. Senast i november varje år ska regeringen i en förordning lägga fast det kommande kalenderårets koldioxid- och energiskattesatser med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen.

Beräkningen av 2013 års skattesatser för el sker utifrån den faktiska förändringen i konsumentprisindex under perioden juni 2009 och juni 2012 som tillämpas på 2010 års skattesatser. Index har under perioden ökat med 4,76 procent. En mervärdesskatteeffekt tillkommer om priset på el i motsvarande mån förändras och om köparen är en privatperson.

Jämfört med 2012 års energiskattesatser för el, som fastlagts i förordningen (2011:1134) om fastställande av omräknade belopp för energiskatt och koldioxidskatt för 2012 medför indexomräkningen av skattesatserna för el för 2013 en höjning för hushåll och servicenäringen med 0,3 öre per kWh (0,375 öre inklusive moms) i södra Sverige och med 0,2 öre per kWh (0,25 öre inklusive moms) i norra Sverige. Den skattesats för el som tillämpas för industrin, jordbruket, skogsbruket och vattenbruket ändras inte på grund av avrundningsregler.

Energiskattesatserna för el för 2013 kommer att framgå av en förordning som regeringen utfärdar senast i november 2012.

Motionen

Sverigedemokraterna anför i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 i denna del att elpriset till stor del består av diverse skatter och moms, och de ser ett behov av att sänka dessa skatter så att hushållen kan hålla sina boendekostnader på en rimlig nivå. Ambitionen är att sänka elskatten med 10 öre per kWh till 2014 till en kostnad av 5 miljarder kronor. Regeringen bör återkomma med lagförslag i enlighet med beräkningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att energiskattesatserna för el för 2013 bör räknas om motsvarande förändringen av konsumentprisindex.

Riksdagen avvisade redan i samband med behandlingen av budgeten för 2012 ett förslag från Sverigedemokraterna om sänkt energiskatt på hushåll med drygt 4 miljarder kronor. Utskottet anser att riksdagen bör avvisa även det nu framlagda förslaget. Utskottet avstyrker motionen i denna del.

Reklamskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet noterar regeringens bedömning att det för närvarande inte går att ta ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att det för närvarande inte finns förutsättningar att finansiera ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten.

Riksdagen tillkännagav den 10 april 2002 (bet. 2001/02:SkU20) att reklamskatten bör avvecklas och att frågan, med beaktande av de budgetpolitiska målen, bör prioriteras vid kommande budgetberedning.

Sedan 2002 har frågan tagits upp i det årliga budgetarbetet. Ett andra steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten genomfördes den 1 januari 2006. Regeringen föreslog därefter hösten 2007 ett ytterligare steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten. Dessa ändringar trädde i kraft den 1 januari 2008.

Även i årets budgetberedning har frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten prövats. Regeringen anser, liksom tidigare, att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen har dock, med hänsyn till osäkerheten i den ekonomiska situationen, fortsatt att prioritera skatteändringar som på såväl kort som lång sikt stärker tillväxt och sysselsättning före ytterligare sänkningar av reklamskatten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar regeringens bedömning att det för närvarande inte går att ta ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten.

Omräkning av tobaksskatt efter prisutveckling

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att tobaksskattesatserna för 2013 bör räknas om motsvarande förändringen av konsumentprisindex.

Budgetpropositionen

Sedan den 1 januari 2012 görs en årlig indexomräkning av tobaksskattesatserna för att realvärdesäkra skattesatserna. Senast i november varje år ska regeringen i en förordning lägga fast det kommande kalenderårets tobaksskattesatser med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen.

Skattesatserna bestäms genom att de skattebelopp som anges i tobaksskattelagen multipliceras med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan konsumentprisindex i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni det år beräkningen avser. När det gäller cigaretter ska endast styckeskatten räknas om.

Konsumentprisindex har under perioden juni 2011–juni 2012 ökat med 1,02 procent. En mervärdesskatteeffekt tillkommer om priset på tobak i motsvarande mån förändras och om köparen är en privatperson. Tobaksskattesatserna för 2013 kommer att framgå av en förordning som regeringen utfärdar senast i november 2012.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att tobaksskattesatserna för 2013 bör räknas om motsvarande förändringen av konsumentprisindex.

Koldioxidskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om höjd koldioxidskatt, höjd återbetalning av koldioxidskatt för arbetsmaskiner och slopad skattebefrielse för torv.

Jämför avvikande meningarna 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Motionerna

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del och yrkande 31 i denna del tydliga signaler om att en fortsatt klimatomställning är prioriterat och föreslår att koldioxidskatten höjs med 24 öre och räknas upp med index till 33 öre. Höjningen motsvarar 70–96 öre per liter bensin. Förslagen innebär ökade intäkter

med 5,5 miljarder kronor. Skillnaden i energiskatt på bensen och diesel fasas ut. Energiskatten på diesel höjs med 20 öre per liter 2015 samtidigt som fordonsskatten sänks för dieslbilar.

Miljöpartiet föreslår också att koldioxidskatt införs på torv på samma vis som för andra fossila bränslen. Förslaget innebär ökade intäkter med 900 miljoner kronor.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 i denna del en höjning av återbetalningen av koldioxidskatt för jord- och skogsbruksmaskiner. Partiet avsätter 200 miljoner kronor 2013 för ändamålet, 370 miljoner kronor 2014 och 691 miljoner kronor 2015.

Vänsterpartiet anför i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 i denna del att det finns behov av att höja koldioxidskatten varje år fram till 2015 och föreslår en höjning av koldioxidskatten med 7 öre årligen. Det innebär en höjning av bensenpriset med 20 öre per år. För 2013 innebär förslaget ökade intäkter med 1,6 miljarder kronor.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslutade hösten 2009 om ändrade koldioxid- och energiskattesatser för bränslen för åren 2011, 2013 och 2015 (prop. 2009/10:41, bet. 2009/10:SkU2). Av praktiska skäl ansågs då inte att den årliga indexomräkningen av skattesatserna, för de år då sådana förändringar genomförs, borde göras av regeringen genom en förordning. I stället togs hänsyn till prognostiserade förändringar i konsumentprisindex i samband med att riksdagen i energiskattelagen lade fast koldioxid- och energiskattesatserna för 2011, 2013 och 2015.

För att minska användningen av fossila bränslen i jord- och skogsbrukssektorn och för att påskynda omställningen till minskade växthusgasutsläpp beslutade riksdagen vid samma tillfälle att återbetalningen av koldioxidskatten på diesel i arbetsmaskiner i jordbruk, skogsbruk och vattenbruk successivt skulle sänkas 2011, 2013 och 2015 från 2,38 kronor till 0,90 kronor per liter.

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2011 ställde sig riksdagen bakom regeringens bedömning att koldioxidskatten inte behöver höjas under mandatperioden utöver redan fattade beslut och normal inflationsjustering (bet. 2010/11:FiU1, ytr. 2010/11:SkU1y).

De beslutade koldioxid- och energiskattesatserna för bränslen för 2013 framgår av energiskattelagen i dess lydelse enligt SFS 2009:1496. Skattesatserna för bränslen för 2013 är lägre än 2012 års skattesatser, vilka framgår av regeringens förordning (2011:1134) om fastställande av omräknade belopp för energi- skatt och koldioxidskatt för 2012. Skälet är att den faktiska inflationen fram till 2012 har varit högre än den inflation som prognostiserades till 2013. Riksdagen beslutade 2009 dock om höjningar

av energiskatten på dieselolja samt koldioxidskatten på naturgas och gasol för drivmedelsändamål. Det innebär att den totala punktskatten i dessa fall ändå blir högre för 2013 jämfört med 2012.

Utskottet anser att koldioxidskatten på bränslen inte behöver höjas utöver redan fattade beslut och normal inflationsjustering. Utskottet anser att förslaget om att höja återbetalningen av koldioxidskatt för arbetsmaskiner riskerar att fördröja omställningen till minskade växthusgasutsläpp i jord- och skogsbrukssektorn. Riksdagen bör därför inte ändra sitt beslut att sänka återbetalningen av koldioxidskatt för arbetsmaskiner. Riksdagen har tidigare avslagit motioner om en slopad eller nedsatt skattebefrielse för torv med hänsyn till torvens konkurrenssituation i EU:s handelssystem (bet. 2009/10:FiU1, yttr. 2009/10:SkU1y). Utskottet är inte berett att föreslå att skattebefrielsen för torv omprövas.

Utskottet avstyrker med det anförda de aktuella motionerna i motsvarande delar.

Effektskatt på kärnkraftverk och fastighetsskatt på vattenkraftverk

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om höjd effektskatt på kärnkraftverk och höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk.

Jämför avvikande mening 2 (MP).

Motionen

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del och yrkande 31 i denna del höjd effektskatt på kärnkraftverk och höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk. Kraftbolagen har enligt motionen länge gjort stora vinster genom att sälja el med låga kostnader från vattenkraft för ett pris som vida överstiger produktionskostnaden. Bolagen behöver heller inte betala för utsläppsätter. Förslagen innebär ökade intäkter med 3 miljarder kronor respektive 1 miljard kronor.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen avslag motioner om höjd effektskatt på kärnkraftverk senast i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2012 (bet. 2011/12:FiU1, yttr. 2011/12:SkU1y). En höjning bedömdes inte vara motiverad med hänvisning till att skatten höjdes den 1 januari 2008 med 24 procent till 12 648 kronor per megawatt och månad av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktorn.

Riksdagen avlog i det sammanhanget en motion om höjd fastighets-skatt på vattenkraftverk. Riksdagen ansåg att det inte var motiverat med ytterligare en skattehöjning med hänvisning till att fastighetsskatten på vattenkraftverk hade höjts från 1,7 procent till 2,8 procent av taxeringsvärdet den 1 januari 2011. Höjningen motsvarade en nettointäkt till statsbudgeten med 600 miljoner kronor per år (bet. 2009/10:SkU48).

Utskottet är inte berett att förorda höjningar av effektskatten på kärnkraftverk och fastighetsskatten på vattenkraftverk. Utskottet avstyrker motionen i motsvarande del.

Övriga förslag rörande punktskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om höjd skatt på alkohol, bekämpningsmedel, naturgrus och avfall, om sänkt skatt på alky-latbensin, om införande av skatt på handelsgödsel, om fluorerade växthusgaser och avfallsförbränning samt om införande av skatt på flyg och fritidsbåtar.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 4 (V).

Motionerna

Socialdemokraterna anför i partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 2 i denna del och yrkandena 13, 14, 15, 19, 20 och 21 att flera miljöstyrande skatter inte har höjts sedan 2006 och att skattesatserna lämpligen bör följa med den allmänna prisutvecklingen. *Socialdemokraterna* föreslår följande. Skatten på *alkohol* höjs enligt samma modell regeringen använde i budgetpropositionen för 2012. Höjningen medför ökade skatteintäkter med 1,5 miljarder kronor. En skatt på *handelsgödsel* återinförs för att minska jordbrukets miljöpåverkan och skatten på *bekämpningsmedel* höjs till 33:50 kronor. Förslaget innebär ökade intäkter med 300 respektive 10 miljoner kronor. En skatt på *fluorerade växthusgaser* införs i enlighet med klimatberedningens förslag i syfte att stimulera utbyte av köldmedium. Förslaget innebär ökade intäkter med 100 miljoner kronor. Skatten på *naturgrus* höjs till 15 kronor per ton. Förslaget innebär ökade intäkter med 30 miljoner kronor. Skatten på avfall höjs till 500 kronor per ton. Förslaget innebär ökade intäkter med 30 miljoner kronor. *Avfallsskatten* höjs till 500 kronor per ton. Förslaget innebär ökade intäkter med 30 miljoner kronor.

Miljöpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3 i denna del och yrkande 31 i denna del följande. Flygresandet behöver minska. En *flygskatt* införs från halvårsskiftet 2013 för resor i Sverige och Europa. Skatten införs i avvaktan på att flyget får en egen särskild "utsläppsbubbla" vid sidan av industrin inom ramen för EU:s

handelssystem. Skatten ska motsvara vad biltrafiken betalar. Förslagen innebär ökade intäkter med 1,75 miljarder kronor. Skatt på *handelsgödsel* återinförs för att minska utsläppen från jordbruket. Skatten på bekämpningsmedel fördubblas för att bryta utvecklingen med utbredd användning av bekämpningsmedel i jordbruket och stimulera övergången till ekologiskt jordbruk. Förslagen innebär ökade intäkter med 300 respektive 70 miljoner kronor. Skatt på *fluorerade växthusgaser* införs för att stimulera utbyte av köldmedium. Skattesatsen ska motsvara koldioxidskatten för den icke handlande sektorn. Förslagen innebär ökade intäkter med 190 miljoner kronor. Skatt på *avfallsförbränning* införs för att gynna återvinning och återanvändning. Skatten utformas enligt den tidigare modellen i avvaktan på en grundlig utredning om nya styrmedel i avfallspolitiken. Förslaget innebär ökade intäkter med 60 miljoner kronor.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 i denna del och i partimotion 2012/13:U327 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 22 följande. Flyget bör bära sina kostnader för miljöpåverkan. En *klimatskatt på inrikesflyg* införs i form av en schabloniserad start- och landningsavgift i avvaktan på ett internationellt regelverk som möjliggör en bränslebeskattning. För 2013 innebär förslaget ökade intäkter med 1,4 miljarder kronor. Ökande halter av bekämpningsmedel i vattendrag, sjöar och hav påverkar ekosystemet negativt. Östersjön är övergödd av näringsämnen från jordbruket och avlopp. Skatten på *handelsgödsel* återinförs och skatten på *bekämpningsmedel* höjs. Förslaget innebär ökade intäkter 2013 med 300 miljoner kronor. En skatt på *fritidsbåtar* införs och skatten på *alkylatbensin* sänks. Det innebär ökade intäkter från 2014 med 225 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2011 att vissa höjningar av *alkoholskatterna* kunde komma att aktualiseras under mandatperioden som en delfinansiering av reformer på skatteområdet. Det handlade om en höjning av punktskatten på öl och vin med ca 13 procent. Regeringen har ännu inte föreslagit några höjda alkoholskatter. Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att aktualisera höjda skattesatser för alkohol för 2013.

Utskottet har avstyrkt motsvarande yrkanden om *flygskatt* ett flertal gånger. Utskottets utgångspunkt är att flygets miljöpåverkan i första hand bör hanteras på internationell nivå, bl.a. för att undvika de konkurrensnackdelar som ett ensidigt nationellt agerande skulle innebära för svenska aktörer. Ett viktigt steg i frågan har tagits i och med att flyget fr.o.m. 2012 omfattas av EU:s utsläppshandelssystem.

Skatten på *gödselmedel* slopades den 1 januari 2010 eftersom beskattningen av handelsgödselkväve bedömdes ha haft liten påverkan på användningen inom jordbruket. Prisförändringar på gödselmedel bedömdes

påverka användandet relativt lite. Utskottet har haft anledning att ta ställning till förslag om att skatten ska återinföras vid ett flertal tillfällen under senare år och vidhåller att skatten på gödselmedel inte bör återinföras.

Skatt på *bekämpningsmedel* betalas med 30 kronor för varje helt kilo verksam beståndsdel i bekämpningsmedlet. När skatten på bekämpningsmedel infördes 1984 var skattesatsen 4 kronor. Den nuvarande nivån på 30 kronor infördes 2004. Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att aktualisera en höjning av skatten.

Frågan om att införa en skatt på *fluorerade växthusgaser* har varit aktuell under flera år. Riksdagen avslog motionsyrkanden hösten 2009 och hösten 2010 med hänvisning till det beredningsarbete som pågår i Regeringskansliet med anledning av förslagen i betänkandet Skatt på fluorerade växthusgaser (SOU 2009:62). Utskottet är inte berett att ta ställning till om en skatt är det mest lämpliga styrmedlet för att minska användningen av fluorerade växthusgaser. Frågan är också om ett svenskt nationellt agerande är att föredra framför att söka en ökad gemensam EU-aktivitet på området. Riksdagen bör således inte aktualisera en skatt på fluorerade växthusgaser.

En energi- och koldioxidskatt på fossilt kol i visst hushållsavfall som förbränns infördes den 1 juli 2006. Riksdagen beslutade att slopa *avfallsförbränningskatten* den 1 oktober 2010 mot bakgrund av bedömningarna i betänkandet Skatt i retur (SOU 2009:12). Utredningen ansåg att skatten haft en obetydlig styreffekt, och de olika avfalls-, energi- och klimatpolitiska mål som motiverade dess införande hade uppfyllts bara i begränsad omfattning. Utskottet anser inte att skatten på avfallsförbränning bör återinföras.

Avfallsskatten ska öka de ekonomiska incitamenten att behandla avfall på ett sätt som är bättre från miljö- och naturresurssynpunkt. Som ett led i den gröna skatteväxlingen höjdes avfallsskatten den 1 januari 2006 från 370 till 435 kronor per ton avfall. Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att aktualisera en höjning av skatten.

Naturgrus är en icke förnybar resurs, och en skatt infördes den 1 juli 1996 för att förbättra hushållningen med naturligt förekommande grus och sand. Efter ett förslag i budgetpropositionen för 2003 höjdes skatten från 5 till 10 kronor per ton den 1 januari 2003. Naturgrusskatten höjde på nytt som ett led i den gröna skatteväxlingen den 1 januari 2006 till 13 kronor per ton naturgrus. Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att aktualisera en höjning av skatten.

För att införa en *skatt på fritidsbåtar* krävs att det finns ett båtregister. Trafikutskottet anförde beträffande båtregister i betänkande 2011/12:TU9 följande.

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 22 Kommunikationer) anför att fördelarna med ett register för fritidsbåtar inte är tillräckligt stora. Regeringen påminner om att Sjöfartsverket på regeringens uppdrag 2003 utredde frågan om ett återinförande av ett statligt fritidsbåtsregister och att

remissinstanserna överlag var kritiska till Sjöfartsverkets rapport. Enligt regeringens mening är det inte klarlagt att kostnaderna med införandet och upprätthållandet av ett register överväger nyttan med det, och mot denna bakgrund meddelar regeringen sin bedömning att det för närvarande inte är motiverat med ett återinförande av ett statligt fritidsbåtsregister. Utskottet finner inga skäl till att göra en annan bedömning.

Skatteutskottet kan konstatera att frågor om båtregister och båtskatt inte är aktuella. Efterfrågan på miljövänlig *alkylatbensin* stimuleras genom att skatten på alkylatbensin för närvarande är 1:73 kronor lägre per liter än skatten på annan bensin. Utskottet anser inte att riksdagen bör aktualisera ytterligare en sänkning av skatten på alkylatbensin.

Utskottet avstyrker med det anförda samtliga motionsförslag i motsvarande delar som behandlas i avsnittet.

Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att införa omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt ska införas vid handel med avfall och skrot av vissa metaller. Den som omfattas av omvänd skattskyldighet för avfall och skrot av vissa metaller ska ha rätt till återbetalning av ingående skatt. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

Skatteverket har under flera år genomfört kontroller av skrotbranschen. Omfattande fusk har upptäckts. Totalt kan skattebortfallet när det gäller mervärdesskatt enligt Skatteverkets beräkningar uppgå till ca 500 miljoner kronor per år. Volymerna och antalet aktörer har ökat markant under senare år. Skatteverket anser att införandet av omvänd skattskyldighet är den enda lösningen för att stävja fuskets med mervärdesskatt. Omvänd skattskyldighet innebär att det är köparen, och inte säljaren, som ska redovisa och betala in mervärdesskatten till staten. Fördelen med omvänd skattskyldighet är att den slutliga betalningsskyldigheten läggs på företag i senare led. Dessa har som regel en hög fullgörandegrad när det gäller skattebetalning. En annan effekt av införandet av omvänd skattskyldighet vid skrot-handel är att vinsten i samband med de omfattande skrotstölderna kommer att minska, då de oseriösa aktörerna i vart fall inte kan räkna med mervärdesskatten som vinst.

Reglerna för mervärdesskatt är i stor utsträckning harmoniserade inom EU. Omvänd skattskyldighet har införts i de flesta medlemsstater. Det är enbart Sverige, Finland och Storbritannien som inte använt sig av möjligheten att införa regler om omvänd skattskyldighet för handel med skrot. Danmark införde omvänd skattskyldighet för handel med metallskrot den 1 juli 2012.

Regeringen anför att lösningen med omvänd skattskyldighet tidigare har valts för att åtgärda problem i byggsektorn och i handeln med utsläppsätter. Sammantaget är de åtgärder som vidtagits inom vissa delar av skrotbranschen inte tillräckliga för att motverka skatteundandragande. Skatteverket anser att skatteundandragandet inte kan stävjas genom ökade kontroll- eller informationsinsatser. De flesta av EU:s medlemsstater har redan infört omvänd skattskyldighet för handel med skrot. Mot denna bakgrund anser regeringen att det bör införas lagstiftning som försvårar skatteundandragande vid handel med skrot.

Genom förslaget om omvänd skattskyldighet kommer förvärvaren, och inte den som omsätter varan, att bli skattskyldig. Av denna anledning föreslås regler om rätt till återbetalning av ingående skatt för den som omsätter varan. Detta krävs för att den ingående skatten inte ska bli en faktisk skattebelastning för den näringsidkare som omsätter varan.

Regeringen bedömer att skattebortfallet till följd av fusk med mervärdesskatt inom skrotbranschen kommer att upphöra till följd av förslaget. Det innebär ökade skatteintäkter med ca 0,5 miljarder kronor 2013. I viss mån orsakar omvänd skattskyldighet en administrativ börda för berörda företag. Regeringen avser att följa upp och utvärdera reglernas effektivitet när det gäller att motverka skatteundandragande samt om och i vilken mån har reglerna medfört en ökning av den administrativa hanteringen för berörda företag. Likviditetseffekterna för företagen inom branschen bedöms inte påverka dessa företag annat än marginellt.

Utskottets ställningstagande

Genom de nu föreslagna bestämmelserna införs omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller. Skatteverket har under flera år genomfört kontroller av skrotbranschen. Omfattande fusk har upptäckts. Totalt kan skattebortfallet när det gäller mervärdesskatt enligt Skatteverkets beräkningar uppgå till ca 500 miljoner kronor per år. Volymerna och antalet aktörer har ökat markant under senare år. Skatteverket anser att skatteundandragandet inte kan stävjas genom ökade kontroll- eller informationsinsatser.

Utskottet anser att det är angeläget att stävja fusk inom mervärdesskatteområdet. Ekonomisk brottslighet påverkar den seriösa företagsamheten på ett negativt sätt. Det är svårt för seriösa företag att konkurrera med dem som fuskar och som inte redovisar mervärdesskatten på ett korrekt sätt. Även statsfinanserna påverkas negativt. Brottslighet inom skatteområdet

måste bekämpas. De flesta av EU:s medlemsstater har redan infört regler av detta slag. Andra vägar att stävja fusket har inte visat sig fungera. Utskottet ser därför positivt på regeringens förslag att införa omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen.

Mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att dels slopa den sänkta restaurangmomsen på 12 procent, dels utvidga reformen till att även omfatta reparation av cyklar, kläder och skor.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Motionerna

I *Socialdemokraternas* partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 18 föreslås att nedsättningen av krogmomsen avskaffas – det ekonomiska utrymmet ska användas för att genomföra väsentligt mer effektiva reformer. Skattesystemet bör ha relativt få undantag och särregler. Att sänka krogmomsen har gjort skattesystemet mindre likformigt samtidigt som sysselsättningseffekten sannolikt är mycket svag.

I *Miljöpartiets* partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 31 i denna del ställer sig Miljöpartiet positivt till den halverade momsen för restaurang- och cateringtjänster och vill att reformen breddas till att även omfatta reparation av cyklar, kläder och skor.

I *Sverigedemokraternas* partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 i denna del anför att regeringens sänkning av restaurang- och cateringmomsen är en oerhörd felprioritering. Den är väldigt kostsam och även om det är för tidigt att mäta resultaten av sänkningen har studier gjorts som bedömer att antalet jobb uppgår till som högst ett par tusen. Sverigedemokraterna prioriterar annorlunda och avser att återställa momssatsen till 25 procent.

I *Vänsterpartiets* partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 16 föreslås att restaurangmomsen höjs till 25 procent. Vänsterpartiet eftersträvar så långt möjligt ett enhetligt och likformigt regelsystem med få undantag och som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inläsningseffekter och en snedvriden konkurrens. Regeringen har under mandatperioden infört många undantag från dessa principer.

Utskottets ställningstagande

För att förenkla reglerna och för att uppnå positiva samhällsekonomiska effekter, framför allt på den varaktiga sysselsättningen, sänktes mervärdesskattesatsen på restaurang- och cateringtjänster från 25 procent till 12 procent den 1 januari 2012. Sänkningen innebär att samma mervärdesskattesats tillämpas såväl för restaurang- och cateringtjänster som för livsmedel.

Regeringen har gett tre myndigheter i uppdrag att följa upp sänkningen. Konjunkturinstitutet har fått i uppdrag att följa upp effekterna på priser, löner och sysselsättning. Skatteverket har fått i uppdrag att följa upp effekterna när det gäller hur åtgärden motverkar fusk och annat skatteundrandragande inom restaurang- och cateringbranschen. Tillväxtanalys ska följa upp effekterna när det gäller företagande (t.ex. med avseende på nyföretagande, vinstmarginaler och överlevnadsgrad) och effekterna av regelförenklingen. Uppföljningarna är ännu inte slutförda. Regeringens bedömning är att restaurangpriserna t.o.m. juli 2012 var ca 4 procent lägre än vad de skulle ha varit utan sänkningen. Därutöver har försäljningen av tjänster inom restaurang och catering ökat.

Regeringens sammantagna bedömning i budgetpropositionen är att sänkningen av mervärdesskattesatsen för restaurang- och cateringtjänster hittills har haft en positiv inverkan och förbättrat förutsättningarna att minska ungdomsarbetslösheten samt minskat de administrativa kostnaderna.

Utskottet delar regeringens bedömning och avstyrker motionsförslagen om att slopa sänkningen av mervärdesskattesatsen för restaurang- och cateringtjänster. Utskottet är inte heller berett att tillstyrka motionsförslaget om en utökad sänkning av mervärdesskattesatsen till att även omfatta reparation av cyklar, kläder och skor.

Utskottet avstyrker de aktuella motionsförslagen.

Reglerna om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid lokaluthyrning ses över

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att reglerna om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid lokaluthyrning bör ses över.

Budgetpropositionen

Möjligheten för fastighetsägare att bli skattskyldiga för uthyrning av verksamhetslokaler som ska användas i mervärdesskattepliktig verksamhet infördes 1979. Syftet var att undanröja bristande neutralitet i beskattningen mellan sådana skattskyldiga som bedrev verksamhet i egna lokaler och

sådana som bedrev verksamhet i hyrda lokaler. I slutet av 1990-talet gjordes en generell översyn av regelverket och ändrade regler trädde i kraft 2001.

Reglerna har kritiserats för att vara komplicerade och administrativt betungande. Under våren 2012 har Skatteverket på uppdrag av regeringen gjort en förstudie av förutsättningarna för att förenkla regelsystemet. Regeringen avser att göra en bredare översyn i syfte att förenkla regelverket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på regeringens bedömning att reglerna om frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid lokaluthyrning bör ses över.

Skatteförfarandet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att de enskildas rättssäkerhet vid beskattningen bör stärkas genom en översyn av förhandsbeskedsinstitutet och behovet av bindande besked, ett uppdrag till Skatteverket att se över sin hantering för att stärka rättssäkerheten och förbättra sin service till och kommunikation med företag och genom en utredning om specialisering av skattemål i domstol.

Budgetpropositionen

För att ytterligare stärka de enskildas rätt vid beskattningen aviserar regeringen ett rättssäkerhetspaket i tre delar.

En utredning bör tillsättas med uppdrag att se över förhandsbeskedsinstitutet och analysera om det behövs någon annan form av bindande besked i enskilda fall. Möjligheten att få snabba bindande besked i en viss skattefråga ökar förutsägbarheten och stärker därmed rättssäkerheten för enskilda. Härigenom torde enskilda även slippa dyra och tidskrävande skatteprocesser.

Skatteverket bör få i uppdrag att förbättra sin hantering av ärenden i syfte att stärka rättssäkerheten och att förbättra sin service till och kommunikation med företag. Näringslivet anser att rättssäkerheten behöver stärkas på Skatteverket och att handläggningstiderna behöver bli kortare i Skatterättsnämnden. Skatteverket har själva pekat på att den rättsliga uppföljningen behöver bli bättre i syfte att öka enhetligheten i Skatteverkets beslut och att det elektroniska informationsutbytet med de skattskyldiga behöver öka.

En utredning bör tillsättas med uppdrag att ta fram ytterligare förslag för att skapa en modern, effektiv och rättssäker förvaltningsprocess. En stor uppgift i uppdraget kommer att vara att se över om det finns behov av att ytterligare stärka rättssäkerheten när det gäller skattemål, framför allt genom en specialisering av skattemål i domstol. Utredningen bör kunna påbörja sitt arbete den 1 april 2013.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla att viktiga åtgärder redan vidtagits för att stärka rättssäkerheten för enskilda inom beskattningen.

Den 1 januari 2012 trädde skatteförändelagen (2011:1244) i kraft. Det handlar om en genomgripande reform där i princip hela skatteförändelagen reglerats i en enda lag, skatteförändelagen. Regelverket är nu tydligare och lättare att tillämpa. Förändringen har bidragit till att minska den administrativa bördan för företagen och stärka de skattskyldigas ställning.

Regeringen har också tillkallat en särskild utredare med uppgift att lämna förslag på hur rättssäkerheten i vissa delar av skatteförändelagen kan stärkas ytterligare (dir. 2012:14). Utredaren ska analysera systemet med skattetillägg och skattebrott respektive tulltillägg och tullbrott, bl.a. med beaktande av den europeiska konventionen av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt ge förslag på lämpliga författningsändringar. Även nivåerna på skattetillägg och frågor om normalt tillgängligt kontrollmaterial och risken för skatteundandragande ska utredas. Utredaren ska också analysera reglerna om tredjemansrevision och ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning i ärenden och mål om skatt m.m. och föreslå författningsändringar. Uppdraget ska redovisas senast den 9 september 2013.

Regeringens rättssäkerhetspaket syftar till att öka rättssäkerheten för enskilda genom att göra det enklare att få snabba och korrekta besked om den egna beskattningen. Behovet av förbättringar har bl.a. påtalats av näringslivet. Utskottet delar regeringens bedömning att de enskildas rättssäkerhet vid beskattningen bör stärkas genom en översyn av förhandsbeskedsinstitutet och behovet av bindande besked, ett uppdrag till Skatteverket att se över sin hantering för att stärka rättssäkerheten och förbättra sin service till och kommunikation med företag och genom en utredning om specialisering av skattemål i domstol.

Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att ett antal nya stödformer ska krediteras på skattekonto.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund

Under inkomsttypen Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto redovisas stöd som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. Redovisningen syftar till att öka riksdagens möjligheter att granska statens budget. År 2012 flyttades jämställdhetsbonusen från denna inkomsttyp till budgetens utgiftssida. Det innebär att alla skattekrediteringar som tidigare redovisats under denna inkomsttyp har upphört eller flyttats till budgetens utgiftssida.

Motionen

Vänsterpartiet lägger i partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 i denna del fram en rad förslag om kreditering på skattekonto. Motionärerna avsätter 2 000 miljoner kronor för ombyggnation för ökad tillgänglighet och 3 000 miljoner kronor för upprustning av välfärdslokaler. För utbildningsvikariat, övergångsjobb, lärlingar och traineeplatser avsätts 9 035 miljoner kronor och för kollektivtrafik i glesbygd avsätts 500 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Även om det är möjligt att använda skattekontot för utbetalning av statligt stöd bör det noteras att sådana utbetalningar ut mottagarens synpunkt inte kan jämföras med en direkt utbetalning av stöd (jfr prop. 2010/11:165 Skatteförfarandet avsnitt 19.2 del 3 s. 518 f.).

Utskottet har i det föregående ställt sig bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen föreslår och ser därför inget skäl att tillstyrka motionärernas förslag om att införa en rad olika stödåtgärder som utbetalas genom kreditering på skattekonto.

Utskottet avstyrker de aktuella motionsförslagen.

Den offentliga sektorns skatteintäkter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning och avstyrker motionsförslagen om att godkänna Socialdemokraternas, Miljöpartiets, Sverigedemokraternas respektive Vänsterpartiets inkomstberäkning.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den beräkning av statsbudgetens inkomster för 2013 som regeringen redovisar.

Motionerna

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet föreslår i sina partimotioner att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i partimotionerna 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 3, 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 3, 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 och 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt regeringens förslag och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat.

Utskottet föreslår att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2013 godkänns. Oppositionspartiernas inkomstberäkningar avstyrks.

Stockholm den 6 november 2012

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Lena Asplund (M), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andrén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V), Raimo Pärssinen (S) och Sven Britton (S).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (S)

Leif Jakobsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Anders Karlsson (S), Raimo Pärssinen (S) och Sven Britton (S) anför:

Svenska hushåll ska ha stabila planeringsförutsättningar och skatter, om de ska sänkas, kan bara sänkas i den takt ekonomin tillåter. Utrymme för reformer skapas genom tillväxt och fler i arbete och en kombination av förändrade skatter och besparingar.

Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Den som har högre inkomster ska bidra med mer än den som har lägre. Men alla ska få del av välfärden oavsett inkomst, och detta minskar klyftorna vilket är viktigt för sammanhållningen av samhället. Skatten ska således höjas för dem som tjänar allra mest och sänkas för pensionärer.

Skattesystemet ska inte användas för att styra människors och företags beteende. Två undantag är miljöområdet och folkhälsan där det kan vara klokt att använda skatterna för att styra beteenden.

Hjälp med läxorna ska inte vara förunnat bara några barn, utan alla barn ska erbjudas läxhjälp. Elevers möjlighet att få hjälp med läxorna ska inte avgöras av om de har föräldrar som kan eller alltid har tid att hjälpa dem. Det ska vara upp till skolan att organisera läxhjälpen på det sätt som skolan ser fungerar bäst. För de yngre barnen ser vi att läxhjälpen företrädesvis kommer att bedrivas inom ramen för fritidshemmen eftersom drygt åtta av tio elever på lågstadiet går på fritids under eftermiddagarna.

Jobbskatteavdraget infördes med motiveringen att det skulle öka sysselsättningen och minska arbetslösheten. Så har inte blivit fallet. Arbetslösheten är påtagligt högre i dag än för fem år sedan. Jobbskatteavdraget har emellertid inneburit sänkt skatt för dem som har jobb. Vi föreslår att jobbskatteavdraget ska vara kvar fullt ut för löntagare med en lön upp till 60 000 kronor/månaden.

Vi vill att *pension ska beskattas som lön*. Vi är kritiska till att regeringen har skapat en klyfta i beskattningen mellan löntagare och pensionärer. Regeringens förslag i budgetpropositionen för 2013 om en skattesänkning för pensionärer må vara ett steg i rätt riktning. Men den befriar inte regeringen från ansvaret att ha infört den skillnad i beskattning som nu etablerats. Vårt långsiktiga mål är att skattekliften ska slutas. Vi föreslår att skatten för pensionärer nästa år ska sänkas med ett dubbelt så stort belopp som i regeringens alternativ. Det betyder att en garantipensionär får cirka 100 kronor i månaden i sänkt skatt nästa år vilket är dubbelt så mycket som med regeringens förslag.

Det s.k. RUT-avdraget, som i dag är en del av *HUS-avdraget*, innebär att man kan få en skattereduktion på 50 procent av kostnaden för köp av hushållsnära tjänster, såsom städning i hemmet. I dag används avdraget av

hundrausentals personer, dock är höginkomsttagarna överrepresenterade bland användarna. Vi föreslår att RUT-avdraget ska finnas kvar. Skattereduktionen ska dock begränsas till 25 000 kronor per år. Det innebär att taket för köp ska vara 50 000 kronor per år, att jämföra med i dag där taket är 100 000 kronor per år. Med ett halverat tak riktas avdraget mer till vanliga barnfamiljers och pensionärers behov av hushållsservice. ROT-avdraget är en väletablerad skattereduktion som därtill är extra viktig nu när arbetslösheten ökar. I dag är ROT-avdraget en stimulans för efterfrågan i byggsektorn. Taket behålls på dagens nivå på 100 000 kronor för ett vanligt hushåll. På sikt vill vi se över möjligheten att utöka ROT-avdraget med inriktning mot energieffektivisering. Efterfrågan i byggnadsbranschen bedöms vara mer konjunkturkänslig än efterfrågan i hushållstjänstenäringen.

Den borgerliga regeringen har infört *ett skatteavdrag för de som skänker pengar till vissa ideella organisationer*. Systemet med avdrag gör skattesystemet krångligt. Det är dessutom inte rimligt att staten ska subventionera enskilda individers gåvor till ideella organisationer.

Vi anser att Sverige ska ha en konkurrenskraftig *bolagsskatt*. I dag har Sverige en bolagsskattesats på 26,3 procent. Den är något högre än i många jämförbara länder i vår närhet. Vi anser därför att det är motiverat att sänka den svenska bolagsskattesatsen. Regeringen har föreslagit en sänkning av bolagsskatten till 22 procent som kommer att kosta totalt 16 miljarder kronor. Lite mer än hälften av regeringens sänkning är en kompensation för den ökade beskattning som följer av ändrade regler för beräkningen av underlaget till bolagsskatt. Ungefär hälften av regeringens bolagsskattesänkning är helt ofinansierad och kräver statlig upplåning för att finansiera. Vi stödjer förslaget att kompensera bolagssektorn för den ökade beskattning som följer av ändrade regler för beräkningen av underlaget till bolagsskatt. Vi stödjer således inriktningen mot sänkt bolagsskatt – och ser gärna att skatten sänks när det finns ett ekonomiskt utrymme. En sådan sänkning ska vägas mot andra angelägna reformer. Om den svenska bolagsskattesatsen sänks till 22 procent kommer Sverige att ha en av de lägsta skattesatserna i Europa. Vi föreslår därför att bolagsskattesatsen sänks till 24,0 procent 2013. Om ekonomin under de kommande åren utvecklas på ett sådant sätt att ett varaktigt reformutrymme uppstår och den genomsnittliga bolagsskattenivån i Norden och Europa motiverar det kan vi ta ytterligare steg för en sänkt bolagsskattesats.

När det gäller sänkningen av *expansionsfondsskatten* anser vi att det är ett strukturellt riktigt förslag men bedömer att ekonomin inte tillåter en fullt så stor skattesänkning som regeringen föreslår. Det finansiella sparandet befinner sig på en alltför låg bana för att vara förenligt med överskotts-målet. Vi föreslår att expansionsfondsskatten sänks till 24 procent.

När det gäller regeringens aviserade utredning om *tonnageskatten* vill vi påminna om att vi i ett annat sammanhang framfört farhågor om att detta ytterligare kommer att försena införandet av en tonnageskatt.

I vårt budgetalternativ genomförs ett flertal insatser som stärker Sveriges klimat och miljöarbete. Vi prioriterar problemet med övergödningen i Östersjön och Västerhavet och vi avser att genomföra ett program för att minska övergödningen. Läckaget från jordbruket minskas genom en skatt på handelsgödsel och genom investeringar som minskar utsläppen.

Utsläppen från trafiken ökar och om inte något görs kommer Sverige inte att nå klimatmålen. Vi avvecklar *supermiljöbilspremien* till förmån för ett statsfinansiellt neutralt system med *miljöbilsbonus och registreringsavgift* för nyregistrerade bilar. Systemet främjar utvecklingen av en bilpark med låga koldioxidutsläpp. För att få bonus måste bilen uppfylla den högsta säkerhetsklassningen. Avvecklingen av supermiljöbilspremien stärker de offentliga finanserna med 80 miljoner kronor 2013.

Flera miljöstyrande skatter har inte höjts sedan 2006 och bör följa den allmänna prisutvecklingen. Vi föreslår följande:

Avfallsskatten höjs från 435 kronor till 500 kronor per ton. Förslaget ger 30 miljoner kronor.

Skatten på *bekämpningsmedel* höjs från 30 kronor till 33:50 kronor per helt kilo verksam beståndsdel. Förslaget ger en ökad intäkt på 10 miljoner kronor.

Skatten på *naturgrus* höjs från 13 kronor till 15 kronor per ton. Förslaget ger en ökad intäkt på 30 miljoner kronor.

Skatt på *fluorerade växthusgaser* införs i enlighet med klimatberedningens förslag om att stimulera byte av köldmedium i stora kyl- och frysanläggningar och luftkonditioneringsanläggningar. Förslaget ger en intäkt på 100 miljoner kronor.

Skatten på *handelsgödsel* återinförs. Skatten avskaffades i strid med regeringens egna expertmyndigheters rekommendationer. Jordbruket är den största källan till kväveutsläpp till haven. En del av intäkterna återförs till sektorn. Det sker dels inom ramen för miljö- och klimatinvesteringar, dels genom en omfördelning av forskningsresurser till tillämpad forskning inom lantbruksområdet. Förslaget ger intäkter på 300 miljoner kronor.

Alkoholskatterna höjs. Förslaget innebär att en flaska vin kostar ca 3 kronor mer i konsumentledet, en flaska sprit ca 15 kronor mer och att priset på en burk starköl höjs med ca 1 krona. Förslaget stärker de offentliga finanserna med 1,5 miljarder kronor 2013.

Den borgerliga regeringen har sänkt *mosen på restaurang- och cateringtjänster* till 12 procent. Förslaget har motiverats från regeringen som ett sätt att öka sysselsättningen. Flertalet bedömare, såsom Konjunkturinstitutet, anser dock att regeringens bedömningar av effekten av den sänkta krogmosen överskattar effekten. Den svaga effekten av en sänkt krogmoms beror bl.a. på att jobb i andra branscher riskerar att trängas undan.

Vi menar att skattesystemet bör ha relativt få undantag och särregler. Att sänka krogmomsen har gjort skattesystemet mindre likformigt samtidigt som sysselsättningseffekten sannolikt är mycket svag. Vi föreslår att

nedsättningen av krogmomsen avskaffas, och att det ekonomiska utrymmet ska användas för att genomföra väsentligt mer effektiva reformer. Förslaget stärker de offentliga finanserna med 5,4 miljarder kronor 2013.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Socialdemokraternas förslag. Vi tillstyrker partimotion 2012/13:Fi302 (S) yrkandena 1, 3, 6–9, 11–16 och 18–22. Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi302.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (MP)

Mats Pertoft (MP) anför:

Målet för skattepolitiken är att de skatter som behövs för att finansiera den gemensamma välfärden ska tas in på ett rättvist och rättssäkert sätt. Skatten ska beräknas utifrån bärkraft och på ett sätt som så långt möjligt undviker oönskade snedvridningar av ekonomin. Genom skatter på miljö- och hälsoskadliga varor och beteenden ska samhällskostnader som annars inte syns i priset synliggöras, för att styra konsumtion och investeringar i en mer hållbar riktning. Grön skatteväxling, dvs. ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp, i kombination med stimulanser som sänkt skatt på arbete gynnar både klimatet, jobben och ekonomin och är ett viktigt långsiktigt mål för Miljöpartiets skattepolitik.

Skattepolitiken ska vara omfördelande. Omfördelningen i samhället sker genom de allmänna socialförsäkringarna och skattesystemet tillsammans. Miljöpartiet anser att det är rimligt med en progressivitet i skattesystemet så att de som tjänar mest också betalar en större andel av sin inkomst i skatt. Samtidigt är det viktigt att systemet bidrar till incitament för egen försörjning.

Vi anser att det är viktigt att människor har goda och stabila förutsättningar för att kunna planera sin privatekonomi. Det är också positivt att göra det lönsammare att arbeta och att skapa goda villkor för löntagare. Miljöpartiet anser i linje med detta att de senaste årens sänkningar av inkomstskatten för vanliga löntagare ska ligga kvar. Vi föreslår däremot en avtrappning av *jobbskatteavdraget* med 2,5 procent på månadsinkomster från 40 000 kronor. De med en månadslön på upp till 40 000 kronor behåller alltså hela jobbskatteavdraget och berörs inte av detta förslag. Vid en månadslön på 45 000 kronor minskas jobbskatteavdraget med drygt 100 kronor i månaden. Jobbskatteavdraget är helt avtrappat vid en månadslön på 117 000 kronor.

Ensamstående föräldrar med barn lever ofta i en ansträngd ekonomisk situation vilket inte minst drabbar barnen. Miljöpartiet föreslår en ny skattereduktion för att underlätta den ekonomiska situationen för *ensamstående föräldrar med barn*. Skattereduktionen är 5 000 kronor per år och betalas ut till alla föräldrar som i sin skattedeklaration ansöker om skattereduktionen och kan styrka att deras barn bor hos dem hela eller delar av året. En

skattreduktion enligt denna modell är ett träffsäkert sätt att förbättra för ensamstående samtidigt som man undviker att skapa negativa marginaleffekter.

Miljöpartiet motsätter sig *RUT-avdrag för läxhjälp* och föreslår i stället att 30 miljoner kronor avsätts för stöd till ideella organisationers arbete med läxhjälp. På så sätt får alla barn tillgång till läxhjälp oavsett föräldrarnas inkomst. Vidare föreslår miljöpartiet att det befintliga *ROT-avdraget utvidgas och energianpassas*. Vi föreslår även att ett energismart ROT-avdrag införs för ägare av flerfamiljshus. Det nya ROT-avdraget ska också kunna gå till skollokaler.

Vi vill även att *fastighetsskatten* på studentkorridorer avskaffas helt. Ett rum i en studentkorridor beskattas i dag med samma avgift, ca 1 300 kronor per år, som en stor lägenhet. Det är inte rimligt utifrån studenternas ekonomiska villkor. Denna skattelättnad stimulerar samtidigt till byggande av moderna korridorer där ett färre antal studentrum delar på kök, badrum och balkong.

Miljöpartiet avvisar fortsatt *avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer* som bedriver hjälpverksamhet. Vi anser att regeringens förslag är olyckligt utformat eftersom avdragsrätten är begränsad till de organisationer som bedriver hjälpverksamhet och därmed inte gäller andra organisationer, såsom idrottsföreningar, rättighets- eller miljöorganisationer. Vi är också oroliga för att förslaget kan få till följd att föreningsstödet på sikt dras ner.

Eftersom vi inför ett annat system för att stimulera bränslesnåla bilar fasas regeringens *fordonsskattebefrielse* ut. Reformen fasas ut på ett sådant sätt att det inte drabbar dem som redan köpt bil under det nuvarande regelverket. Vi vill anpassa förmånsbeskattningen till vårt förslag om ”snålbils-trappa”. Därför vill vi avskaffa det nuvarande systemet, och i stället koldioxidrelatera förmånsbeskattningen så att den som väljer en förmånsbil med låga koldioxidutsläpp premieras. En komponent som styr mot förnybara bränslen, likt dagens nedsättning för gas- och elbilar, kommer att finnas kvar i vårt system.

Bolagsskattesatsen har betydelse för multinationella företags investerings- och lokaliseringsbeslut och för var företagen väljer att redovisa och beskatta vinst. Skattenivåns relation till övriga Norden och Europa har därmed betydelse för produktion och sysselsättning i Sverige. Vi behöver inte ha Europas lägsta bolagsskatt men dagens nivå kan vara skadlig för industrins konkurrenskraft. Miljöpartiet föreslår därför att *bolagsskatten* sänks med 1 procentenhet. En generell sänkning av arbetsgivaravgifterna genomförs och de mindre företagen får en riktad sänkning på 10 procent.

Klokt utformade ekonomiska styrmedel där förorenaren betalar är kostnadseffektiva verktyg i klimatpolitiken. Det samhällsekonomiskt mest effektiva styrmedlet är koldioxidskatten som vi anser bör användas mer aktivt för att minska utsläppen av koldioxid. Sverige tar på så sätt klimatansvar, når klimatmålen och bidrar till att begränsa den globala uppvärmningen.

Vi motsätter oss regeringens förslag om att avskaffa *koldioxidskatten på kraftvärme*.

För att hålla uppe omvandlingstrycket och ge tydliga signaler om att klimatomställningen är prioriterad föreslår vi att *koldioxidskatten* höjs med 24 öre 2013. Det motsvarar ca 70 öre per liter för bensin. Vi vill också räkna upp *koldioxidskatten* med BNP-utvecklingen för att styreffekten inte ska minska.

Torv är i dag undantagen *koldioxidskatt* trots att det är ett fossilt bränsle. Vi föreslår att undantaget från *koldioxidskatt* slopas och att *torv* beskattas på samma vis som andra fossila bränslen.

Energiskatten på diesel är lägre än *energiskatten* på bensin. Utfasningen av subventionen inleddes 2011 och bör fortsätta 2015. Vi föreslår att *energiskatten* på *diesel* höjs med 20 öre per liter 2015 och att *fordonskatten* samtidigt sänks för *dieslbilar*.

Vattenkraftsbolagen gör stora vinster på el från vattenkraft eftersom priset vida överstiger produktionskostnaderna. Handeln med utsläppsrätter pressar upp elpriset samtidigt som vatten- och kärnkraftsproducenter inte behöver betala för några utsläppsrätter. Vi föreslår därför att *effektskatten på kärnkraft* höjs motsvarande en nettointäkt på 3 miljarder kronor per år. Vi föreslår också att *fastighetskatten på vattenkraftverk* höjs motsvarande en nettointäkt på 1 miljard kronor per år.

Flygresandet står i dag för 10–20 procent av svenskars totala klimatpåverkande utsläpp. Flyget har visserligen införlivats i EU:s handel med utsläppsrätter, men som systemet är utformat kommer det att ha en marginell påverkan på flygets klimatpåverkan och totala kostnader. Sverige bör verka för att flyget ges en särskild utsläppsbubbla vid sidan av industrin inom handelssystemet. I avvaktan på en sådan lösning bör en flygskatt införas från halvårsskiftet 2013 som kompenserar för den del av flygets klimatpåverkan som inte täcks av utsläppshandeln. Skatten ska motsvara den *koldioxidskatt* som biltrafiken betalar.

Vi föreslår att en miljöskatt för *fluorerade växthusgaser* införs för att stimulera byte av stora kyl- och frysanläggningars och luftkonditioneringsanläggningars köldmedium. Syftet är att få bort de *fluorerade gaserna*. Skattesatsen bör motsvara den *koldioxidskatt* som industrin utanför handelssystemet betalar.

Konstgödselskatten bör återinföras som den var innan den avskaffades. En skatt på *handelsgödsel* behövs för att minska utsläppen av näringsämnen och miljögifter från jordbruket. Medlen ska återföras till näringen i form av ersättning för miljöåtgärder.

Användningen av *bekämpningsmedel* är fortsatt för hög i jordbruket. För att bryta utvecklingen vill vi dubblera skattesatsen. Näringen får därmed betala kostnaden för sin miljöpåverkan samtidigt som övergången till ekologiskt lantbruk stimuleras.

Återvinning och återanvändning av material är mycket mer energibesparande än att elda upp materialet. Vi vill införa en skatt på *förbränning av avfall* för att stimulera källsortering och materialåtervinning. Vi återinför den gamla skattemodellen i avvaktan på en förutsättningslös och grundlig utredning om nya styrmedel i avfallspolitiken.

Lastbilstrafikens miljökostnader bör synas i priset på transporter. En differentierad *lastbilsskatt* innebär att den tunga vägtrafiken får betala för kostnader som inte täcks in av koldioxidskatten, t.ex. för vägslitage, olyckor och buller. Vi föreslår en skatt på i genomsnitt 1:40 kronor per kilometer från halvårsskiftet 2014 samtidigt som eurovinjettskatten avskaffas. Åtgärden minskar konkurrensnedvridningen mellan transporter på järnväg och väg. Skatten bör vara lägre i områden där möjligheten för båt- eller järnvägstransporter saknas, vilket inte minst gäller skogsindustrins timmertransporter.

Det är nu dags att ersätta det nuvarande miljöbilssystemet med ett system som påskyndar omställningen av bilparken. Vi föreslår en statsfinansierad neutral avgiftsfinansierad *snålbilstrappa*. Det innebär att bilar som släpper ut lite fossil koldioxid får en bonus som bekostas av bilar som släpper ut mycket koldioxid. Varje år skärps kraven för att man ska få en kontinuerlig teknikutveckling. En komponent som beaktar olika bränslens påverkan på luftkvaliteten behövs också. Den nuvarande fordonsskattebefrielsen bör fasas ut så att den inte drabbar dem som redan köpt bil med det nuvarande regelverket.

Miljöpartiet ställer sig positivt till den *halverade momsen på restaurang- och cateringtjänster* och vill att reformen breddas till att även omfatta reparation av cyklar, kläder och skor.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Miljöpartiets förslag. Vi tillstyrker partimotion 2012/13:Fi303 (MP) yrkandena 1, 3, 17–18 och 30–31.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi303.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (SD)

Thoralf Alfsson (SD) anför:

Sysselsättning är grunden för hela vår välfärd. Sverigedemokraternas absoluta målsättning är därför full sysselsättning. Varje enskilt arbete är viktigt och betydelsefullt. Det är eftersträvaransvärt att kunna försörja sig själv och stå på egna ben.

Utgångspunkten är att politikens roll ska vara att skapa optimala förutsättningar för full sysselsättning snarare än att försöka lindra symtomen av en i grunden felaktig sysselsättningspolitik. Sysselsättningspolitiken har fyra övergripande syften. Skapa starkare drivkrafter för att arbeta, göra det enklare och billigare att anställa, råda bot på den mismatchning som tilltagit på arbetsmarknaden och minska utbudet av okvalificerad invandrad arbetskraft.

Det första steget i en förnuftig sysselsättningskapande politik är att skapa incitament för att vara juste sysselsatt. Sverigedemokraterna förordar därmed en utveckling av *jobbskatteavdraget* i form av ett femte steg. Denna åtgärd är sannolikt den mest effektiva åtgärden för att skapa sysselsättning mätt per enskild krona. Exempelvis skapar den 10 000 nya jobb, vilket är mer än tre gånger så mycket sysselsättning som regeringens generella sänkning av de sociala avgifterna, trots att jobbskatteavdraget är billigare att genomföra. Reformen syftar även till att ge arbetande svenskar en möjlighet att stå på egna ben och på så vis göra sig mindre beroende av det offentliga.

Vi betraktar pension som huvudsakligen uppskjuten lön. Det finns därmed varken logik eller rättvisa i att pensionärer ska straffbeskattas i den utsträckning som sker i dag i förhållande till vanliga löntagare. Vår ambition är att kraftigt reducera skatteskillnaden mellan inkomstslagen tjänst och pension till 2016 genom *en successiv höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år*. Under budgetperioden ska en genomsnittlig pensionär få sin skatt sänkt med motsvarande 13 800 kronor. Detta bedöms även leda till högre konsumtion bland landets pensionärer och påverkar således även sysselsättningen i positiv riktning. Vi avsätter 3 000 miljoner kronor 2013, 5 000 miljoner kronor 2014, 7 300 miljoner kronor 2015 och 9 500 miljoner kronor 2016. Totalt under budgetperioden avsätter vi 24 800 miljoner kronor för att sänka pensionärernas skatter.

Vi är i grunden mycket positiva till *RUT-avdraget*. Reformen har inte enbart haft sysselsättningskapande effekter, den har även gett vanliga människor möjligheter att få mer tid över till annat än hushållsarbete. RUT-avdraget bedöms ha skapat uppemot 19 000 fler sysselsatta och är därtill helt självfinansierande. Sverigedemokraternas ambition är därmed att utveckla avdraget för personer som fyllt 65 år. Vi avsätter 500 miljoner kronor årligen och totalt under budgetperioden 2 000 miljoner kronor för att utveckla RUT-avdraget för äldre.

Vi vill göra det skattefritt att hyra ut del av bostaden men också *skattebefria andrahandsuthyrningen* och göra reglerna för denna typ av uthyrning mer flexibla. Det ska inte vara möjligt för andrahandshyresgäster att anmäla och få skadestånd retroaktivt. Den statsfinansiella kostnaden blir liten för dessa förändringar och det blir ett lågt pris att betala för att på kort tid lösgöra ett stort antal bostäder för unga och studenter. Dessa tvingas för närvarande ofta tacka nej till arbete eller utbildningsplats då de inte hittar ett boende. Mycket talar för att dessa boendemöjligheter skulle kunna uppstå just i storstadsregionerna där bostadsbristen är som störst. De samhällsekonomiska vinsterna skulle bli stora när vår bostadsyta nyttjas på ett mer effektivt sätt. Vi avsätter 400 miljoner kronor årligen och totalt under budgetperioden 1 600 miljoner kronor för att underlätta andrahandsuthyrning.

Vi anser vidare att det är orimligt att studentbostäder inte betraktas som elevhem vilket man gör undantag för i fastighetstaxeringslagen, med slopad fastighetsavgift som följd. Vi vill stimulera byggnation av studentbostäder genom att klassa dem som elevhem, till följd att den *kommunala fastighetsavgiften* avseende studentbostäder slopas.

När det gäller regeringens aviserade utredning om *tonnageskatten* anförts att vi i annat sammanhang framfört farhågor vad gäller att detta ytterligare kommer att försena införandet av en tonnageskatt.

Tillgången på energi är en förutsättning för att vi ska kunna behålla och utveckla välståndet. Näringslivets konkurrenskraft får inte försämrats av en osäker inhemsk energiprissituation och energiproduktion. Elpriserna behöver sänkas och kapaciteten för elproduktionen öka för att hushållen ska få rimliga boendekostnader.

Vår ambition är att sänka hushållens energikostnader genom att *elskatten* sänks med 10 öre per kWh 2015. Det ger ett normalt villahushåll en minskad nettokostnad med 250 kronor per månad. Vi avsätter medel från 2016 för detta.

För att stimulera byggandet och skapa incitament för nya kärnreaktorer vill vi slopa *effektskatten*, som är en straffskatt på kärnkraft som inte belastar övriga energislag. Effektskatten bör slopas för reaktorer som installeras efter den 1 januari 2013. På lång sikt, när nuvarande reaktorer är utbytta, beräknas reformen kosta 1 600 miljoner kronor årligen.

Vår vision om ett hållbart jordbruk och en levande landsbygd innebär att den inhemska livsmedelsproduktionen bevaras, bl.a. genom en höjd *återbetalning av koldioxidskatt* för jord- och skogsbruksmaskiner. Riksdagens beslut att till 2015 stegvis minska återbetalningen av koldioxidskatten för jord- och skogsbruksmaskiner från 2:10 kr/liter till 0:90 kr/liter och att höja energiskatten på dieselolja med 0:20 kr/liter innebär ett kostnadspåslag på mer än en halv miljard kronor per år för jord- och skogsbrukssektorn. Sverige ligger i den absoluta toppen i Europa när gäller skatt på diesel inom jordbruket. Vi vill ändra riksdagens beslut och höja återbetalningen av koldioxidskatt och motsätter oss samtidigt de planerade höjningarna av *dieselskatten*. I vårt budgetalternativ avsätter vi medel för hela budgetperioden för att höja återbetalningen av koldioxidskatt.

Regeringens *sänkning av restaurang- och cateringmomsen* var en oerhörd felprioritering. Den är väldigt kostsam och även om det är för tidigt att mäta resultaten av sänkningen har studier gjorts som bedömer att antalet nyskapade jobb uppgår till som högst ett par tusen. Jämförelser med Finland, där en liknande satsning blev en direkt besvikelse, bekräftar denna analys. Finanspolitiska rådet skriver att deras "bedömning är att regeringens beräknade effekter på arbetslösheten och sysselsättningen av sänkt mervärdesskatt är överskattade" samt att "när det gäller restaurang- och cateringtjänster är vår bedömning att argumentet för reducerad skattesats är svaga". Sverigedemokraternas pragmatiska hållning gör att vi

prioriterar annorlunda och avser att återställa momssatsen till 25 procent. Det finns andra åtgärder som ger bättre utdelning, räknat i antal jobb per satsad krona.

Vi skapar ett utrymme på 5 400 miljoner kronor 2013, 4 400 miljoner kronor 2014, 4 700 miljoner kronor 2015 och 4 700 miljoner kronor 2016. Totalt under budgetperioden skapar vi ett utrymme på 19 200 miljoner kronor genom återställningen.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Sverigedemokraternas förslag. Vi tillstyrker partimotion 2012/13:Fi219 (SD) yrkandena 1 och 2.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi219.

4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2013 (V)

Jacob Johnson (V) anför:

Målet för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden, skapa förutsättningar för en hållbar utveckling och utjämna inkomstskillnaderna. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov.

Skattesystemet måste vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Det är viktigt att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har så få undantag som möjligt. På så sätt minimeras också möjligheterna till skatteplanering. Genom att kraftfullt bekämpa skattefusk stärks välfärden och skapas rättvisa konkurrensvillkor för företagen.

Skatteintäkterna behöver öka. Viljan att betala skatt är god om det finns en koppling till satsningar på t.ex. sjukvård, äldreomsorg och en bra skola. I motsättning till detta står regeringens ensidiga skattesänkarpolitik, där den enskilt största posten är det s.k. *jobbskatteavdraget*. Vänsterpartiet är mycket kritiskt till jobbskatteavdraget som är en del av regeringens politik för låga löner. Vi arbetar därför för att jobbskatteavdraget stegvis avskaffas till förmån för en rättvis och likformig beskattning. Först och främst ger jobbskatteavdraget störst skattesänkningar vid höga inkomster och gynnar därmed män framför kvinnor. För det andra är beläggen för att jobbskatteavdraget skulle skapa några jobb mycket svaga. Tidigare i år presenterade Institutet för arbetsmarknadspolitisk utredning (IFAU) en rapport¹ som visar att det i princip är omöjligt att utvärdera jobbskatteavdragets effekt på sysselsättningen. Trots detta hävdar regeringen i budgetpropositionen att jobbskatteavdraget kommer att ge 120 000 fler jobb på "lång sikt". Även om detta skulle stämma är kostnaden per skapat jobb väldigt hög. Slutligen innebär jobbskatteavdraget att man betalar olika mycket i skatt på sin inkomst beroende på om inkomsten utgörs av t.ex. pension, föräldrapenning eller lön.

¹ Jobbskatteavdraget, Rapport 2012:2 IFAU.

Skatteuttaget måste upplevas som rättvist för att få acceptans. Därför menar Vänsterpartiet att det krävs en *ökad progressivitet* i systemet och föreslår höjd skatt vid högre inkomster. Med vår politik får alla löntagare upp till medelinkomst oförändrad inkomstskatt i förhållande till dagens regler. Vi föreslår att jobbskatteavdraget trappas av från en månadsinkomst på 30 000 kronor. För inkomster som är högre än så görs en avtrappning av jobbskatteavdraget, alltså en skattehöjning. Om man tjänar mer än 50 000 kronor i månaden får man inget jobbskatteavdrag. Det är ett första steg mot en likformig beskattning.

Vi föreslår också en *långsammare uppräknings av skiktgränserna* för uttag av statlig inkomstskatt. Med vår politik görs uppräknings med utgångspunkt i förändringen i konsumentprisindex med tillägg av 1 procentenhet.

Vi vill även slopa *nedsättningen av den särskilda löneskatten för äldre*. Syftet var enligt regeringen att göra det mer attraktivt för arbetsgivare att behålla och anställa äldre arbetskraft. Denna möjlighet kommer dock inte alla till del. Människor med låga löner och förslitande arbetsuppgifter orkar sällan arbeta fram till dagens pensionsålder, varför förslaget i stället bidrar till orättvisa mellan olika grupper av äldre.

Vi vill riva upp skattereduktionen för hushållsnära tjänster, *det s.k. ROT-avdraget*, som drar undan alltmer skatteintäkter för varje år som går. Det används i första hand av höginkomsttagare och kostar oerhört mycket för ett fåtal, lågproduktiva arbetstillfällen med djupt problematiska arbetsvillkor. Vi vill i stället använda pengarna till satsningar på förskolan, dels för att finansiera 15 000 platser i barnomsorgen som ska vara tillgänglig på kvällar, nätter och helger då allt fler småbarnsföräldrar faktiskt jobbar, dels för att utöka rätten till vistelsetid på förskolan för barn till arbetslösa och föräldralösa till 30 timmar per vecka. Dagens *ROT-avdrag* för villor och bostadsrätter vill vi tidsbestämma så att det finns kvar t.o.m. utgången av 2013. I ett läge där byggkonjunkturen nu viker menar Vänsterpartiet att det är viktigt att hålla uppe efterfrågan. Nu är det dags att styra om subventionerna till att bygga bort bostadsbristen och renovera miljonprogrammen. Därför föreslår vi att den maximala skattereduktionen sänks till 15 000 kronor 2013. ROT-avdraget avskaffas helt 2014.

Vänsterpartiet anser att skattemässig neutralitet ska råda mellan olika kategorier av bostäder med olika upplåtelseformer. I dag är hyresrätten missgynnad. Regeringen föreslår i budgetpropositionen en sänkning av fastighetsskatten för hyreshusenheter. Vänsterpartiet välkomnar detta men vill gå längre och helt slopa fastighetsskatten för hyreslägenheter. Förslaget inkluderar studentlägenheter. Ett borttagande av fastighetsskatten för hyresrätter sänker också boendekostnaderna för hyresgästerna. Vi avvisar samtidigt regeringens förslag om att höja *schablonavdraget för att hyra ut sin bostad i andra hand*.

Regeringens förändringar av fastighetsskatten och slopandet av förmögenhetsskatten har bidragit till att inkomstklyftorna i Sverige har ökat. Personer som äger lyxvillor har fått en rejäl skattesänkning samtidigt som vanliga småhusägare bara har fått se sin fastighetsskatt byta namn till fastighetsavgift.

Vänsterpartiets principiella hållning är att fastigheter är tillgångar som ska beskattas. Fastigheter är också en viktig och stabil skattebas. Vi menar att beskattningen måste utformas med krav på förutsägbarhet, men också uppfattas som rättvis. Därför bör marknadsvärdet tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Med utgångspunkt i dagens regler föreslår vi att villor med ett taxeringsvärde på 3 miljoner kronor eller mer förutom *fastighetsavgiften* även beskattas med 1 procent av den del av taxeringsvärdet som överstiger 3 miljoner kronor. Det innebär att ca 8 procent av småhusen får höjd skatt jämfört med dagens regler. Samtidigt föreslår vi att begränsningsregeln i fastighetsskatten ska finnas kvar och utvidgas till att omfatta alla. Ingen kommer därmed att betala mer än 4 procent av sin inkomst i fastighetsskatt, inklusive den s.k. kommunala fastighetsavgiften.

Regeringen aviserar att man vill införa ett s.k. *investeraravdrag* i syfte att stimulera tillgången på kapital i mindre företag. Vänsterpartiets preliminära bedömning är att avvisa förslaget, framför allt på grund av de risker för skatteundandragande som förslaget medför och som regeringen också själv lyfter.

Vänsterpartiet vill också ta bort *skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer*. Vi har en positiv syn på ideell verksamhet som vi menar utvecklar demokratin. Vi anser att väl fungerande statliga och kommunala stöd till ideella organisationer är ett mer demokratiskt sätt att stödja denna sektor än skattereduktioner till enskilda givare.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. De fackliga organisationerna är de viktigaste aktörerna i arbetet för att förbättra villkoren i arbetslivet och öka arbetstagnans inflytande på arbetsplatserna. Regeringens s.k. arbetslöshetsavgift gör medlemsavgifterna till a-kassorna orimligt höga och orättvist differentierade. Avgiften behövs inte för finansieringen av försäkringen eftersom den är kraftigt överfinansierad. Vi avskaffar därför arbetslöshetsavgiften. Ingen kommer då att behöva betala mer än ca 100 kronor per månad i medlemsavgift till sin a-kassa. Vi inför också *avdragsrätt för medlemsavgiften*. För att fler ska välja att organisera sig i facket inför vi även *avdragsrätt för medlemskap i facklig organisation*.

Regeringen har föreslagit att *bolagsskatten* ska sänkas från dagens 26,3 procent till 22 procent med motiveringen att den svenska bolagsskatten inte längre är konkurrenskraftig. Förslaget är statsbudgetens största ”reform” och kostar drygt 16 miljarder kronor. Vänsterpartiets bedömning är att nivån på den svenska bolagsskatten är konkurrenskraftig. Enligt OECD ligger bolagsskatten i Sverige nära genomsnittet för just OECD:s

medlemsländer. Dessa jämförelser avser den formella nivån på bolagsskatten. Vid en jämförelse av den effektiva bolagsskatten i olika länder, dvs. den skatt som faktiskt betalas in efter olika typer av avdrag, framgår det att Sverige ligger i den nedre delen bland de jämförda länderna. Vänsterpartiets bedömning är således att nivån på den svenska bolagsskatten är konkurrenskraftig och att det finns utrymme att höja skatten ytterligare. Vi föreslår därför att bolagsskatten höjs till 28 procent. Vår bedömning är att den faktiska bolagsskatten då skulle bli drygt 17 procent i genomsnitt.

Vi avvisar även förslaget om en sänkning av *expansionsfondsskatten* från 26,3 procent till 22 procent.

I samband med bolagsskattesänkningen föreslår regeringen också att *avdragsrätten för ränteutgifter* inom en intressegemenskap begränsas. Förslaget från regeringen ska ses mot den mycket starka och berättigade kritik som funnits mot de skatteupplägg som kallas räntesnurror. Inte minst har kritiken gällt de riskkapitalbolag inom välfärdssektorn som genom att använda räntesnurrorna har minskat sin skatt med miljardbelopp. Vänsterpartiet står bakom förslaget som ett steg i rätt riktning men företagen kommer även i fortsättningen att kunna dra av vissa räntekostnader enligt den s.k. tioprocentsregeln och den s.k. ventilen. Detta under förutsättning att såväl förvärv som den skuld som ligger till grund för ränteutgiften huvudsakligen är affärsmässigt motiverad. Vänsterpartiet ifrågasätter om avdragsmöjligheter inom en intressegemenskap ska få förekomma även i dessa fall. Regeringen bör återkomma med en konsekvensanalys av att helt avskaffa möjligheterna till ränteavdrag inom en intressegemenskap.

Vänsterpartiet anser att i fråga om *tonnageskatten* förenas hänsyn till miljö och sysselsättning. Vi värnar både jobben inom rederinäringen och de relativt sett miljövänliga transporterna till sjöss och vill därför lagstifta om tonnageskatt. Vi befarar dock att den utredning som regeringen aviserat i budgetpropositionen ytterligare kommer att försena införandet av en tonnageskatt.

Vänsterpartiets principiella hållning är att fastigheter och tillgångar ska beskattas. Fastigheter är också en viktig och stabil skattebas. I dag ges möjlighet till *uppskov med reavinstantbeskattning* vid försäljning av bostad upp till ett tak på 1,45 miljoner kronor. Uppskoven uppgår till ca 220 miljarder kronor vilket innebär utestående skatteintäkter på nästan 50 miljarder kronor. Förutom att staten riskerar att gå miste om viktiga intäkter bidrar de generösa uppskovsmöjligheterna till att driva upp bostadspriserna. Vi menar att uppskovsmöjligheterna på sikt ska tas bort. I ett första steg bör taket sänkas till 1 miljon kronor.

Vi föreslår att det tas ut en *engångsskatt på 5 procent på landets fyra storbanker*. Det finns all anledning att ta in en del av de övervinster dessa banker gör och sätta dem i produktiv användning. Vi satsar i stället pengarna på åtgärder mot ungdomsarbetslösheten.

Forskning och utveckling är avgörande för framtida satsningar för att utveckla t.ex. miljö- och energiteknik. Vi vill avsätta medel för en *ökad satsning på forskning inom små och medelstora företag*. Stödet ska avse högst 30 procent av företagets kostnader upp till ett tak på 2,5 miljoner kronor. Alla företag med upp till 250 anställda ska omfattas.

Vänsterpartiet vill utreda utformningen av en *förmögenhetsskatt* som kan införas 2014. Samtidigt som förra förmögenhetsskatten hade brister kan vi konstatera att de som tidigare betalade förmögenhetsskatt tillhörde de övriga inkomstskikten.

På motsvarande sätt vet vi att den tidigare *arvs- och gåvoskatten* hade en utjämnande effekt på inkomst- och förmögenhetsfördelningen. Vi anser därför att det från 2014 borde införas en arvsskatt som betalas av dödsboet innan det skiftas. Utformningen av en sådan skatt bör även den utredas väl. Utgångspunkten är att arv mellan makar och sambos undantas, liksom näringsstillgångar vid företagsövertagande. Införandet av en sådan arvsbeskattning kräver också att det införs en skatt på gåvor, annars är risken för skatteundandragande stor.

Skatter och avgifter är nödvändiga och viktiga styrmedel i klimat- och miljömställningen. Den som orsakar negativ miljö- och klimatpåverkan ska stå för kostnaderna enligt principen att förorenaren betalar. Priset på transporter ska t.ex. inkludera kostnader för miljöskador, hälsoeffekter, trafikolyckor och andra samhällsekonomiska kostnader.

Koldioxidskatten är ett effektivt ekonomiskt styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. I Sverige står inrikes transporter för ca 30 procent av växthusgasutsläppen. Av de inrikes transporterna står vägtrafiken i sin tur för drygt 90 procent av utsläppen. Vi bedömer att det finns ett behov av att höja koldioxidskatten varje år fram till 2015 och vi föreslår en årlig höjning med 7 öre. Det innebär att bensinen blir ca 20 öre dyrare per år.

För att kompensera för höjda drivmedelspriser för personer med låga inkomster och för boende på landsbygden föreslår vi bl.a. sänkt *fordonskatt* i 35 glesbygdskommuner och bidrag till *efterkonvertering av äldre fordon* så att de kan köras på mer hållbara bränslen. Med bl.a. skattepolitiken gynnar vi också kollektivtrafiken.

Lastbilstransporterna står för den största trafikökningen på vägarna. För att motverka en ytterligare ökning av den tunga trafiken och stimulera till bränsleeffektivare fordon vill vi införa en *kilometerskatt för tunga fordon*. En kilometerskatt bidrar till kostnadsneutralitet mellan svenska och utländska åkare.

Även flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Vår utgångspunkt är att nivån på koldioxid- och energiskatt på flygfotogen ska motsvara vad som gäller för bilbensin. Vi vill införa en skatt på *inrikesflyg* från den 1 juli 2013 i form av en schabloniserad start- och landningsavgift.

Vi har länge efterfrågat en ny *miljöbilsdefinition* som skärper utsläppskraven för miljöbilar. Vi välkomnar därför att regeringen föreslår en miljöbilsdefinition som skärper utsläppsgränsen för femårig befrielse av fordonsskatt. Förslaget är ett steg i rätt riktning även om koldioxidutsläppen inte bör vara kopplade till tjänstevikten på bilen. Vi föreslår istället en platt gräns för koldioxidutsläpp som kontinuerligt sänks för att uppmuntra köp av mindre och energisnålare bilar.

Vi anser att en försäljningsskatt för bilar, en s.k. bonus malus-modell, kopplad till miljöbilsdefinitionen bör införas. Detta betyder att bilar med mycket låga koldioxidutsläpp får en betydande skattebonus, bilar med genomsnittliga utsläpp beskattas neutralt medan de med höga utsläpp får en hög skatt.

Halterna av bekämpningsmedel ökar i vattendrag, sjöar och hav vilket påverkar det marina ekosystemet negativt. Inte minst Östersjön är övergödd av näringsämnen från jordbruk och avlopp. Det är därför nödvändigt att åter införa en skatt på *handelsgödsel* och att höja skatten på *bekämpningsmedel*.

Vi föreslår slutligen att en skatt på *fritidsbåtar* införs och att skatten på *alkylatbensin* sänks. Det innebär ökade skatteintäkter från 2014.

Vi eftersträvar så långt som möjligt ett enhetligt och likformigt regelsystem med få undantag och som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens. Regeringen har under mandatperioden infört många undantag från dessa principer. Ett av dessa är *sänkningen av restaurangmomsen*. Vänsterpartiet vill höja restaurangmomsen till 25 procent. Erfarenheter från Finland, där man har sänkt momsen på såväl restaurang- som frisörverksamhet, visar att sysselsättningseffekterna är närmast obefintliga. Även regeringens eget finanspolitiska råd menar att momssänkningens beräknade effekter på arbetslöshet och sysselsättning är överdrivna och att reformen har karaktären av ett branschstöd.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Vi tillstyrker parti- och kommittémotionerna 2012/13:Fi250 (V) yrkandena 1–3, 7, 10–13 och 15–18, 2012/13:Sk231 (V) yrkande 3 och 2012/13:U327 (V) yrkande 22.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi250.

Särskilt yttrande

Höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder (S, MP, V)

Leif Jakobsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Anders Karlsson (S), Mats Pertoft (MP), Jacob Johnson (V), Raimo Pärssinen (S) och Sven Britton (S) anför:

Regeringen har vid sin beräkning av den minskning av skatteintäkterna som uppkommer till följd av den föreslagna höjningen av schablonavdraget vid uthyrning av egen bostad även beaktat de förslag om ökad uthyrning av privatbostäder som finns i budgetpropositionens kapitel om utgiftsområde 18. Förslagen har remitterats till civilutskottet.

Det framgår av civilutskottets yttrande till finansutskottet över ramarna för utgiftsområde 18 (2012/13:CU1y) att en majoritet i civilutskottet (S, MP, SD och V) har avslagit ett förslag om att förslagen, med tillhörande motionsyrkanden, ska överlämnas till finansutskottet för att möjliggöra en samordning med budgetfrågorna i betänkande 2012/13:FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna. Av yttrandet framgår att civilutskottet kommer att bereda förslaget på sedvanligt sätt.

Eftersom frågan om att flytta över förslagen om ökad uthyrning av privatbostäder till finansutskottet är kopplad till den inkomstberäkning som regeringen gör med anledning av förslaget om höjt schablonavdrag vill vi klargöra att vi delar civilutskottets syn när det gäller beredningen av förslagen om ökad uthyrning av privatbostäder.